Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2029

Kokkolan kaupunki

SISÄLLYSLUETTELO

1 Talousarvion yleinen osa ... 3
1.1 Kaupunginjohtajan katsaus ... 3
1.2 Kuntastrategia ... 5
1.3 Kokkolan kaupungin vuoden 2027 talousarvion lähtökohdat ... 7
1.4 Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit ... 12
1.5 Kaupunkikonsernin toiminta ja talous ... 16
1.6 Talousarvion tiivistelmä ... 20
1.7 Käyttötalousyhdistelmä ja sitovuus ... 31
2 Käyttötalousosa ... 34
2.1 Tarkastuslautakunta ... 34
2.2 Keskusvaalilautakunta ... 36
2.3 Kaupunginhallitus ... 38
2.3.1 Kaupungin johtaminen ... 41
2.3.2 Kaupunginkanslia ... 43
2.3.3 Talous- ja tietohallintopalvelut ... 45
2.3.4 Elinkeinot ja kaupunkikehitys ... 49
2.3.5 Käyttövaraus ... 52
2.3.6 Henkilöstöpalvelut ... 54
2.3.7 Ympäristöterveydenhuolto ... 57
2.4 Työllisyyslautakunta ... 60
2.4.1 Kotoutumispalvelut ... 64
2.5 Opetus- ja kasvatuslautakunta ... 65
2.5.1 Opetus- ja kasvatustoimen hallinto ... 68
2.5.2 Varhaiskasvatuspalvelut ... 70
2.5.3 Perusopetus ... 73
2.5.4 Lukiokoulutus ... 76
2.5.5 Kokkolan seudun opisto ... 79
2.6 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ... 82
2.6.1 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto ... 85
2.6.2 Kulttuuripalvelut ... 87
2.6.3 Kirjastopalvelut ... 89
2.6.4 Museopalvelut ... 92
2.6.5 Nuorisopalvelut ... 95
2.6.6 Liikuntapalvelut ... 98
2.7 Kaupunkirakennelautakunta ... 101
2.7.1 Kaupunkialueet ... 106
2.7.2 Kaupunkisuunnittelu ... 110
2.7.3 Kaupunkirakentaminen ... 114
2.7.4 Kaupunki-infra ... 119

2.7.5 Kaupunkitoimitilat 124
2.7.6 Kaupunkiluvitus 131
2.8 Kokkolan Vesi 135
3 Investointiosa 143

1 Talousarvion yleinen osa

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Laajemman horisontin Kokkola. Uusi strategiakausi käynnistyy

Aloitin katsaukseen valmistautumisen lukemalla kuluvan vuoden talousarviota. Maailmanpoliittinen tilanne on edelleen jännittynyt. Hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu jo viidettä vuotta, samalla kun Venäjän hybridivaikuttaminen Suomea, Natoa ja länsimaita kohtaan saa yhä uusia sävyjä. Euroopan maat varautuvat ja kasvattavat puolustusmenojaan. Keskeisiki käsitteiksi ovat nousseet sanat kuten huoltovarmuus ja kaksoiskäyttöisyys. Myös Kokkolan kaupunki varautuu yhteiskuntaa koskeviin häiriötekijöihin.

Uusi strategia ohjaa talousarviota

Uusi kaupunkistrategiamme hyväksyttiin helmikuussa, ja vuoden 2027 talousarvio on ensimmäinen sen pohjalta laadittava talousarvio. Strategian jalkauttaminen on käynnissä esihenkilöiden perehdyttämisellä, ja odotan suurella mielenkiinnolla työyhteisöjen tulevia strategiatekoja. Vahvuutenamme on henkilöstön sitoutuminen sekä kykymme katsoa pitkälle tulevaisuuteen. Strategia ohjaa arjen työtä, keskustelua ja ennen kaikkea päätöksentekoa. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä tasapainoinen kuntatalous ovat menestyksemme perusedellytyksiä.

Talouden tasapaino ja vastuulliset investoinnit

Keväällä 2026 kaupunginhallitus asetti taloudelliset raamit taloudellisesti haastavassa tilanteessa. Raamikäsittelyn yhteydessä ilmeni myös selvä tarve jatkaa talouden tasapainottamista, ja näin ollen kaupunginhallitus käynnisti talousohjausryhmä työskentelyn. Ryhmän työ on käynnistynyt tänä syksynä. Ryhmä koostuu paitsi viranhaltijoista myös valtuustoryhmien ja henkilöstön edustajista. Työn tulokset eivät näy vielä vuoden 2027 talousarviossa, mutta toimenpiteet pyritään saada päätökseen ripeällä aikataululla.

Toimialat ovat laatineet omat talousarvioesityksensä vastuullisesti, kaupunginhallituksen raamin pohjalta. Raami ja talousarvioesitys päätyvät jälleen alijäämäisiksi. Tavoitteena kuitenkin on, että tasapaino saavutetaan tulevina vuosina. Talousarvioesitykseni ei tälläkään kertaa sisällä veronkorotuksia, mikä vastaa raamin tavoitteita.

Resurssiviisas investointi on edellytys kaupungin kehitykselle. Vuoden 2027 suurin rakennushanke on Halkokarin koulu ja varhaiskasvatusyksikkö. Kiviniityn päiväkoti valmistuu talousarviovuoden aikana. Investointiohjelmassa ovat mukana myös liikenneväylien perusinfra, keskustan elinvoimahankkeet sekä Kokkolan Veden verkosto- ja laitosinvestoinnit. Kokkolan suomalaisen lukion peruskorjaus, kaupunginkirjaston muutostyöt sekä Mäntykankaan koulun teknisen työn tilat valmistuvat vuoden 2027 aikana. Suunnitelmavuosien suurten hankkeiden kustannukset ja toteutusjärjestys ovat vielä avoinna, joten niihin ei ole varattu määrärahoja.

Esitykseni on realistinen, mutta liikkumavaraa ei ole. Talouden tasapainottamista tulee jatkaa määrätietoisesti. Talousarvioesitys ei sisällä laajempia henkilöstöön vaikuttavia toimenpiteitä, mutta talousarviossa pysyminen voi omalta osaltaan edellyttää toimenpiteitä vuoden aikana. Talousohjaustyöryhmän valmistelu voi osaltaan myös vaikuttaa henkilöstöön, mutta vaikutukset arvioidaan ennen mahdollista päätöksentekoa. Toimien ja virkojen täyttämistä tulee edelleen arvioida kriittisesti, mutta henkilöstön hyvinvointiin tulee panostaa haastavinakin aikoina.

Realistinen talousarvioesitys sisältää myös riskejä. Vuoden 2026 alussa käynnistyneen Keski-Pohjanmaan työllisyysalueen toiminta ja vaikutukset talousarvioon haastavat erityisesti kohonneen työttömyyden ja sen myötä lisääntyneiden sakkomaksujen osalta. Opetus- ja kasvatustoimen talousarvio on tiukka eikä sisällä liikkumavaraa. Henkilöstömenot kasvavat työ- ja virkasopimuksen mukaisesti. Huoli määrärahojen riittävyydestä on edelleen olemassa.

Kasvun edellytykset ja tulevaisuuden näkymät

Kokkolan luonnollinen väestönkehitys on negatiivista väestö vanhetessa ja syntyvyyden laskiessa. Myös ensi vuoden väestönkasvun ennakoidaan olevan maltillista. Kaupungin väkiluku on jo useana vuonna kasvanut pääasiassa maahanmuuton myötä. Kaupunkia on kehitettävä rohkeasti, mutta vuoden 2027 talousarviota ja suunnitelmavuosien 2028–2029 taloutta ei voida rakentaa toteutumattomien hankkeiden varaan. Siksi mahdollisten investointien tulevia verotuloja ei ennakoida taloussuunnittelussa. Vuoden 2026 investointiosassa ei myöskään ole määrärahoja rautatieaseman peruskorjaukseen tai Kruunuportin logistiikkainvestointeihin. Jos hankkeet saavat valtion rahoitusta ja edellyttävät kaupungin omarahoitusosuutta, ne tuodaan erikseen valtuuston hyväksyttäviksi.

Edunvalvontatyö vaatii meiltä kaikilta turnauskestävyyttä ja kovaa työtä. Rautatieaseman seudun kehittäminen ja teollisen infran vahvistaminen ovat edelleen kaupungin kärkihankkeita. Suurteollisuusalueen ja Kruunuportin investointinäkymät ovat hyvät, ja niiden toteutuminen lisää osaavan työvoiman tarvetta. Vaikutukset konkretisoituvat vasta tulevaisuudessa, mutta kaupungin on varauduttava niihin hyvissä ajoin. Jatkamme määrätietoista kehitystyötä Kokkolan hyväksi taloushaasteista ja vastoinkäymisistä huolimatta.

Uuden strategian arvot ovat Avoimuus ja Yhteistyö, Rohkeus ja Luottamus sekä Vastuullisuus ja kestävä kasvu. Suomen pienimpänä, mutta sopivan kokoisena maakuntana yhteistyö on meille elinehto. Yhdessä tekeminen, toisten kunnioittaminen ja kokeilukulttuurin vahvistaminen parantavat organisaatiomme kykyä vastata sekä sisäisiin että ulkoisiin haasteisiin.

Uuden strategiakauden kynnyksellä käyttämäni sanonta on edelleen ajankohtainen: meidän on asetettava selkeät tavoitteet, tehtävä päätöksiä tietoon perustuen ja edettävä määrätietoisesti. Meillä on laajempi horisontti.

Stina Mattila

kaupunginjohtaja

1.2 Kuntastrategia

Kaupunkistrategia 2026–2029, Meillä on laajempi horisontti

Kaupunkistrategia on valtuustokauden keskeisin kaupungin kehittämistä ohjaava asiakirja. Se kertoo mihin suuntaan kaupunkia halutaan kehittää ja mitkä teemat ovat tällä valtuustokaudella tärkeimpiä.

Kaupunkistrategian 2026–2029 tavoitteena on, että Kokkola on kaupunki, jossa ihmiset viihtyvät, yritykset menestyvät ja kaupunki kehittyy kestävällä tavalla – nyt ja tulevaisuudessa. Strategia on kasvustrategia, jonka kautta tavoitellaan visiota vuodelle 2040, jonka mukaan Kokkola on rohkeasti kasvava ja elämyksellinen merikaupunki, jossa arki on kaikille sujuvaa ja turvallista. Elinvoimamme kumpuaa yhteisöllisyydestä, toimeliaisuudesta sekä luottamuksesta tulevaisuuteen.

Uuden strategian painopisteet jatkavat pitkälti edellisten strategiakausien linjauksia: yritysystävällisyys, elämyksellisyys ja lapsimyönteisyys ovat tuttuja teemoja kaupunkikehittämisessä jo aiemmilta strategiakausilta. Kaupungin toiminnan peruspilareita ovat edelleen osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä kestävä talouden hoito. Uutena painopisteenä strategiaan on nostettu kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa, jonka toimenpiteet kytkeytyvät tiiviisti asukkaiden arjen sujuvuuteen ja palvelujen saavutettavuuteen.

Kokkolan kaupungin strategiahierarkia on kolmiportainen. Kaupunkistrategiaa täsmentävät kehittämisohjelmat ovat: maa- ja asuntopoliittinen ohjelma, ilmasto-ohjelma, henkilöstöohjelma, kasvuohjelma ja hyvinvointisuunnitelma. Näiden lisäksi voidaan laatia toimiala- tai vastuualuekohtaisia suunnitelmia, jotka osaltaan ohjaavat strategiassa määriteltyjen toimenpiteiden toteutusta.

Strategiassa on linjattu myös valtuustokauden mittarit ja niiden tavoitetasot. Mittareiden avulla seurataan strategian toteutumista vuosittain tilinpäätösten yhteydessä. Mittarit on jaoteltu vuosittain raportoitaviin ja strategian väli- ja loppuarvioinnin yhteydessä raportoitaviin mittareihin.

Kuntalaki velvoittaa tarkistamaan kaupunkistrategian sisällön vähintään kerran valtuustokauden aikana. Strategian väliarviointi tullaan toteuttamaan vuosien 2027–2028 vaihteessa, mikäli toimintaympäristön muutokset eivät muuta vaadi. Strategian loppuarviointi laaditaan strategiakauden päätyttyä kevään 2030 aikana.

Hyvinvointityö kaupunkiorganisaatiossa

Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistehtävä on laaja ja edellyttää tavoitteellista, tietoon perustuvaa sekä poikkihallinnollista yhteistyötä. Hyvinvointia ja terveyttä edistetään kaikilla kaupungin toimialoilla yhteistyössä Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten, järjestöjen, yritysten ja muiden kumppaneiden kanssa. Tavoitteena on vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta, toimintakykyä ja osallisuutta sekä ehkäistä hyvinvointi- ja terveyseroja, sairauksia ja syrjäytymistä.

Hyvinvointityössä korostuvat terveellisten elintapojen ja toimintakyvyn lisäksi mielen hyvinvointi, arjen turvallisuus, osallisuus ja yhteisöllisyys. Työssä huomioidaan myös työllisyys, toimeentulo, elinympäristö, palvelujen saavutettavuus sekä eri väestö- ja ikäryhmien tarpeet.

Kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta koordinoi poikkihallinnollinen HYTE-työryhmä. Se tukee toimialojen hyvinvointityötä, kokoaa ja arvioi hyvinvointitietoa sekä vastaa hyvinvointikertomuksen ja hyvinvointisuunnitelman valmistelusta ja seurannasta. Hyvinvointisuunnitelma on kaupunkistrategiaa toteuttava ja tarkentava kehittämisohjelma, jolla hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kytketään kaupungin toiminnan ja talouden suunnitteluun, johtamiseen ja päätöksentekoon.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Kokkolan laajan hyvinvointikertomuksen 2022–2025 kokouksessaan 13.4.2026. Kertomuksen tietopohjan ja tunnistettujen hyvinvointihaasteiden perusteella laadittiin hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026–2029. Suunnitelman painopisteet ovat terveelliset elintavat, mielen hyvinvointi, arjen turvallisuus sekä osallisuus ja yhteisöllisyys. Kokonaisuuteen sisältyvät lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma, ehkäisevän päihdetyön suunnitelma ja osallisuusohjelma. Suunnitelmassa tavoitteet on konkretisoitu toimenpiteiksi, vastuutahoiksi ja seurantatavoiksi. Suunnitelman toteutumisesta raportoidaan kaupunginvaltuustolle vuosittain.

1.3 Kokkolan kaupungin vuoden 2027 talousarvion lähtökohdat

Yleinen taloudellinen tilanne ja julkisen talouden ennuste

Suomen talous

Valtiovarainministeriön syksyn 2026 kuntatalousohjelman mukaan Suomen talous on kääntymässä kasvuun, mutta näkymä on edelleen epävarma. Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 1,6 prosenttia vuonna 2026 ja keskimäärin vajaat kaksi prosenttia lähivuosina. Kasvun vahvistuminen ei kuitenkaan vielä merkitse julkisen talouden nopeaa tasapainottumista, sillä työllisyys heikkenee vielä vuonna 2026 ja alkaa kohentua vasta vuodesta 2027 alkaen.

Kasvun taustalla ovat erityisesti investoinnit. Puhdas siirtymä, energia- ja datakeskushankkeet, puolustukseen ja kaksikäyttöteknologiaan liittyvät investoinnit sekä vientikysynnän asteittainen elpyminen tukevat taloutta. Investointien toteutumiseen liittyy silti rahoituksen saatavuutta, osaavan työvoiman riittävyyttä, infrastruktuuria ja kansainvälistä toimintaympäristöä koskevia epävarmuuksia. Geopoliittiset jännitteet, kauppapolitiikan häiriöt ja energian hinnan vaihtelu voivat viivästyttää hankkeita ja heikentää yritysten luottamusta.

Julkisyhteisöjen alijäämän arvioidaan olevan vuonna 2026 noin 4,2 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Alijäämä pysyy syvänä koko ennustejaksolla puolustus- ja korkomenojen kasvun vuoksi. Julkinen velkasuhde nousee arvion mukaan noin 90 prosenttiin vuonna 2026 ja lähes 98 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Tämä pitää valtiontalouden sopeutuspaineen korkeana ja lisää riskiä siitä, että kuntiin kohdistuu myös tulevina vuosina uusia rahoitusta tai tehtäviä koskevia muutoksia.

Kokonaisuutena talouskasvun vahvistuminen tukee kuntien veropohjaa, mutta korkea työttömyys, hidas työllisyyden paraneminen ja julkisen talouden voimakas velkaantuminen rajoittavat myönteisiä vaikutuksia. Vuoden 2027 talousarvion valmistelussa on siten perusteltua käyttää varovaista kasvuoletusta ja varautua ennustettua heikompaan työllisyys- ja rahoituskehitykseen.

Lähde: Kuntatalousohjelma vuodelle 2027, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2026:38.

Kuntien taloudellinen kehitys

Kuntatalous heikkeni vuonna 2025. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate laski noin 370 miljoonalla eurolla 2,89 miljardiin euroon. Vuosikate riitti kattamaan poistot, mutta jäi noin 420 miljoonaa euroa nettoinvestointeja pienemmäksi. Tilikauden tulos oli 730 miljoonaa euroa positiivinen, mutta sitä vahvistivat yksittäiset satunnaiset erät ja omaisuuden luovutusvoitot. Toiminnan ja investointien rahavirta oli noin 770 miljoonaa euroa negatiivinen ja kuntien lainakanta kasvoi yli 20 miljardiin euroon.

Myös kuntakonsernien talous heikkeni vuonna 2025. Kuntakonsernien vuosikate laski noin 400 miljoonalla eurolla 5,46 miljardiin euroon ja tulos noin 350 miljoonalla eurolla runsaaseen miljardiin euroon. Vuosikate kattoi poistot, mutta ei nettoinvestointeja. Kuntakonsernien lainakanta kasvoi 2,11 miljardia euroa 42,77 miljardiin euroon. Investointien rahoitus nojaa siten edelleen merkittävästi lainanottoon ja rahavarojen käyttöön.

Vuonna 2026 kuntatalouden toimintakulujen arvioidaan kasvavan 2,7 prosenttia ja toiminnan ja investointien rahavirran painuvan noin 1,1 miljardia euroa alijäämäiseksi. Vuonna 2027 tilanne heikkenee edelleen: toimintakulujen arvioidaan kasvavan 2,9 prosenttia palkankorotusten ollessa korkeimmillaan, toimintakatteen heikkenevän 4,2 prosenttia ja toiminnan ja investointien rahavirran painuvan noin 1,4–1,5 miljardia euroa negatiiviseksi. Vuosikate kattaa poistot vain niukasti eikä riitä nettoinvestointeihin.

Kuntien menokehitystä voimistavat henkilöstömenot, työttömyysetuuksien kuntaosuudet ja korkea investointitaso. TE-palvelu-uudistus on tehnyt kuntataloudesta aiempaa suhdanneherkemmän, koska heikko työllisyys vaikuttaa sekä verotuloihin että kuntien menoihin. Pitkäaikaistyöttömyys ylläpitää työttömyysmenoja koko ennustejaksolla. Samalla sivistys- ja kulttuuripalvelujen palvelutarve pienenee väestökehityksen vuoksi, mutta palveluverkon, henkilöstörakenteen ja lainsäädännöllisten velvoitteiden jäykkyys hidastavat kustannusten sopeutumista.

Valtion vuoden 2027 toimenpiteiden arvioidaan heikentävän kuntataloutta noin 150 miljoonalla eurolla vuoteen 2026 verrattuna. Peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistuvat muun muassa korotettu indeksijarru, kustannustenjaon tarkistus sekä muut määräaikaiset ja pysyvät vähennykset. Kuntatalouden epätasapaino lievenee ennustejakson loppua kohden, mutta toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan pysyvän negatiivisena ja lainakannan kasvavan noin 26,3 miljardiin euroon vuoteen 2030 mennessä.

Kuntien väliset erot kasvavat. Muuttotappiokunnissa tulopohja ja työikäinen väestö heikkenevät, kun taas kasvavilla kaupunkiseuduilla investointitarpeet säilyvät suurina. Vuonna 2027 toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan olevan koko maan tasolla syvimmillään, noin -255 euroa asukasta kohden. Talouden suunnittelussa korostuvat käyttötalouden rakenteellinen tasapaino, investointien ajoitus ja tarpeellisuus sekä velkakestävyyden kokonaisarvio.

Lähde: Kuntatalousohjelma vuodelle 2027, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2026:38.

Kaupungin talouskehitys

Kokkolan kaupungin vuoden 2027 talousarvion valmistelu tapahtuu edelleen vaikeassa kuntatalouden toimintaympäristössä. Talouskasvun vahvistuminen tukee pidemmällä aikavälillä kaupungin tulopohjaa, mutta työllisyyden hidas paraneminen, korkeat työttömyysmenot, sopimuskorotusten aiheuttama henkilöstömenojen kasvu sekä valtionosuuksiin kohdistuvat vähennykset lisäävät käyttötalouden painetta jo vuonna 2027.

Kaupungin talouden keskeinen haaste on vuosikatteen riittävyys suhteessa poistoihin ja investointitasoon. Korkea investointitarve kasvattaa rahoitusvajetta ja velkaantumisriskiä, jos käyttötalouden tulorahoitusta ei pystytä vahvistamaan. Investointiohjelmaa on tämän vuoksi arvioitava kokonaisuutena kaupungin ja kaupunkikonsernin tasolla sekä suhteutettava hankkeet niiden välttämättömyyteen, vaikuttavuuteen, toteutusvalmiuteen ja velanhoitokykyyn.

Työllisyyspalvelujen järjestämisvastuun ja työttömyysetuuksien laajentuneen rahoitusvastuun vuoksi kaupungin talous reagoi aiempaa suoremmin työttömyyden muutoksiin. Keski-Pohjanmaalla työttömyys on kasvanut, nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyys lisääntynyt ja avoimien työpaikkojen määrä vähentynyt. Tämä kasvattaa kaupungin menoja tilanteessa, jossa työllisyysalueen rahoitus on KEHA-keskuksen arvion mukaan vajaa ja palveluja on jouduttu sopeuttamaan.

Kokkolan vahvuutena ovat monipuolinen elinkeinorakenne, suurteollisuusalue ja poikkeuksellisen laaja investointipotentiaali. Suurhankkeet voivat toteutuessaan vahvistaa työllisyyttä, veropohjaa, asumisen kysyntää ja palveluelinkeinoja. Kaupungin on kuitenkin varauduttava siihen, että hankkeiden aikatauluihin ja toteutumiseen liittyy huomattavaa epävarmuutta ja että investointien mahdolliset ennakkokustannukset voivat ajoittua ennen verotulo- ja työllisyyshyötyjä.

Vuoden 2027 talousarvion lähtökohtana tulee olla käyttötalouden rakenteellisen tasapainon vahvistaminen, talousohjelman toimenpiteiden toimeenpano, tuottavuuden parantaminen sekä investointien kriittinen priorisointi. Tavoitteena on turvata kaupungin lakisääteiset ja strategisesti tärkeät palvelut samalla, kun velkaantumisen kasvua hillitään ja taloudellinen liikkumavara säilytetään tulevien elinvoimainvestointien varalle.

Kaupungin väestönkehitys

Keski-Pohjanmaan väkiluku oli vuoden 2025 lopussa 67 498 asukasta, mikä oli 225 asukasta ja 0,3 prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Maakunnan väestö on pienentynyt viime vuosina, ja Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan väestö ikääntyy ja työikäisten määrä vähenee. Maan sisäisessä muuttoliikkeessä Keski-Pohjanmaa menettää väestöä erityisesti Pohjois-Pohjanmaalle ja Uudellemaalle.

Kokkolan kannalta alueellinen väestökehitys korostaa veto- ja pitovoiman vahvistamisen merkitystä. Kaupungin väestökehitykseen vaikuttavat erityisesti työ- ja opiskeluperäinen muuttoliike, kansainvälinen muuttoliike sekä syntyvyyden ja kuolleisuuden välinen ero. Työikäisen väestön riittävyys on keskeinen edellytys paitsi kaupungin veropohjalle myös alueelle suunniteltujen teollisuusinvestointien toteutumiselle.

Väestökehityksen eriytyminen vaikuttaa palvelutarpeisiin. Lasten ja nuorten ikäluokkien pieneneminen luo tarvetta palveluverkon pitkäjänteiselle tarkastelulle, mutta erityisen tuen tarpeen kasvu ja varhaiskasvatuksen osallistumisaste

voivat hidastaa kustannusten vähenemistä. Toisaalta työperäinen maahanmuutto ja suurinvestointien mahdollinen toteutuminen voivat lisätä nopeasti asumisen, koulutuksen, kotoutumisen ja muiden palvelujen kysyntää.

Taloussuunnittelussa on tarkoituksenmukaista varautua perusuralla hitaaseen tai lievästi laskevaan väestökehitykseen, mutta säilyttää valmius palvelukysynnän kasvuun, jos suuret investoinnit etenevät toteutusvaiheeseen. Väestö-, asunto- ja palveluverkkosuunnittelua tulee tästä syystä tarkastella yhtenä kokonaisuutena.

Lähde: Alueelliset kehitysnäkymät, kevät 2026, KEHA-keskuksen julkaisuja 3/2026.

Kaupungin elinvoima ja työllisyys

Keski-Pohjanmaan elinkeinorakenne perustuu vahvaan vientiteollisuuteen, monipuoliseen alkutuotantoon sekä kaupan ja palvelujen toimialoihin. Kokkolan suurteollisuusalueen kemianteollisuuden klusteri palvelee kansainvälisiä markkinoita. Alueella kehitetään lisäksi alumiinintuotantoon, akkuarvoketjuun, tuuli- ja aurinkovoimaan, biokaasuun sekä vedyn ja metanolin tuotantoon liittyviä hankkeita.

Pohjanmaan elinvoimakeskuksen arvion mukaan Keski-Pohjanmaalle on suunnitteilla 17,4 miljardin euron arvosta suurinvestointeja energiantuotantoinvestoinnit mukaan lukien. Hankkeiden toteutuminen voisi synnyttää tuhansia työpaikkoja rakennus- ja tuotantovaiheessa sekä lisätä kaupan, palvelujen, asumisen, matkustamisen ja muiden toimialojen kysyntää. Hankkeiden etenemiseen liittyy kuitenkin maailmantalouden, kauppapolitiikan, energian hinnan, rahoituksen ja luvituksen epävarmuutta.

Arctialin alumiinitehdashanke on työvoimavaikutuksiltaan erityisen merkittävä. KEHA-keskuksen arvion mukaan hanke edellyttäisi toteutuessaan suoraan noin 1 200 työntekijää ja välillisesti noin 3 500 työntekijää. Näin suuri työvoimatarve edellyttäisi kaupungilta ja alueelta ennakoivaa työvoima-, koulutus-, asumis-, liikenne- ja kotoutumispolitiikkaa. Vaikutusten ajoitus riippuu kuitenkin investointipäätöksestä ja hankkeen toteutumisesta.

Keski-Pohjanmaan työmarkkinatilanne on koko maahan nähden edelleen verrattain hyvä, mutta suunta on heikentynyt. Helmikuussa 2026 maakunnassa oli 3 111 työtöntä työnhakijaa, 193 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömien osuus työvoimasta oli 10,1 prosenttia. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli 522 ja pitkäaikaistyöttömiä 1 009; määrät kasvoivat vuodessa 17,8 ja 18,4 prosenttia. Uusia avoimia työpaikkoja oli kuukauden aikana 357, mikä oli 18,9 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Työttömyysaste oli Keski-Pohjanmaalla vuonna 2025 keskimäärin 9,2 prosenttia, kun koko maan keskiarvo oli 11,9 prosenttia. Työvoiman saatavuusongelmat ovat heikon suhdanteen aikana väliaikaisesti helpottaneet, mutta niiden arvioidaan voimistuvan nopeasti suurinvestointien edetessä. Keskeisiä toimenpiteitä ovat työvoimareservin hyödyntäminen, nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistymisen vahvistaminen, koulutuksen suuntaaminen alueen tarpeisiin sekä kansainvälisen työvoiman veto- ja pitovoiman kehittäminen.

Elinkeinopolitiikan kannalta vuoden 2027 keskeinen tavoite on yhdistää lyhyen aikavälin suhdannehaasteisiin vastaaminen ja pitkän aikavälin investointivalmius. Kaupungin tulee edistää hankkeiden luvitusta, maankäyttöä, infrastruktuuria ja osaavan työvoiman saatavuutta siten, että kaupungin oma taloudellinen riskinkanto säilyy hallittuna.

Lähde: Alueelliset kehitysnäkymät, kevät 2026, KEHA-keskuksen julkaisuja 3/2026.

Kaupungin verotulot

Kuntaliitto päivitti syyskuussa 2026 kuntakohtaisen veroennustekehikon. Päivityksessä on huomioitu toteutuneet verontilitykset elokuuhun saakka, syyskuun verontilityksen tilannetieto sekä Verohallinnon viimeisimmät ennakkotiedot verovuoden 2025 valmistuvasta kunnallis- ja yhteisöverotuksesta. Kuntakohtaisissa kunnallisveroennusteissa hyödynnetään ensimmäistä kertaa myös Tulorekisteriin ilmoitettuja tammi-heinäkuun ansiotuloja. Tämä on keskeinen syy kuntakohtaisten ennusteiden muutoksiin.

Syyskuun ennustekehikon mukaan Kokkolan kaupungin verotulojen arvioidaan olevan vuonna 2026 yhteensä noin 133,4 miljoonaa euroa ja vuonna 2027 noin 137,8 miljoonaa euroa. Verotulojen kasvu vuoteen 2026 verrattuna on noin 4,4

miljoonaa euroa eli 3,3 prosenttia. Vuoden 2027 kokonaismäärästä kunnallisveron osuus on noin 102,3 miljoonaa euroa, yhteisöveron 17,7 miljoonaa euroa ja kiinteistöveron 17,8 miljoonaa euroa.

Kunnallisveron arvioidaan kasvavan vuonna 2027 noin 2,6 prosenttia. Ennustetta tukevat palkkatulojen ja verotettavan tulon kasvu. Työntekijöiden työttömyysvakuutusmaksun alentaminen vahvistaa kunnallisveron tuottoa, mutta työllisyyskehityksen vaikutukset verotuloihin toteutuvat viiveellä. Kokkolan kuntakohtaiset ansiotulotiedot verovuodelta 2026 ovat lisäksi vielä ennakollisia ja tarkentuvat Tulorekisteriin tehtävien ilmoitusten myötä.

Yhteisöveron tilitysten arvioidaan kasvavan vuonna 2027 noin 7,3 prosenttia. Kuntaliiton mukaan yhteisöveron kehitystä tukevat talouden piristyminen ja ennakkoverojen myönteinen kehitys. Vuodelle 2027 toteutettava yhteisöverokannan alentaminen ja muut veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille yhteisöveron ryhmäosuuden kautta, joten muutosten arvioidaan olevan kuntien rahoitusaseman näkökulmasta nettomääräisesti neutraaleja.

Kiinteistöveron arvioidaan olevan vuonna 2027 noin 17,8 miljoonaa euroa, mikä on noin 0,6 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2026 ennuste. Kiinteistöveron ennusteeseen liittyy kuitenkin epävarmuutta vanhoihin verovuosiin kohdistuvien verotuksen oikaisujen vuoksi. Kuntaliiton kehikossa vanhojen verovuosien kertymät on huomioitu nettomääräisesti elokuuhun 2026 saakka.

Taloussuunnitelmavuosien verotuloiksi ennustetaan noin 142,3 miljoonaa euroa vuonna 2028 ja 147,0 miljoonaa euroa vuonna 2029. Ennusteisiin liittyy epävarmuutta erityisesti talouskasvun, työllisyyden, kuntakohtaisten ansiotulojen sekä yhteisö- ja kiinteistöveron kertymien osalta. Vuoden 2027 talousarvion valmistelussa verotuloarviota on siten perusteltua seurata ja päivittää tarvittaessa verotilitysten sekä kuntakohtaisten ansiotulotietojen tarkentuessa.

Lähde: Kuntaliiton Kokkolan kaupungin veroennustekehikko, syyskuu 2026; Kuntaliiton veroennustekehikon päivitystiedote, syyskuu 2026.

Kaupungin valtionosuudet

Valtiovarainministeriö julkaisi 22.9.2026 syksyn kuntatalousohjelman sekä siihen liittyvän ennakollisen vuoden 2027 valtionosuuslaskelman. Kuntatalousohjelman mukaan valtion vuoden 2027 toimenpiteet heikentävät kuntataloutta noin 150 miljoonalla eurolla vuoteen 2026 verrattuna. Peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistuvat muun muassa korotettu indeksijarru, kustannustenjaon tarkistus sekä muut määräaikaiset ja pysyvät vähennykset. Valtionosuuksiin liittyy edelleen epävarmuutta, sillä laskelma on ennakollinen ja kuntakohtaiset määrät tarkentuvat valmistelun edetessä.

Syyskuun ennakollisen laskelman mukaan Kokkolan valtionosuudet ovat vuonna 2027 yhteensä noin 32,5 miljoonaa euroa, kun vuoden 2026 vertailumäärä on noin 36,1 miljoonaa euroa. Valtionosuudet vähenevät siten noin 3,6 miljoonaa euroa eli 9,9 prosenttia. Euromääräinen vähennys on kuntien välisessä vertailussa toiseksi suurin. Asukasta kohden valtionosuuksia kertyy noin 673 euroa.

Kokkolan muutosta selittää erityisesti verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen pieneneminen. Tasaus vähenee noin 11,2 miljoonasta eurosta 8,3 miljoonaan euroon eli noin 2,95 miljoonaa euroa. Lisäksi peruspalvelujen valtionosuus ilman tasausta pienenee noin 20,1 miljoonasta eurosta 18,7 miljoonaan euroon, mikä heikentää rahoitusta noin 1,48 miljoonaa euroa. Verotulomenetysten korvaukset kasvavat noin 0,87 miljoonaa euroa ja lieventävät kokonaismuutosta.

Sote-uudistukseen liittyvät kuntakohtaiset tasauserät ovat Kokkolassa edelleen huomattavan negatiiviset, yhteensä noin -12,4 miljoonaa euroa. Niiden vaikutus kuitenkin paranee noin 0,65 miljoonaa euroa vuodesta 2026, joten ne eivät selitä vuoden 2027 valtionosuuksien laskua. Kokkolan vuoden 2027 talousarviossa valtionosuudet on perusteltua arvioida syyskuun ennakollisen laskelman pohjalta varovaisuusperiaatetta noudattaen ja päivittää tarvittaessa lopullisten päätösten valmistuttua.

Lisäksi on huomioitavaa, että lapsi-ikäluokkien pieneneminen heikentää kuntien valtionosuuksien kehitystä myös pidemmällä aikavälillä. Lasten ja oppilaiden määrän vähentyessä ikäryhmiin perustuva laskennallinen valtionosuusrahoitus pienenee. Kuntien menot eivät kuitenkaan alene samassa suhteessa tai samalla aikataululla, koska varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluverkkoon, henkilöstöön ja tiloihin liittyvät kustannukset ovat suurelta osin kiinteitä, ja erityisen

tuen tarve sekä varhaiskasvatuksen osallistumisaste voivat hidastaa kustannusten vähenemistä. Kokkolan kannalta kehitys korostaa tarvetta sovittaa palveluverkkoa ja kustannusrakennetta pitkäjänteisesti muuttuvaan lapsimäärään siten, että palvelujen saatavuus ja laatu turvataan. Valtionosuusennuksista huomioitavaa on se, että ennakolliset valtionosuuslaskelmat ulottuvat vain vuoteen 2027 eikä pidemmälle. Tämä aiheuttaa epävarmuutta tulevien vuosien ennustettavuuteen, jo talousarvion suunnitelmavuosista lähtien.

Lähde: Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuodelle 2027, syksy 2026; ennakollinen valtionosuuslaskelma 2027, päivitys 22.9.2026.

1.4 Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kokkolan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet kokouksessa 15.6.2020 § 46 ja kaupunginhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet kokouksessa 22.6.2020 § 313. Perusteissa on määritelty Kokkolan kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet, tarkoitus, tehtävät ja vastuut. Ohjeessa on määritelty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan välineet ja keinot, kohteet ja osa-alueet sekä toteuttaminen ja raportointi.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja sen toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kaupunkiorganisaation johtamis- ja hallintojärjestelmää, päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa, poikkeamiin reagointia ja suoriutumisen arviointia.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä kunnan ja kuntakonsernin toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esihenkilöt pyrkivät varmistamaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja resurssit turvataan.

Operatiivinen vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä on kaupunginhallituksella ja kaupunginjohtajalla, jotka valvovat ja arvioivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaista järjestämistä, riittävyyttä ja tehokkuutta. Lauta- ja johtokunnat vastaavat omalla tehtävä- ja toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä merkittävimpien riskien raportoinnista kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

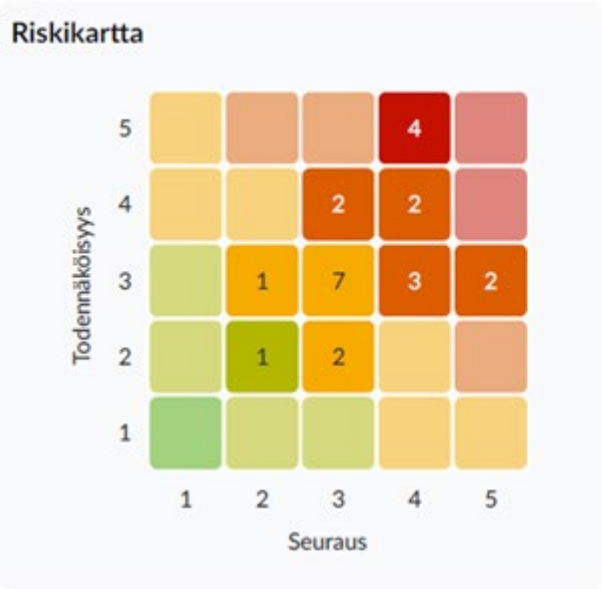
Johtavien viranhaltijoiden ja esihenkilöiden tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä hyväksyttyjen ohjeiden mukaisesti tuloksellisuudesta valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle. Henkilöstön velvollisuutena on toimia tavoitteiden ja annettujen ohjeiden mukaisesti ja kehittää ammatillista osaamistaan sekä raportoida havaitsemistaan epäkohdista esihenkilölleen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta seurataan talousarviovuoden aikana osavuosikatsauksissa. Hallitus antaa tilinpäätöksen toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Lisäksi annetaan arvio konsernivalvonnasta.

Palvelukokonaisuudet, liikelaitokset ja tytäryhteisöt raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskien hallinnan kehittämisestä osana talouden ja toiminnan raportointia. Palvelukokonaisuuksien, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen toiminnasta tuotettu raportointi palvelee siten sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Kaupunginjohtajan nimeämä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjausryhmä arvioi ja kehittää kaupunkikonsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjausryhmä kokoaa palvelukokonaisuuksien, liikelaitosten ja tytäryhteisöiden raportoimista riskitiedoista yhteenvetoja, joiden avulla kaupunkikonsernin johto saa tietoa eri palvelukokonaisuuksien, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen merkittävimmistä riskeistä ja riskienhallinnan tasosta.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskien määrä alueittain

Riskialue							Yhteensä
2.1. Strategiset riskit	0	0	0	4	2	1	7
2.2. Taloudelliset riskit	0	0	0	0	3	3	6
2.3. Operatiiviset riskit	0	0	1	3	1	0	5
2.4. Vahinkoriskit	0	0	0	3	3	0	6
Yhteensä	**0**	**0**	**1**	**10**	**9**	**4**	**24**

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaan ja sen tarkoituksena on tunnistaa, arvioida sekä hallita tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Kaupunkikonsernin riskit jaotellaan neljään pääryhmään: strategisiin, taloudellisiin, toiminnallisiin ja vahinkoriskeihin. Kokkolan kaupungin riskienhallintaprosessi muodostuu toimintaympäristön määrittelystä, riskien arvioinnista, riskien käsittelystä, riskien seurannasta ja katselmoinnista sekä viestinnästä ja tiedonvaihdosta.

Talousarviossa esitettävä arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä perustuu riskienhallintaprosessin mukaiseen riskianalyysiin. Kaupunkitasoiset riskit on määritelty ja arvioitu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjausryhmän toimesta.

Talousarvion laadintahetken riskianalyysissä korostuvat erityisesti talouden pitkän aikavälin tasapainoon ja rahoituspohjaan liittyvät riskit sekä väestökehityksen heikkeneminen. Merkittävimmät riskit kohdistuvat talouden tasapainottamisen epäonnistumiseen, vero- ja valtionosuustulojen heikkenemiseen, korkokustannusten nousuun sekä negatiiviseen väestönmuutokseen, joilla on suoria vaikutuksia kaupungin investointikykyyn, palveluiden järjestämiseen ja maksuvalmiuteen. Lisäksi tietoturva- ja tietosuojariskit, valtakunnalliset häiriötilanteet sekä energian saatavuuteen ja äärimmäisiin sääolosuhteisiin liittyvät epävarmuudet muodostavat merkittäviä toimintaympäristön riskejä. Hallintakeinojen painopisteenä ovat talouden sopeuttamistoimenpiteet, investointien priorisointi, aktiivinen varautuminen, tietoturvan kehittäminen sekä kaupungin veto- ja pitovoiman vahvistaminen.

Strategiset riskit

Strategiset riskit liittyvät pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiseen ja menestystekijöihin, jotka tukevat tavoitteiden saavuttamista. Kaupungin merkittävimmät strategiset riskit liittyvät negatiiviseen väestönmuutokseen ja huoltosuhteen heikkenemiseen, jotka voivat pitkällä aikavälillä heikentää kaupungin elinvoimaa, palvelujen järjestämisedellytyksiä ja taloudellista kestävyyttä. Lisäksi riskejä aiheuttavat teollisuustonttien saatavuuden ja kaavoituksen riittämättömyys, mikä voi estää yritysinvestointeja ja heikentää elinkeinoelämän kasvua. Energiantuotannon muutoksiin ja ilmastonmuutokseen reagoimatta jättäminen voi puolestaan vaarantaa palvelutuotannon toimivuutta ja lisätä kustannuksia. Myös strategiaan ja talousarvioon sitoutumisen puutteet niin luottamushenkilö- kuin organisaatiotasolla voivat heikentää tavoitteiden saavuttamista.

Strategisia riskejä hallitaan lisäämällä kaupungin vetovoimaa ja muuttovoittoa muun muassa KokkolaWorks-kampanjoilla, kehittämällä maankäyttöä ja kaavoitusta sekä kartoittamalla uusia yritystoiminnan laajentumisalueita. Energiaturvallisuutta ja ilmastonmuutokseen sopeutumista vahvistetaan ylläpitämällä varautumis- ja valmiussuunnitelmia, huoltovarmuutta sekä varaamalla resursseja energiamurroksen edellyttämiin investointeihin. Strategian toteutumista tuetaan lisäksi tiedonkulkua, koulutuksia ja strategian jalkauttamista kehittämällä.

Taloudelliset riskit

Taloudelliset riskit liittyvät kaupunkiorganisaation taloudelliseen suoriutumiseen, kuten menojen hallintaan ja tulorahoituksen riittävyyteen. Taloudellisesti merkittävimmät riskit liittyvät kaupungin talouden tasapainottamisen epäonnistumiseen, mikä voi johtaa velkaantumisen kasvuun, investointikyvyn heikkenemiseen ja jopa kriisikuntakriteerien täyttymiseen. Myös vero- ja valtionosuustulojen heikkeneminen muodostaa huomattavan riskin kaupungin rahoituspohjalle. Korkotason nousu kasvattaa lainanhoitokustannuksia ja lisää rahoitusriskejä tilanteessa, jossa investointeja joudutaan rahoittamaan velkarahalla. Lisäksi maksuvalmiuden heikkeneminen, investointien toteutumisen vaarantuminen ja konserniyhtiöihin tehtyihin pääomasijoituksiin liittyvät riskit voivat heikentää kaupungin taloudellista asemaa.

Taloudellisten riskien hallinta perustuu ensisijaisesti talousohjelman toteuttamiseen sekä uuden sopeuttamisohjelman valmisteluun. Velkaantumisen hillitsemiseksi investointeja tarkastellaan kriittisesti ja investointitasoa sopeutetaan tulorahoituksen edellyttämälle tasolle. Korkoriskiä hallitaan korkosuojauksilla ja rahoituksen jatkuvalla seurannalla. Maksuvalmiutta turvataan kassavirran aktiivisella seurannalla ja konserniriskejä pienennetään kehittämällä konserniraportointia sekä vahvistamalla omistajaohjausta. Lisäksi kaupunki seuraa aktiivisesti valtionosuus- ja rahoitusjärjestelmiin liittyviä edunvalvontakohteita.

Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset riskit ovat kaupunkiorganisaation päivittäisiin toimintoihin liittyviä riskejä, jotka uhkaavat toiminnan jatkuvuutta sekä prosessien ja järjestelmien toimivuutta. Toiminnallisista riskeistä merkittävimmät liittyvät tietosuoja- ja tietoturvaloukkauksiin sekä tietojärjestelmien toimintahäiriöihin. Riskien toteutuminen voi aiheuttaa palvelukatkoja, asiakastietojen vuotamista sekä merkittäviä maine- ja kustannusvaikutuksia kaupungille. Toiminnallisia riskejä ovat myös henkilöstöön liittyvät riskit. Henkilöstön hyvinvoinnin, työssä jaksamisen ja osaamisen heikkeneminen voi näkyä lisääntyvinä sairauspoissaoloina, tuottavuuden laskuna ja palveluiden laadun heikkenemisenä. Osaavan henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet voivat puolestaan vaikeuttaa palvelutuotannon järjestämistä erityisesti asiantuntijatehtävissä.

Toiminnallisia riskejä hallitaan kehittämällä tietoturvateknologioita, ylläpitämällä valmius- ja varautumissuunnitelmia sekä lisäämällä henkilöstön tietoisuutta tietoturvasta ja tietosuojasta. Tietojärjestelmien toimintavarmuutta vahvistetaan tietohallinnon varautumissuunnitelmilla ja riskienhallintatoimenpiteillä. Henkilöstöriskejä hallitaan työhyvinvoinnin tukemisella, osaamisen kehittämisellä, työnantajakuvan vahvistamisella sekä yhteistyöllä oppilaitosten kanssa rekrytointien turvaamiseksi.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät yleensä tiettyyn kohteeseen, ja toteutuessaan ne aiheuttavat taloudellisia menetyksiä, henkilövahinkoja tai haittoja ympäristölle. Vahinkoriskien merkittävin kokonaisuus liittyy valtakunnallisiin häiriötilanteisiin, kuten

epidemioihin, vesihuollon häiriöihin ja muihin yhteiskunnan toimintaa laajasti häiritseviin poikkeusoloihin. Lisäksi äärimmäiset sääolosuhteet voivat aiheuttaa vahinkoja rakennuksille, infrastruktuurille ja palvelutuotannolle. Kiinteistökannan ikääntyminen, korjausvelan kasvu sekä mahdolliset sisäilma- ja vesivahingot muodostavat merkittävän riskin kaupungin omaisuudelle ja palveluverkostolle. Myös henkilöstön ja asiakkaiden turvallisuuteen kohdistuvat uhkat, työtapaturmat sekä omaisuusvahingot voivat aiheuttaa taloudellisia menetyksiä ja toiminnan häiriöitä.

Vahinkoriskejä hallitaan ajantasaisilla valmius- ja varautumissuunnitelmilla sekä tiiviillä viranomaisyhteistyöllä. Kiinteistöjen kuntoa pyritään turvaamaan ennakoivalla kunnossapidolla, korjausten suunnittelulla, automaatiojärjestelmien ylläpidolla ja kiinteistökannan hallinnalla. Äärimmäisiin sääolosuhteisiin varaudutaan maankäytön suunnittelulla ja häiriötilanteiden toimintamalleilla. Henkilö- ja omaisuusvahinkoja ehkäistään riskienhallinta- ja turvallisuusjärjestelmien järjestelmällisellä käytöllä, turvallisuussuunnitelmilla sekä vakuutusturvan ajantasaisuudella.

Konserniyhteisöjen keskeisimmät riskit

Kiinteistöyhteisöt

Keskeisimmät riskit liittyvät vuokraustoiminnan vakauteen ja rakennusten kuntoon. Alhainen vuokrausaste ja vuokralaisten poistuminen muodostavat merkittävän taloudellisen uhan, jota korostavat myös rahoituskulujen kasvu. Lisäksi korjausvelan kasvu ja kiinteistöjen tekniset viat tai sisäilmaongelmat voivat heikentää sekä kiinteistöjen käyttöastetta että taloudellista tulosta. Operatiivisesti riskinä on myös se, että palvelujen tai järjestelmien puutteet estävät kiinteistöjen täysimääräisen käytön. Vahinkoriskit voivat toteutuessaan aiheuttaa suuria kustannuksia ja käyttökatkoja. Vaikka vakuutusturva ja ennakoiva kiinteistön kunnossapito lieventävät näitä riskejä, niiden vaikutukset voivat olla mittavia. Kokonaisuutena riskikuva korostaa erityisesti vuokrausasteen ylläpitämistä, korjausvelan hallintaa ja rahoituskustannusten sopeuttamista.

Liiketoimintayhteisöt

Liiketoimintayhtiöiden keskeisimmät riskit liittyvät toimintaympäristön epävarmuuteen, talouden vaihteluihin ja asiakaskunnan muutoksiin. Maailmantilanne ja transitoliikenteen mahdollinen väheneminen nähdään suurena uhkana, johon pyritään vastaamaan satamatoimintojen monipuolistamisella ja logistiikkapalvelujen kehittämisellä. Samalla investointien, erityisesti puhtaan siirtymän hankkeiden, toteutumatta jääminen voi hidastaa kasvua. Taloudellisia riskejä lisäävät maksuvalmiuden heikkeneminen, rahoituksen saannin vaikeutuminen sekä korkojen ja energian hinnan vaihtelut. Myös sääolosuhteet, kuten äärisäät ja merimatkailun kausivaihtelut, vaikuttavat liiketoimintaan ja tuloksentekokykyyn. Operatiivisella tasolla suurimmat riskit liittyvät avainhenkilöiden menettämiseen, henkilöstön kuormittumiseen ja sairastumisiin sekä kyberuhkiin, joiden merkitys kasvaa digitalisoituvassa toimintaympäristössä. Lisäksi sopimusvelvoitteiden hallinta, viranomaismääräysten muutokset ja hankintalainsäädännön uudistuminen tuovat epävarmuutta, joka voi heikentää kannattavuutta tai aiheuttaa sopeutustarpeita. Strategisesti suuria haasteita ovat asiakkuuksien päättyminen ja pitkäaikainen vuokrausasteen lasku, jotka voivat johtaa tuottojen pienenemiseen. Kokonaisuutena riskienhallinta edellyttää aktiivista varautumista, toiminnan sopeuttamista ja jatkuvaa kykyä reagoida nopeasti muuttuviin olosuhteisiin.

Palvelut ja neuvonta -yhteisöt

Palvelu- ja neuvontayritysten riskikentässä korostuvat erityisesti toimitilojen kuntoon sekä rahoitusvarmuuteen liittyvät tekijät. Toimitilojen huono kunto on arvioitu kaikkein merkittävimmäksi riskiksi, sillä sen todennäköisyys ja seuraukset ovat suuria, ja se voi heikentää merkittävästi toiminnan jatkuvuutta. Myös rahoituksen saatavuus ja taloudellinen vakaus nähdään keskeisinä riskeinä, joiden hallinta edellyttää tiivistä seurantaa ja toiminnan vaikuttavuuden osoittamista. Sopimusriskit muodostavat toisen kriittisen kokonaisuuden, sillä palvelujen ja vastuiden hallinta edellyttää riittävää osaamista ja tarvittaessa ulkoisen asiantuntemuksen hyödyntämistä.

Muita merkittäviä riskejä ovat henkilöstöön ja osaamiseen liittyvät haasteet. Osaavan työvoiman saatavuus, onnistuneet rekrytoinnit ja työhyvinvointi ovat ratkaisevassa asemassa, jotta palvelujen laatu ja jatkuvuus voidaan turvata. Myös pandemiat ja kiinteistöjen kuntoon liittyvät ennakoimattomat ongelmat voivat aiheuttaa häiriöitä toimintaan, joskin niiden vaikutuksia voidaan lieventää ennakoivilla toimenpiteillä ja ohjeistuksia noudattamalla. Kokonaisuutena riskit painottuvat toimitilojen ja talouden vakauden varmistamiseen sekä henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin turvaamiseen, jotka ovat keskeisiä tekijöitä palvelu- ja neuvontayritysten toimintakyvyn säilyttämisessä.

1.5 Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 12.12.2022 § 119 omistajapoliittiset linjaukset ja konserniohjeen. Omistajapoliittisissa linjauksissa ja konserniohjeessa on linjattu omistajaohjauksen organisointi, tehtävät ja toimivalta. Omistajaohjauksen tueksi on päätetty laatia Kokkolan kaupungin tytäryhteisöille yhteisökohtaiset omistajakortit.

Omistajakortit määrittelevät omistuksellisesta näkökulmasta yhteisön tehtävän, omistusrakenteen ja omistusrakennetta koskevat järjestelyt, strategisen tahtotilan tavoitteet ja kehittämislinjaukset sekä yhteisön hallituksen osaamisvaatimukset ja palkkiot. Lisäksi yhteisöille asetetaan keskeiset tavoitteet, mahdolliset tuottovaatimukset ja niitä koskevat mittarit.

Omistajakorttien tavoiteasetannassa huomioidaan konserniyhteisöjen moninaisuus. Yhteisöille, joille ei voida määrittää taloudellisia tuottovaatimuksia, asetetaan kaupungin strategiaa tukevat selkeät mitattavat tavoitteet. Lähtökohtana tavoitteiden asettamisessa on se, että yhteisöjen toiminta on kannattavaa ja niiden talous on tasapainossa.

Omistajakorttien laatimisen käytännön valmistelusta vastaa konsernivalvontaryhmä. Omistajakortit laaditaan yhteistyössä tytäryhteisöjen hallitusten puheenjohtajan, toimitusjohtajan ja konsernivalvontaryhmän kanssa. Valmiit omistajakorttiesitykset viedään konserni- ja kaupunkikehitysjaoston käsiteltäväksi. Jaoston hyväksymät omistajakortit saatetaan tiedoksi kunkin tytäryhteisön hallitukselle.

Omistajakorteilla on korvattu aikaisemmin käytössä olleet Kokkolan kaupunkikonsernin salkkukohtaiset tavoitteet.

Konsernin tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet asetetaan nykyisin yhteisökohtaisesti omistajakorttien mukaisesti. Yhteisöjen omistajakorttien tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain osavuosikatsausten ja tilinpäätösten yhteydessä. Omistajakortit laaditaan valtuustokaudelle ja niiden välitarkastelu tehdään valtuustokauden puolessa välissä. Omistajakorttien päivittäminen tai tarkistaminen on mahdollista myös valtuustokauden aikana, mikäli omistaja katsoo sen tarpeelliseksi.

Konsernin tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Talousarviossa esitetään yhteisökohtaiset omistajakorttien mukaiset mittarit ja tavoitteet kaupungin tytäryhteisöille. Yhteisöt on ryhmitelty niiden toiminnan ja merkittävyyden mukaan kiinteistöyhteisöihin, liiketoimintayhteisöihin ja palvelut ja neuvonta -yhteisöihin. Ryhmitys selkiyttää omistuksen tavoitteita ja terävöittää riskien analysointia.

Yhteisökohtaiset tavoitteet: Kiinteistöt

Asunto Oy Lohtajan Hakapuisto

Vuokrausaste %	Kiinteistön kunto asteikolla 1-5	Tiliakuden tulos
100 %	**4**	**0 €**
Toteuma 2025: 100 %	Toteuma 2025: 4,0	Toteuma 2025: 1 128 €

Kiinteistö Oy Kokkolan Innogate

Vuokrausaste %	Kiinteistön kunto asteikolla 1-5	Suhteellinen velkaantuneisuus
Väh. 95 %	**Yli 4**	**Alle 200 %**
Toteuma 2025: 50 %	Toteuma 2025: 4,0	Toteuma 2025: 270 %

Kiinteistö Oy Kokkolan Pikkuruukki

Tilikauden ylijäämä	Kiinteistön kunto asteikolla 1-5	
Yli 0 €	**Yli 4**	
Toteuma 2025: 973 €	Toteuma 2025: yli 4	

Kiinteistö Oy Kokkolan Snellman

Tilojen käyttöaste	Kiinteistön kunto asteikolla 1-5	Musiikkikeskushankkeen kustannusten toteuma
90 %	**Yli 4**	**8 220 000 €**
Toteuma 2025: 100 %	Toteuma 2025: 4,5	Toteuma 2025: 8 301 488 €

Kiinteistö Oy Tankkari

Vuokrausaste %	Tilikauden ylijäämä	Asukastyytyväisyys asteikolla 1-5
90 %	**Yli 0 €**	**Yli 4**
Toteuma 2025: 93 %	Toteuma 2025: 87 545 €	Toteuma 2025: 3,9

Koivuhaan Palvelukeskus Oy

Vuokrausaste %	Suhteellinen velkaantuneisuus	Kiinteistössä olevien työpaikkojen määrä
95 %	**250 %**	**250 kpl**
Toteuma 2025: 93 %	Toteuma 2025: 275 %	Toteuma 2025: 290

Kiinteistö Oy Kälviän Virastotalo

Kiinteistön kunto asteikolla 1-5	Hoitovastikejäämä	
4	**> 0 €**	
Toteuma 2025: 4,0	Toteuma 2025: 23 224 €	

Kokkolan Vuokra Asunnot Oy

Vuokrausaste %	Maksuvalmius (Quick ratio)	Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-5
95 %	**> 1**	**4**
Toteuma 2025: 93 %	Toteuma 2025: 1,25	Toteuma 2025: 3,7

Kokkolan Urheilupuisto Oy

Hanke toteutuu asetetun budjetin mukaisesti	Hanke toteutuu asetetussa aikataulussa	Hanke saavuttaa sille asetetut tavoitteet
74,9 milj. €	**Valmis 2026**	**KAS1, KAS2 ja KAS3 suunnitelmien mukaisesti.**
Toteuma 2025: 53,7 milj. €	Toteuma 2025: Valmistuu kesällä 2026	Toteuma 2025: TAS1 käynnissä, TAS2 valmis (ei loppuselvitetty), KAS3 muutettu SAS3 vaiheeksi

Yhteisökohtaiset tavoitteet: Liiketoiminta

Kokkolan Energia Oy -konserni

Sijoitus referenssiyhtiöiden joukossa	Sijoitetun pääoman tuotto -%	Lämmöntuotannon päästökerroin
Parhaassa neljänneksessä	**5,00 %**	**Päästökerroin -10% vuosittain**
Toteuma 2025: Kaukolämpö2/229	Toteuma 2025: 9,2 %	Toteuma 2025: -30 % 30g CO2/kWh

Työplus Yhtiöt Oy -konserni

Liikevoitto-%	Liikevaihdon kehitys ilman hinnoittelun vaikutusta	Asiakastyytyväisyys
3,2 %	**0,6 %**	**Henkilö NPS > 80 % Yritys NPS > 35 %**
Toteuma 2025: 11,0 %	Toteuma 2025: -4,4 %	Toteuma 2025: Henkilö NPS: 80 % Yritys NPS: 67 %

Kokkolan Satama Oy

Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-5	Omavaraisuusaste	Liikevoitto-%
3	**Yli 50 %**	**Yli 5 %**
Toteuma 2025: 4,2	Toteuma 2025: 70,1 %	Toteuma 2025: -18,5 %

KIP Infra Oy

Liikevoitto-%	Vuokrausaste	Sijoitetun pääoman tuotto-%
30,0 %	**90 %**	**5,0 %**
Toteuma 2025: 19,0 %	Toteuma 2025: 90 %	Toteuma 2025: 3,3 %

KIP Service Oy

Hälytysten määrä suhteessa vierailijoihin	Liikevoitto-%	Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-5
0,4	**5 %**	**4**
Toteuma 2025: 0,4	Toteuma 2025: 5,9 %	Toteuma 2025: 4

Kokkolan Matkailu Oy

Ulkoisen liikevaihdon osuus	Verkkosivujen kävijämäärä	Majoituspalvelujen myynti
40 %	**125 500**	**120 000**
Toteuma 2025: 51 %	Toteuma 2025: 116 586	Toteuma 2025: 172 700

Kokkolan Talohoito Oy

Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-5	Omavaraisuusaste	Liikevoitto-%
4	**40 %**	**4,0 %**
Toteuma 2025: Ei mitattu	Toteuma 2025: 53 %	Toteuma 2025: 2,2 %

Yhteisökohtaiset tavoitteet: Palvelut ja neuvonta

Kokkolanseudun Kehitys Oy (KOSEK)

Asiakaskontaktien määrä vuosittain / yrityskehittäjä	Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-5	Uusyritysneuvonnan asiakasmäärä
250 kpl	**Väh. 4**	**105 kpl/vuosi**
Toteuma 2025: 261 kpl	Toteuma 2025: 4,1	Toteuma 2025: 247 kpl

Nuorisokeskus Villa Elba Oy

Liikevoitto-%	Asiakasmäärä	Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-5
2,0 %	**Nuoriso: 15 600** **Muut: 10 000**	**5,0**
Toteuma 2025: 1,6 %	Toteuma 2025: Nuoriso: 13 128 Muut: 13 140	Toteuma 2025: 4,5

Kokkolan kaupunginteatterin kannatusyhdistys ry

Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-5	Kulttuuritilaisuuksiin osallistuvien määrä	Teatterin toiminnan korkea taiteellinen taso
4	**21 000**	**VOS rahoitus pysyy nykyisellä tasollaan**
Toteuma 2025: 3,9	Toteuma 2025: 27 959	Toteuma 2025: VOS -83 000 €

Pohjoismainen Taidekoulusäätiö

-	-	-
-	**-**	**-**
Tavoite: -	Tavoite: -	Tavoite: -

1.6 Talousarvion tiivistelmä

Toimintatuotot

Vuodelle 2027 kaupungin ja liikelaitoksen (ulkoiset) toimintatuottoihin on budjetoitu yhteensä 40,5 miljoonaa euroa. Toimintatuotot kasvavat vuoden 2026 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 0,8 miljoonaa euroa, eli 2,1 %. Vuoden 2026 alkuperäisessä talousarviossa toimintatuottoja oli 39,6 miljoonaa euroa.

Myyntituotot kasvavat yhteensä 7,2 %, eli noin 1,4 miljoonaa euroa. Kasvussa näkyvät erityisesti vesi- ja jätevesimaksujen sekä vesihuollon perus- ja liittymismaksujen kasvu. Maksutuotot kasvavat kokonaisuutena 3,3 %, eli noin 0,1 miljoonaa euroa, ja toimintatuottojen tuet ja avustukset 24,6 %, eli noin 0,3 miljoonaa euroa. Valmistus omaan käyttöön kasvaa 10,7 %, eli noin 0,2 miljoonaa euroa. Muiden toimintatuottojen arvioidaan sen sijaan laskevan 10,2 %, eli noin 1,3 miljoonaa euroa, mikä johtuu erityisesti rakennusten vuokratuottojen vähenemisestä (sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen). Muiden toimintatuottojen lasku pienentää toimintatuottojen kokonaiskasvua olennaisesti.

Toimintakulut

Ensi vuoden talousarvioon toimintakuluihin on varattu yhteensä 196,3 miljoonaa euroa. Toimintakulut kasvavat vuoden 2026 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 4,2 miljoonaa euroa, eli 2,2 %. Vuoden 2026 alkuperäisessä talousarviossa toimintakuluihin oli varattu 192,1 miljoonaa euroa. Kasvusta noin 3,9 miljoonaa euroa muodostuu henkilöstökuluista. Toimintakulut kasvavat kaikissa tiliryhmissä, lukuun ottamatta aineita, tarvikkeita ja tavaroita.

Toimintakuluissa henkilöstökulut kasvavat 3,4 %, eli noin 3,9 miljoonaa euroa, mikä johtuu erityisesti sopimuskorotusten vaikutuksista palkkoihin ja henkilösivukuluihin. Palkkaratkaisujen vaikutukset näkyvät edelleen kaupungin palkkarakenteessa ja muodostavat selvästi keskeisimmän toimintakulujen kasvua selittävän tekijän. Henkilöstökuluihin varattu määräraha ensi vuodelle on yhteensä 119,2 miljoonaa euroa.

Palveluiden ostot kasvavat vastaavasti 1,2 %, eli noin 0,4 miljoonaa euroa, ja vuodelle 2027 varattu määräraha on yhteensä 31,0 miljoonaa euroa. Kasvua kohdistuu muun muassa palveluseteleihin, tietotekniikka- ja ohjelmistopalveluihin, jätehuoltopalveluihin sekä opetus- ja kulttuuripalveluihin. Kasvua hillitsevät työllisyyspalveluiden palveluostojen sekä useiden kiinteistöjen puhtaanapito- ja kunnossapitopalveluiden määrärahojen lasku.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat laskevat 3,1 %, eli noin 0,5 miljoonaa euroa, ja talousarviossa varatut määrärahat ensi vuodelle ovat yhteensä 14,6 miljoonaa euroa. Laskua selittävät erityisesti elintarvikkeisiin sekä lämmitykseen, sähköön ja veteen varattujen määrärahojen pieneneminen. Rakennusmateriaalien sekä eräiden hoito-, puhdistus- ja muiden tarvikeryhmien menot kuitenkin kasvavat.

Ensi vuonna avustukset ovat yhteensä 14,3 miljoonaa euroa, missä kasvua on 2,2 %, eli noin 0,3 miljoonaa euroa. Yhteisöille maksettavat avustukset kasvavat noin 0,5 miljoonaa euroa erityisesti muiden avustusten lisääntymisen vuoksi. Avustukset kotitalouksille laskevat vastaavasti 7,4 %, ja myös työnantajan palkkatukeen varattu määräraha pienenee.

Muut toimintakulut kasvavat yhteensä 0,6 %, eli noin 0,1 miljoonaa euroa, ja talousarviossa niihin on varattu yhteensä 17,3 miljoonaa euroa. Vuokramenot pysyvät kokonaisuutena lähes ennallaan. Rakennusten ja huoneistojen vuokrat laskevat, mutta tilavuokrat ja muut vuokrat vastaavasti kasvavat. Lisäksi kiinteistöveroihin varattu määräraha kasvaa.

Toimintakate

Toimintakate on vuoden 2027 talousarviossa -155,8 miljoonaa euroa. Toimintakate heikkenee vuoden 2026 alkuperäiseen talousarvioon nähden noin 3,4 miljoonaa euroa, eli 2,2 %. Vuoden 2026 alkuperäisessä talousarviossa toimintakate oli -152,4 miljoonaa euroa. Toimintatuottojen noin 0,8 miljoonan euron kasvu lieventää toimintakulujen noin 4,2 miljoonan euron kasvun vaikutusta. Toimintakatteen heikkeneminen muodostuu siten lähes kokonaan toimintakulujen kasvusta, jonka keskeisin tekijä on henkilöstökulujen noin 3,9 miljoonan euron nousu.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot

Ensi vuoden kokonaisveroennuste vuoden 2027 talousarviossa on yhteensä 137,8 miljoonaa euroa, josta tuloverojen osuus on 102,3 miljoonaa euroa, kiinteistöverojen 17,8 miljoonaa euroa ja yhteisöverojen 17,7 miljoonaa euroa. Verotulot kasvavat vuoden 2026 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 2,8 miljoonaa euroa, eli 2,1 %. Kokonaisverotuloennuste pohjautuu syyskuun veroennusteeseen.

Kaupungin tuloverot kasvavat noin 1,0 miljoonaa euroa, eli 1,0 %. Kiinteistöverot pysyvät lähes nykyisellä tasollaan ja laskevat 0,047 miljoonaa euroa, eli 0,3 %. Yhteisöverotuottojen arvioidaan kasvavan noin 1,9 miljoonaa euroa, eli 12,0 %. Verotulojen kokonaiskasvu muodostuu siten pääosin yhteisöverotuottojen kasvusta. Yhteisöveron kehitykseen liittyy kuitenkin edelleen epävarmuutta, sillä siihen vaikuttavat yritysten tuloskehitys sekä yleinen talous- ja vientimarkkinoiden kehitys.

Kokkolan kaupungin tuloveroprosenttiin eikä kiinteistöveroprosentteihin esitetä muutoksia vuodelle 2027. Tuloveroprosentti vuonna 2027 on 9,2 %.

Kiinteistöverolain mukaiset prosentit ensi vuonna 2027 ovat seuraavat;

Kiinteistöveron kohde	2026	**2027**	2028	2029
vakituiset asuinrakennukset	0,60	**0,60**	0,60	0,60
muut kuin vakituiset asuinrakennukset	1,10	**1,10**	1,10	1,10
yleinen kiinteistövero, rakennukset	1,30	**1,30**	1,30	1,30
yleinen kiinteistövero, maapohja	1,30	**1,30**	1,30	1,30
yleishyödylliset yhteisöt	0,00	**0,00**	0,00	0,00
rakentamattomat tontit	6,00	**6,00**	6,00	6,00
voimalaitokset	3,10	**3,10**	3,10	3,10

Kiinteistöverolain mukaiset ala- ja ylärajat vuonna 2027 ovat:

- vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,41–1,00 %
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93–2,00 %
- rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00 %
- maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30–2,00 %
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00–2,00 %
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 2,00–6,00 %
- voimalaitosten veroprosentti 0,93–3,10 %

Valtionosuudet

Kokkolan kaupungin valtionosuuksiksi arvioidaan vuoden 2027 talousarviossa yhteensä 32,2 miljoonaa euroa. Tästä yleisen valtionosuuden osuus on 26,9 miljoonaa euroa, veromenetysten korvausten 4,5 miljoonaa euroa ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuksien 0,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 alkuperäisessä talousarviossa valtionosuuksia oli 35,5 miljoonaa euroa, joten valtionosuudet vähenevät noin 3,3 miljoonaa euroa eli 9,2 %.

Valtionosuuksien väheneminen johtuu ennen kaikkea verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen pienentymisestä. Yleinen valtionosuus vähenee vuoden 2026 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 4,2 miljoonaa euroa. Tätä vaikutusta lieventävät veromenetysten korvausten noin 0,7 miljoonan euron ja opetus- ja kulttuuriministeriön

valtionosuuksien noin 0,2 miljoonan euron kasvu. Vuoden 2026 aikana tehdyt valtionosuuspäätökset olivat alkuperäistä talousarviota korkeammat, minkä vuoksi vertailu vuoden 2026 toteutuvaan rahoitustasoon on alkuperäiseen talousarvioon tehtyä vertailua heikompi. Esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudet vähenevät vuoden 2026 päätöksiin verrattuna.

Ennakolliseen valtionosuuslaskelmaan sisältyvät sote-uudistuksen pysyvät tasauserät ja muutosrajoitin. Valtionosuusrahoituksen tulevaan kehitykseen liittyy edelleen huomattavaa epävarmuutta. Erityisesti lasten sekä esi- ja perusopetusikäisten määrän väheneminen pienentää valtionosuuslaskennan perusteena olevia laskennallisia kustannuksia ja siten kaupungin saamaa rahoitusta. Kaupungin palveluverkon ja henkilöstön kustannukset eivät kuitenkaan alene samassa tahdissa. Koska ennakollisia laskelmia on käytettävissä vain vuodelle 2027, suunnitelmavuosien arviot ovat epävarmoja. Kaupungin rahoituspohjaa on tämän vuoksi tarkasteltava verotulojen ja valtionosuuksien kokonaisuutena. Huomioitavaa on myös se, että ensi vuoden valtionosuudet pitävät sisältään valtion talousarvion mukaiset leikkaustoimet, indeksijarrun leikkaukset, valtionosuusleikkaus tekemättä jääneen normipurun varjolla sekä suorat valtionosuusleikkaukset. Kuntakenttään vuonna 2027 kohdistuvat leikkaukset näiden osalta ovat yhteensä noin 190 miljoonaa euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut

Kaupungin ja liikelaitoksen rahoitustuotot ja -kulut ovat vuoden 2027 talousarviossa nettona noin -0,8 miljoonaa euroa. Korkotuottoja arvioidaan kertyvän 0,4 miljoonaa euroa ja muita rahoitustuottoja noin 4,8 miljoonaa euroa. Korkokuluihin on varattu 6,0 miljoonaa euroa ja muihin rahoituskuluihin 0,01 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 alkuperäisessä talousarviossa rahoitustuotot ja -kulut olivat nettona noin -0,2 miljoonaa euroa, joten rahoituserien nettovaikutus heikkenee noin 0,6 miljoonaa euroa. Muutosta selittää erityisesti korkokulujen kasvu 4,8 miljoonasta eurosta 6,0 miljoonaan euroon, vaikka muut rahoitustuotot kasvavat noin 4,2 miljoonasta eurosta noin 4,8 miljoonaan euroon.

Euroalueen korkotaso on vakiintunut aiempaa korkeammalle tasolle, eikä markkinahinnoittelu ennakoi nopeaa korkojen laskua. Kaupungin suojausaste vaimentaa korkotason muutosten vaikutusta lyhyellä aikavälillä, mutta kasvava lainakanta lisää korkomenoja vähitellen suojausten uusiutuessa ja uuden rahoituksen hinnan välittyessä kustannuksiin. Nykyisellä korkotasolla, lainakannan kehityksellä ja investointisuunnitelmalla kaupungin korkomenojen arvioidaan nousevan merkittävästi vuoteen 2030 mennessä. Kehitys lisää tarvetta käyttötalouden tasapainottamiseen ja velkaantumisen kasvun hillintään.

Vuoden 2027 talousarvion osinkotuottoarvio perustuu vuonna 2026 maksettuihin osinkoihin sekä keskeisten konserniyhtiöiden ajantasaisiin tulosennusteisiin. Osinkotuottojen arvioidaan säilyvän kokonaisuutena lähellä vuoden 2026 tasoa, eikä yhtiöiden ennusteiden perusteella ole varauduttu olennaiseen osingonjaon kasvuun.

Vuosikate

Kaupungin ja liikelaitoksen vuosikate on vuoden 2027 talousarviossa noin 13,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 alkuperäisessä talousarviossa vuosikate oli noin 17,8 miljoonaa euroa, joten vuosikate heikkenee noin 4,4 miljoonaa euroa eli 24,6 %. Kehitystä selittävät erityisesti toimintakatteen noin 3,4 miljoonan euron heikkeneminen, valtionosuuksien noin 3,3 miljoonan euron väheneminen sekä rahoitustuottojen ja -kulujen nettovaikutuksen noin 0,6 miljoonan euron heikkeneminen. Verotulojen noin 2,8 miljoonan euron kasvu lieventää näiden muutosten vaikutusta.

Vuoden 2027 talousarviossa vuosikate kattaa poistoista ja arvonalentumisista noin 79,2 %. Vuoden 2026 alkuperäisessä talousarviossa vastaava osuus oli noin 99,3 %. Vuosikate jää siten selvästi alle poistotason. Tulorahoitusta ei jää investointien rahoittamiseen, mikä lisää velkarahoituksen tarvetta.

Vuosikatteen heikkeneminen pienentää kaupungin investointien omarahoitusosuutta ja heikentää talouden tasapainoa. Kun vuosikate ei riitä edes poistojen kattamiseen, investoinnit kasvattavat lainakantaa aiempaa voimakkaammin. Talouden kestävyyden vahvistaminen edellyttää käyttötalouden tasapainottamista, suunniteltujen sopeuttamistoimien toteuttamista sekä investointitason sovittamista rahoituskykyyn.

Poistot

Poistot ja arvonalentumiset ovat vuoden 2027 talousarviossa yhteensä noin 17,0 miljoonaa euroa. Tästä suunnitelman mukaisten poistojen osuus on noin 16,7 miljoonaa euroa ja arvonalentumisten 0,25 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 alkuperäisessä talousarviossa poistoihin ja arvonalentumisiin oli varattu yhteensä noin 18,0 miljoonaa euroa, josta suunnitelman mukaisia poistoja oli noin 17,8 miljoonaa euroa ja arvonalentumisia 0,2 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset vähenevät siten noin 1,0 miljoonaa euroa eli 5,5 % vuoden 2026 talousarvioon verrattuna.

Tilikauden alijäämä

Kaupungin ja liikelaitoksen vuoden 2027 talousarvio on tilinpäätössiirtojen jälkeen noin 2,9 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja on noin -3,5 miljoonaa euroa, ja poistoeron noin 0,6 miljoonan euron vähennys pienentää tilikauden alijäämän noin -2,9 miljoonaan euroon. Vuoden 2026 alkuperäisessä talousarviossa tilikauden yli-/alijäämä oli noin 0,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tilikauden tulos heikkenee siten noin 3,4 miljoonaa euroa kuluvaan vuoteen verrattuna.

Tuloksen heikkeneminen johtuu ennen kaikkea vuosikatteen noin 4,4 miljoonan euron alenemisesta. Toimintakatteen heikkeneminen, valtionosuuksien väheneminen sekä rahoitustuottojen ja -kulujen nettovaikutuksen heikkeneminen rasittavat tulosta enemmän kuin verotulojen kasvu sitä vahvistaa. Poistojen ja arvonalentumisten noin 1,0 miljoonan euron väheneminen lieventää vuosikatteen laskun vaikutusta.

Tilikauden alijäämä osoittaa, ettei kaupungin tulorahoitus riitä kattamaan omaisuuden kulumista vastaavia poistoja. Vuosikate kattaa poistoista ja arvonalentumisista noin 79 %, eikä tulorahoitusta jää investointien rahoittamiseen. Korkea investointitaso lisää siten lainarahoituksen tarvetta ja kasvattaa korkomenoihin liittyvää riskiä. Talouden tasapainottaminen edellyttää suunniteltujen sopeuttamistoimien toteuttamista, toimintamenojen kasvun hillitsemistä sekä investointitason sovittamista kaupungin rahoituskykyyn.

Investoinnit

Kaupungin ja liikelaitoksen vuoden 2027 nettoinvestoinnit ovat kaupunginjohtajan esityksessä yhteensä noin 37,7 miljoonaa euroa. Tästä kaupungin nettoinvestointien osuus on noin 34,1 miljoonaa euroa ja liikelaitos Kokkolan Veden noin 3,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 alkuperäisessä talousarviossa nettoinvestointeihin on varattu noin 42,9 miljoonaa euroa, joten investointitaso laskee noin 5,1 miljoonaa euroa. Suunnitelmavuosien nettoinvestoinnit ovat noin 18,2 miljoonaa euroa vuonna 2028 ja 19,5 miljoonaa euroa vuonna 2029. Vuosien 2027–2029 nettoinvestoinnit ovat siten yhteensä noin 75,5 miljoonaa euroa.

Vuoden 2027 merkittävin investointikohde on Halkokarin koulun ja päiväkodin rakentaminen, johon on varattu 16,7 miljoonaa euroa. Kiviniityn päiväkotiin on varattu 3,9 miljoonaa euroa, liikenneväylien perusinfraan noin 3,7 miljoonaa euroa, keskustan elinvoimahankkeisiin noin 3,8 miljoonaa euroa ja talonrakentamisen korjausmäärärahoihin 2,0 miljoonaa euroa. Muita keskeisiä kohteita ovat Kokkolan suomalaisen lukion peruskorjaus, Mäntykankaan koulun teknisen työn tila, kaupunginkirjaston muutostyöt, kaupungin infrahankkeet sekä Kokkolan Veden verkosto- ja laitosinvestoinnit.

TULOSLASKELMA, TASE JA RAHOITUSLASKELMA

Kaupungin ja liikelaitoksen vuoden 2027 talousarvio on tilinpäätössiirtojen jälkeen noin 2,9 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kaupungin ja liikelaitoksen nettoinvestoinnit ovat yhteensä noin 37,7 miljoonaa euroa.

Vuoden 2027 kaupungin ja liikelaitoksen vuosikate on noin 13,4 miljoonaa euroa. Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta on noin -26,3 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen lisäykset ovat 55,0 miljoonaa euroa ja pitkäaikaisten lainojen vähennykset noin 35,1 miljoonaa euroa. Lainakanta kasvaa siten vuoden aikana noin 19,9 miljoonaa euroa.

Rahoituslaskelman rahoituksen rahavirta vuonna 2027 on liikelaitos huomioiden noin 19,9 miljoonaa euroa. Rahavarojen arvioidaan vähenevän noin 6,4 miljoonaa euroa.

Kaupungin ja liikelaitoksen taseessa vuoden 2025 tilinpäätöksessä oli kertynyttä ylijäämää noin 51,6 miljoonaa euroa. Mikäli vuoden tilinpäätös toteutuu alkuperäisen talousarvion mukaisesti ylijäämäisenä, kertynyttä ylijäämää olisi vuoden 2026 lopussa yhteensä noin 52 miljoonaa euroa. Mikäli tuleva vuosi 2027 toteutuisi talousarvioesityksen mukaisesti, laskisi taseeseen kertynyt ylijäämä alle 50 miljoonan euron.

Tuloslaskelma TA 2027	Kaupunki ilman liikelaitoksia	Liikelaitos Kokkolan Vesi	Yhteensä, sisäiset erät mukana	Yhteensä, sisäiset erät vähennetty
Myyntitulot	41 938 766	10 349 100	52 287 866	20 893 112
Maksutulot	4 419 587	5 000	4 424 587	4 424 587
Tuet ja avustukset	1 727 818	0	1 727 818	1 727 818
Vuokratulot	40 690 524	0	40 690 524	8 921 873
Muut tulot	3 004 245	0	3 004 245	2 230 345
Valmistus omaan käyttöön	2 218 500	55 000	2 273 500	2 273 500
TOIMINTATULOT	93 999 440	10 409 100	104 408 540	**40 471 235**
Palkat ja palkkiot	-94 271 934	-1 929 441	-96 201 375	-96 201 375
Eläkemenot	-19 075 591	-402 874	-19 478 465	-19 478 465
Muut henkilösivumenot	-3 410 386	-72 933	-3 483 319	-3 483 319
Henkilöstömenot	-116 757 911	-2 405 248	-119 163 159	-119 163 159
Palvelujen ostot	-60 990 351	-1 690 675	-62 681 025	-30 992 611
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 781 752	-1 256 000	-15 037 752	-14 600 012
Avustukset	-14 255 700	-1 200	-14 256 900	-14 256 900
Vuokramenot	-47 063 803	-168 200	-47 232 003	-15 420 852
Muut toimintamenot	-1 828 080	-9 000	-1 837 080	-1 837 080
TOIMINTAMENOT	-254 677 597	-5 530 323	-260 207 919	-196 270 615
TOIMINTAKATE	**-160 678 157**	**4 878 777**	**-155 799 379**	**-155 799 379**
Verotulot	137 820 000	0	137 820 000	137 820 000
Valtionosuudet	32 220 785	0	32 220 785	32 220 785
Korkotulot	400 000	0	400 000	400 000
Korvaus peruspääomasta	508 200	-508 200	0	0
Muut rahoitustulot	4 800 000	15 000	4 815 000	4 815 000
Korkomenot	-6 000 000	0	-6 000 000	-6 000 000
Muut rahoitusmenot	-10 000	0	-10 000	-10 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-301 800	-493 200	-795 000	-795 000
VUOSIKATE	**9 060 828**	**4 385 577**	**13 446 406**	**13 446 406**
Poistot	-13 773 361	-3 205 800	-16 979 161	-16 979 161
TULOS	**-4 712 532**	**1 179 777**	**-3 532 755**	**-3 532 755**
Poistoeron muutos	**432 766**	**189 500**	**622 266**	**622 266**
Varausten muutos	**0**	**0**	**0**	**0**
YLI-/ALIJÄÄMÄ	**-4 279 766**	**1 369 277**	**-2 910 489**	**-2 910 489**

KOKKOLAN KAUPUNKI	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatulot	**94 082 734**	**91 139376**	**91 780 934**	**92 582 400**	**92 920 200**
Valmistus omaan käyttöön	**2 1945 666**	**1 999 000**	**2 218 500**	**2 285 000**	**2 296 000**
Toimintamenot	**- 237 817 817**	**- 249 845 141**	**- 254 677 596**	**- 257 585 700**	**- 259 518 900**
TOIMINTAKATE	**- 141 540 517**	**- 156 706 765**	**- 160 678 157**	**- 162 718 300**	**- 164 302 700**
Verotulot	125 737 970	134 978 000	137 820 000	142 304 000	146 977 000
Valtionosuudet	31 901 187	35 484 500	32 220 785	34 214 000	34 214 000
Korkotulot	711 103	377 000	400 000	380 000	350 000
peruspääoman tuotto	503 263	500 000	508 200	500 000	500 000
Muut rahoitustuotot	4 686 305	4 200 000	4 800 000	4 258 000	4 285 000
Korkomenot	-3 433 903	-4 740 000	-6 000 000	-7 115 000	-8 108 000
Muut rahoitusmenot	- 120 010	-10 100	-10 000	-39 600	-38 000
Rahoitustulot- ja menot	2 346 758	326 900	- 301 800	-1 989 600	-3 011 000
VUOSIKATE	**18 445 398**	**14 082 635**	**9 060 828**	**11 810 100**	**13 877 300**
Poistot+satunnaiset	-15 284 072	-14 852 633	-13 773 361	-13 769 800	-13 953 800
Satunnaiset tuotot	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Tilikauden tulos	**3 161 326**	**- 769 998**	**-4 712 532**	**-1 959 700**	**-76 500**
Poistoeron muutos	471 513	474 813	432 766	210 500	210 500
Varausten muutos	- 189 589	0	0	0	0
Rahastojen muutos	-71 380	0	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ	**3 371 868**	**- 295 185**	**-4 279 766**	**-1 749 200**	**134 000**

KOKKOLAN KAUPUNKI * RAHOITUSLASKELMA	TP 2025 1000 €	TA 2026 1000 €	TA 2027	TS 2028 1000 €	TS 2029 1000 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	18 445	14 083	9 060 828	11 810	13 877
Satunnaiset erät	0	0	0		
Tulorahoituksen korjauserät	-4 303	-2 000	-2 000 000	-2 000	-2 000
	14 143	12 083	7 060 828	9 810	11 877
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-28 346	-41 629	-35 588 000	-16 825	-13 940
Rahoitusosuudet investointimenoihin	286	15	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 697	1 500	1 500 000	1 500	1 500
	-23 364	-40 114	-34 088 000	-15 325	-12 440
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-9 221**	**-28 031**	**-27 027 172**	**-5 515**	**-563**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	417	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0				
	417	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	64 375	60 000	55 000 000	42 000	66 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-33 579	-34 007	-35 142 000	-35 226	-61 794
Lyhytaik. lainojen lisäykset/vähennykset	0	0			
	30 796	25 993	19 858 000	6 774	4 206
Oman pääoman muutokset	0				
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-30	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutokset	-5	0	0		
Pitkäaikaisten saamisten muutos				0	
Saamisten muutos	1 096	0	0		
Korottomien velkojen muutos	-11 840	0			
	-10 779	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**20 435**	**25 993**	**19 858 000**	**6 774**	**4 206**
Rahavarojen muutos	**11 214**	**-2 038**	**-7 169 172**	**1 259**	**3 643**
Investointien tulorahoitus-%	65,07 %	33,83 %	25,46 %	70,19 %	99,55 %

KOKKOLAN KAUPUNKI JA KOKKOLAN VESI RAHOITUSLASKELMA	Kaupunki ilman liikelaitoksia	Liikelaitos Kokkolan Vesi	Yhteensä sis erät mukana	Yhteensä sis. erät vähennetty	TS 2028 1000 €	TS 2029 1000 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate	9 060 828	4 385 577	13 446 405	13 446 405	16 401	18 566
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-2 000 000	0	-2 000 000	-2 000 000	-2 000	-2 000
	7 060 828	4 385 577	11 446 405	11 446 405	14 401	16 566
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-35 588 000	-3 650 000	-39 238 000	-39 238 000	-19 735	-21 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 500 000	0	1 500 000	1 500 000	1 500	1 500
	-34 088 000	-3 650 000	-37 738 000	-37 738 000	-18 235	-19 500
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-27 027 172**	**735 577**	**-26 291 595**	**-26 291 595**	**-3 834**	**-2 934**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0					0
	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	55 000 000	0	55 000 000	55 000 000	42 000	66 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-35 142 000	0	-35 142 000	-35 142 000	-35 226	-61 794
Lyhytaik. lainojen muutos						
	19 858 000	0	19 858 000	19 858 000	6 774	4 206
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos						
Saamisten muutos						
Korottomien velkojen muutos						
	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**19 858 000**	**0**	**19 858 000**	**19 858 000**	**6 774**	**4 206**
Rahavarojen muutos	**-7 169 172**	**735 577**	**-6 433 595**	**-6 433 595**	**2 940**	**1 272**
Investointien tulorahoitus-%	25,46 %	120,15 %	34,27 %	34,27 %	83,11 %	88,41 %

KOKKOLA	TP 2025	TA 2026	TAES 2027	muutos% .26/.27
Myyntituotot	39 205 029	40 697 337	41 938 766	3,1 %
Maksutuotot	4 303 780	4 279 650	4 419 587	3,3 %
Tuet ja avustukset	2 315 576	1 386 530	1 727 818	24,6 %
Vuokratuotot	42 699 123	42 012 189	40 690 524	-3,1 %
Muut toimintatuotot	5 559 226	2 763 670	3 004 245	8,7 %
Valmistus omaan käyttöön	2 194 567	1 999 000	2 218 500	11,0 %
Toimintatuotot yhteensä	**96 277 301**	**93 138 376**	**93 999 440**	**0,9 %**
Palkat ja palkkiot	-88 321 736	-92 302 545	-94 271 934	2,1 %
Henkilöstökorvaukset	1 252 012	1 201 090	1 215 570	1,2 %
Henkilösivukulut	-20 847 199	-20 641 622	-22 485 977	8,9 %
Eläkekulut	-17 706 555	-18 040 542	-19 075 591	5,7 %
Muut henkilösivukulut	-3 140 644	-2 601 080	-3 410 386	31,1 %
Henkilöstökulut	-109 168 935	-112 944 167	*-116 757 911*	3,4 %
Palvelujen ostot	-55 778 141	-60 006 869	-60 990 351	1,6 %
Aineet, tarvikkeet ja t	-13 987 125	-14 295 433	-13 781 752	-3,6 %
Avustukset	-13 975 530	-13 953 400	-14 255 700	2,2 %
Vuokrakulut	-43 259 646	-46 915 127	-47 063 803	0,3 %
Muut toimintakulut	-1 648 441	-1 730 145	-1 828 080	5,7 %
Toimintakulut yhteensä	**-237 817 817**	**-249 845 141**	**-254 677 597**	**1,9 %**
Toimintakate	**-141 540 517**	**-156 706 765**	**-160 678 157**	**2,5 %**
Poistot käyttöomaisuudesta	-15 284 072	-14 852 633	-13 773 361	-7,3 %
Tilikauden tulos	**-156 824 589**	**-171 559 398**	**-174 451 517**	**1,7 %**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-256 478	-237 818	**-249 845 141**	**-254 677 597**
Tulot	93 819	96 277	**93 138 376**	**93 999 440**
Netto	-162 659	**-141 541**	**-156 706 765**	**-160 678 157**

Toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön	TP 2025	TA 2026	TAES 2027	Muutos .26/.27
Tarkastuslautakunta	300	0	0	0,0 %
Keskusvaalilautakunta	52 500	0	95 000	100,0 %
Kaupunginhallitus	9 019 673	6 519 723	6 948 922	6,6 %
Ympäristöterveyslautakunta	1 825 272	2 075 933	2 138 838	3,0 %
Työllisyyslautakunta, TE-Palvelut	6 041 333	6 979 888	6 884 381	-1,4 %
Työllisyyslautakunta, Kotoutumispalvelut	2 036 173	1 800 000	1 800 000	0,0 %
Opetus- ja kasvatuslautakunta	5 841 992	5 010 545	5 688 789	13,5 %
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	3 003 487	2 165 870	2 386 920	10,2 %
Kaupunkirakennelautakunta	67 133 610	67 451 417	66 836 590	-0,9 %
Rakennus- ja ympäristölautakunta	1 322 960	1 135 000	1 220 000	7,5 %
Yhteensä	**96 277 301**	**93 138 376**	**93 999 440**	**0,9 %**
Toimintakulut				
Tarkastuslautakunta	-151 295	-177 719	-192 239	8,2 %
Keskusvaalilautakunta	-178 548	0	-147 188	100,0 %
Kaupunginhallitus	-27 465 681	-29 059 352	-29 367 338	1,1 %
Ympäristöterveyslautakunta	-3 141 243	-3 492 230	-3 605 390	3,2 %
Työllisyyslautakunta, TE-Palvelut	-6 041 333	-6 979 888	-6 884 381	-1,4 %
Työllisyyslautakunta, Kotoutumispalvelut	-295 093	-487 575	-1 208 671	147,9 %
Opetus- ja kasvatuslautakunta	-116 443 906	-121 571 458	-125 145 668	2,9 %
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-18 934 905	-21 140 885	-21 619 362	2,3 %
Kaupunkirakennelautakunta	-62 914 132	-64 694 519	-64 119 294	-0,9 %
Rakennus- ja ympäristölautakunta	-2 251 682	-2 241 516	-2 388 065	6,5 %
Yhteensä	**-237 817 817**	**-249 845 141**	**-254 677 597**	**1,9 %**
Netto				
Tarkastuslautakunta	-150 995	-177 719	-192 239	8,2 %
Keskusvaalilautakunta	-126 048	0	-52 188	10000,0 %
Kaupunginhallitus	-18 446 007	-22 539 629	-22 418 416	-0,5 %
Ympäristöterveyslautakunta	-1 315 971	-1 416 297	-1 466 552	3,5 %
Työllisyyslautakunta, TE-Palvelut	0	0	0	
Työllisyyslautakunta, Kotoutumispalvelut	1 741 081	1 312 425	591 329	-54,9 %
Opetus- ja kasvatuslautakunta	-110 601 914	-116 560 913	-119 456 879	2,5 %
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-15 931 418	-18 975 015	-19 232 442	1,4 %
Kaupunkirakennelautakunta	4 219 478	2 756 898	2 717 296	-1,4 %
Rakennus- ja ympäristölautakunta	-928 722	-1 106 516	-1 168 065	5,6 %
Yhteensä	**-141 540 517**	**-156 706 765**	**-160 678 157**	**2,5 %**

1.7 Käyttötalousyhdistelmä ja sitovuus

KÄYTTÖTALOUS 2027 YHDISTELMÄ	MENOT €	muutos%	TULOT €	muutos%	NETTO €	muutos%
TARKASTUSLAUTAKUNTA	-192 239	8,2 %	0	0,0 %	-192 239	8,2 %
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	-147 188	0,0 %	95 000	0,0 %	-52 188	0,0 %
KAUPUNGINHALLITUS	-29 367 338	1,1 %	6 948 922	6,6 %	-22 418 416	-0,5 %
YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA	-3 605 390	3,2 %	2 138 838	3,0 %	-1 466 552	3,5 %
TYÖLLISYYSLAUTAKUNTA, TE-Palvelut	-6 884 381	-1,4 %	6 884 381	-1,4 %	0	0,0 %
TYÖLLISYYSLAUTAKUNTA, Kotoutumis-palvelut	-1 208 671	147,9 %	1 800 000	0,0 %	591 329	-54,9 %
OPETUS- JA KASVATUSLAUTAKUNTA	-125 145 668	2,9 %	5 688 789	13,5 %	-119 456 879	2,5 %
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTA-KUNTA	-21 619 362	2,3 %	2 386 920	10,2 %	-19 232 442	1,4 %
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	-64 119 294	-0,9 %	66 836 590	-0,9 %	2 717 296	-1,4 %
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTA-KUNTA	-2 388 065	6,5 %	1 220 000	7,5 %	-1 168 065	5,6 %
YHTEENSÄ	**-254 677 597**	**1,9 %**	**93 999 440**	**0,9 %**	**-160 678 157**	**2,5 %**

Kokkolan kaupungin hallintosäännön § 66 mukaisesti valtuusto määrittelee talousarviosta päättäessään, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Valtuusto voi päättää muutoksista talousarvioon talousarviovuoden aikana.

Talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

Hyväksyessään vuoden 2027 talousarvion valtuusto hyväksyy talousarvion sitovuusmäärittelyn seuraavasti:

Käyttötalousosa

Numero-osan sitovuudet	Vuosi 2027 Menot	EUR Tulot	Netto
KÄYTTÖTALOUS			
TARKASTUSLAUTAKUNTA	**-192 239**	**0**	-192 239
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	**-147 188**	**95 000**	-52 188
KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ	-29 367 338	6 948 922	-22 418 416
Kaupungin johtaminen	-4 010 166	1 501 500	**-2 508 666**
Kaupungin kanslia	-1 371 827	477 331	**-894 496**
Elinkeinot ja kaupunkikehitys	-14 938 431	130 318	**-14 808 113**
Henkilöstöpalvelut	-4 391 407	688 300	**-3 703 107**
Taloushallintopalvelut	-2 010 234	1 555 728	**-454 506**
Tietohallintopalvelut	-2 595 361	2 595 745	**384**
KAUPUNGINHALLITUS ILMAN NETTOSITOVIA	**-49 912**	**0**	-49 912
YMPÄRISTÖTERVEYSLTK	**-3 605 390**	**2 138 838**	-1 466 552
TYÖLLISYYSLAUTAKUNTA, TE-Palvelut	**-6 884 381**	**6 884 381**	0
TYÖLLISYYSLAUTAKUNTA, Kotoutumispalvelut	**-1 208 671**	**1 800 000**	591 329
OPETUS- JA KASVATUSLAUTAKUNTA	-125 145 668	5 688 789	-119 456 879
Lukiokoulutus	-9 515 692	743 832	**-8 771 860**
Kokkolan seudun opisto	-2 558 233	577 875	**-1 980 358**
OPETUS- JA KASVATUSLTK ILMAN NETTOSITOVIA	**-113 071 742**	**4 367 082**	-108 704 660
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	-21 619 362	2 386 920	**-19 232 442**
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	-64 119 294	66 836 590	**2 717 296**
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLTK	**-2 388 065**	**1 220 000**	-1 168 065
KÄYTTÖTALOUS SITOVAT YHTEENSÄ	-127 547 589	16 505 301	-111 042 289
KÄYTTÖTALOUS NETTOSITOVAT YHTEENSÄ			-49 635 868
KÄYTTÖTALOUS	-254 677 597	93 999 440	-160 678 157

Investointiosa

Poistosuunnitelman mukaan investointien aktivointiraja on 10 000 euroa. Sitä pienemmät hankinnat kirjataan hankintavuoden kuluksi. Vuoden aikana investointiosaan budjetoituihin menokohtiin saattaa kertyä menoja, jotka alittavat tämän aktivointirajan. Nämä menot kirjataan käyttötalouden kuluiksi. Myös vastaavat määrärahat siirretään investointiosasta käyttötalouteen. Asia voi esiintyä myös päinvastaisena. Toisin sanoen käyttötalouden puolella on menoja, jotka aktivointirajan ylittyessä tulee aktivoida ja kirjata investointeihin. Kyseessä on määrärahojen tekninen muutos, johon ei sisälly asian eikä sisällön muutosta. Edellä mainitut määrärahasiirrot käyttötalouden ja investointien välillä tekee talousjohtaja.

Talousarviokirjassa esitetyt erilliset investointikohteet ovat sitovia valtuustoon nähden.

Rahoitusosa

Hyväksyessään vuoden 2027 talousarvion valtuusto oikeuttaa kaupunginhallituksen tai määräämänsä päättämään talousarviolainojen ottamisesta ja nykyisten lainojen lyhentämisestä.

2 Käyttötalousosa

2.1 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	1	1	1

Toiminnan yleisperustelut

Tarkastuslautakunnan tehtävät määritellään Kuntalaissa ja kaupungin hallintosäännössä.

Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä kuntalain ja julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti riittävin resurssein ja kustannustehokkaasti. Lautakunta arvioi valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista sekä sitä, onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunnan arvioititoiminnan tavoitteena on tuottaa kaupungin ja sen strategisen johtamisen ja toiminnan kehittämisen tueksi arviointitietoa valtuustolle ja muille päätöksentekijöille sekä kuntalaisille ja kaupungin henkilöstölle. Arviointitoiminnan tulisi tukea valtuuston päättämien strategisten tavoitteiden toteutumista tarkastelemalla asetettujen tavoitteiden toimeenpanoa, toteutumista ja vaikutuksia eri toiminnoissa. Arviointitoiminnalla pyritään kattamaan toimialojen keskeiset tehtäväalueet ja olennaisimmat tehtävä- ja asiakokonaisuudet valtuustokauden aikana.

Lautakunnan laaja-alainen tehtäväalue edellyttää lautakunnan jäsenten ja tarkastustoimen henkilökunnan riittävää kouluttautumista, jotta käytössä on riittävä asiantuntemus suoriutua tehtävistään.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan, tilintarkastuspalveluiden ja tarkastustoimen kustannukset. KPMG Oy on valittu hallinnon ja talouden tarkastuspalveluiden tuottajaksi tilikausille 2021–2024. Syksyllä 2024 tarkastuslautakunta päätti ottaa optiovuoden käyttöön vuodelle 2025 sekä syksyllä 2025 tarkastuslautakunta päätti ottaa toisen optiovuoden käyttöön vuodelle 2026. Loppuvuodesta 2026 tarkastuslautakunta kilpailuttaa uudelleen tilintarkastuspalvelut.

Tarkastuslautakunnan arviointitoimintaan vaikuttavat toimintaympäristössä ja kaupungin toiminnassa tapahtuvat muutokset. Toimintaan vaikuttavat myös muutokset kuntakonsernin toiminnan ja palvelutuotannon organisoinnissa sekä muutokset lainsäädännössä.

Tarkastuslautakunta	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot				
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset				
Vuokratuotot				
Muut toimintatuotot	300	0	0	
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**300**	**0**	**0**	
Palkat ja palkkiot	-82 743	-90 200	-93 900	4,1
Henkilöstökorvaukset				
Henkilösivukulut	-15 287	-20 439	-22 065	8,0
Eläkekulut	-13 343	-17 913	-18 675	4,3
Muut henkilösivukulut	-1 945	-2 526	-3 390	34,2
Henkilöstökulut	*-98 030*	*- 110 639*	*- 115 965*	*4,8*
Palvelujen ostot	-46 543	-60 150	-69 984	16,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 562	- 500	- 500	-0,0
Avustukset				
Vuokrakulut	-5 807	-5 730	-5 490	-4,2
Muut toimintakulut	- 353	- 700	- 300	-57,1
Toimintakulut yhteensä	**- 151 295**	**- 177 719**	**- 192 239**	**8,2**
Toimintakate	**- 150 995**	**- 177 719**	**- 192 239**	**8,2**
Poistot käyttöomaisuudesta				
Tilikauden tulos	**- 150 995**	**- 177 719**	**- 192 239**	**8,2**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-192	-151	**-177 719**	**-192 239**
Tulot	0	0	**0**	**0**
Netto	-192	**-151**	**-177 719**	**-192 239**

2.2 Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	0	0	0

Toiminnan yleisperustelut

Suomessa järjestettäviä vaaleja ovat kansanedustajien vaali, tasavallan presidentin vaali, aluevaalit, kuntavaalit sekä Suomesta valittavien Euroopan parlamentin jäsenten vaalit. Vaaleista säädetään vaalilaissa, perustuslaissa, hyvinvointialueesta annetussa laissa ja kuntalaissa.

Perustuslain 14 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa siten häntä itseään koskevaan päätöksen tekoon. Tämän nojalla kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeuttelujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä.

Vaalit toimitetaan järjestämällä ennakkoäänestys, kirjeäänestys ja vaalipäivän äänestys. Ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestämisestä kotimaassa vastaa kunta.

Valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Eduskuntavaali ovat vuorossa 18.4.2027. Ennakkoäänestys pidetään 7. - 13.4.2027

Vuonna 2028 ei järjestetä säännönmukaisia vaaleja. Vuonna 2029 pidetään alue- ja kuntavaalit sekä europarlamenttivaalit.

Keskusvaalilautakunta	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot				
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset	0	0	95 000	inf
Vuokratuotot				
Muut toimintatuotot	52 500	0	0	
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**52 500**	**0**	**95 000**	**inf**
Palkat ja palkkiot	- 121 890	0	-90 700	- inf
Henkilöstökorvaukset				
Henkilösivukulut	-16 462	0	-18 976	- inf
Eläkekulut	-14 543	0	-15 702	- inf
Muut henkilösivukulut	-1 919	0	-3 274	- inf
Henkilöstökulut	*- 138 351*	*0*	*- 109 676*	*- inf*
Palvelujen ostot	-33 646	0	-28 312	- inf
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 215	0	-3 400	- inf
Avustukset				
Vuokrakulut	0	0	-2 000	- inf
Muut toimintakulut	-3 337	0	-3 800	- inf
Toimintakulut yhteensä	**- 178 548**	**0**	**- 147 188**	**- inf**
Toimintakate	**- 126 048**	**0**	**-52 188**	**- inf**
Poistot käyttöomaisuudesta				
Tilikauden tulos	**- 126 048**	**0**	**-52 188**	**- inf**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-148	-179	**0**	**-147 188**
Tulot	95	53	**0**	**95 000**
Netto	-53	**-126**	**0**	**-52 188**

2.3 Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet			

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueitain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	0	0	0	2	3	0	5
2.2 Taloudelliset riskit	0	0	1	0	0	0	1
2.3 Operatiiviset riskit	2	0	0	14	5	0	21
2.4 Vahinkoriskit	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	**2**	**0**	**1**	**16**	**8**	**0**	**27**

Kaupunginhallituksen merkittävimmät riskit liittyvät tietoturvaan ja tietosuojaan, tietojärjestelmien toimintavarmuuteen sekä toimintaympäristön muutoksiin. Korkeimman riskitason riskeinä on tunnistettu hallitusohjelman mukaisen inhouse-omistusosuuden rajaamisen vaikutukset palvelutuotantoon ja kustannuksiin sekä tietoverkon puutteelliseen segmentointiin liittyvä riski, joka voi mahdollistaa tietomurron leviämisen kaupungin järjestelmissä. Lisäksi merkittäviä riskejä ovat tietoturva- ja tietosuojaloukkaukset, tietomurrot kaupungin tietojärjestelmiin, virheellinen talousraportointi, alueelle suunniteltujen investointien toteutumatta jääminen, aluekehittämisen hankerahoituksen riittämättömyys sekä kaupungin imagon heikkeneminen kriisi- tai häiriötilanteissa. Myös avainhenkilöiden poissaoloihin, henkilötietojen käsittelyyn, osaavan henkilöstön saatavuuteen sekä päätöksenteon toimintaympäristön muutoksiin liittyy merkittäviä riskejä.

Riskien hallinnassa painottuvat erityisesti tietoturvan ja kyberturvallisuuden vahvistaminen, toiminnan jatkuvuuden turvaaminen sekä ennakoiva seuranta. Keskeisiä hallintakeinoja ovat tietoturvateknologian kehittäminen, tietoverkon segmentointi, lokien ja tietoliikenteen seuranta, henkilöstön tietoturvakoulutukset sekä pilvipalvelujen tietoturvaan ja pääsynhallintaan liittyvät selvitykset. Talouden ja päätöksenteon riskejä hallitaan talousraportoinnin kehittämisellä, aktiivisella lainsäädännön seurannalla, vaihtoehtoisten toimintamallien valmistelulla sekä luottamushenkilöiden ja henkilöstön koulutuksella. Henkilöstöriskejä vähennetään varahenkilöjärjestelyillä, sijaistamisratkaisuilla ja tiedon dokumentoinnilla. Aluekehittämiseen ja investointeihin liittyviä riskejä hallitaan hankkeiden valmistelun edistämisellä, rahoittajayhteistyöllä sekä aktiivisella hankeseurannalla, kun taas maineeseen kohdistuviin riskeihin varaudutaan varautumis- ja viestintätoimenpiteiden avulla.

Kaupunginhallitus	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	4 182 146,63	4 265 723,00	4 584 104,45	7,5
Maksutuotot	529,36	0,00	41 000,00	inf
Tuet ja avustukset	753 500,13	660 000,00	735 318,00	11,4
Vuokratuotot	163 192,25	94 000,00	88 500,00	-5,9
Muut toimintatuotot	3 920 304,77	1 500 000,00	1 500 000,00	0,0
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**9 019 673,14**	**6 519 723,00**	**6 948 922,45**	**6,6**
Palkat ja palkkiot	-4 029 542,94	-5 247 300,00	-4 622 129,00	-11,9
Henkilöstökorvaukset	35 746,42	0,00	0,00	
Henkilösivukulut	- 857 113,13	- 921 618,09	-1 024 919,23	11,2
Eläkekulut	- 724 009,50	- 797 670,49	- 858 085,65	7,6
Muut henkilösivukulut	-72 474,09	- 123 947,60	- 166 833,59	34,6
Henkilöstökulut	-4 886 656,07	-6 168 918,08	-5 647 048,23	-8,5
Palvelujen ostot	-14 182 423,90	-15 191 422,40	-15 340 545,22	1,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 142 514,75	- 189 250,50	- 169 000,00	-10,7
Avustukset	-6 495 451,33	-6 176 500,00	-6 867 000,00	11,2
Vuokrakulut	-1 207 059,04	-1 184 711,00	-1 233 545,00	4,1
Muut toimintakulut	- 551 575,55	- 148 550,00	- 110 200,00	-25,8
Toimintakulut yhteensä	**-27 465 680,64**	**-29 059 351,98**	**-29 367 338,45**	**1,1**
Toimintakate	**-18 446 007,50**	**-22 539 628,98**	**-22 418 416,00**	**-0,5**
Poistot käyttöomaisuudesta	- 513 100,35	- 486 400,00	- 413 020,00	-15,1
Tilikauden tulos	**-18 959 107,85**	**-23 026 028,98**	**-22 831 436,00**	**-0,8**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-29 681	-27 466	**-29 059 352**	**-29 367 338**
Tulot	6 949	9 020	**6 519 723**	**6 948 922**
Netto	-22 732	**-18 446**	**-22 539 629**	**-22 418 416**

Toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön	**TP 2025**	**TA 2026**	**TAES 2027**	**Muutos .26/.27**
Kaupungin johtaminen	3 880 045	1 501 500	1 501 500	0,0 %
Kaupungin kanslia	403 892	482 280	477 331	-1,0 %
Talous- ja tietohallintopalvelut	3 673 892	3 777 643	4 151 473	9,9 %
Elinkeinot ja kaupunkikehitys	306 604	35 000	130 318	272,3 %
Käyttövaraus	0	0	0	
Pelastustoimi	0	0	0	
Henkilöstöpalvelut	755 239	723 300	688 300	-4,8 %
yhteensä	**9 019 673**	**6 519 723**	**6 948 922**	**6,6 %**
Toimintakulut				
Kaupungin johtaminen	-4 238 802	-3 730 866	-4 010 166	7,5 %
Kaupungin kanslia	-1 238 220	-1 392 328	-1 371 827	-1,5 %
Talous- ja hallintopalvelut	-4 040 578	-4 369 797	-4 605 595	5,4 %
Elinkeinot ja kaupunkikehitys	-13 612 706	-14 382 648	-14 938 431	3,9 %
Käyttövaraus	-19 468	-848 487	-49 912	-94,1 %
Pelastustoimi	-10 500	0	0	
Henkilöstöpalvelut	-4 305 406	-4 335 226	-4 391 407	1,3 %
yhteensä	**-27 465 681**	**-29 059 352**	**-29 367 338**	**1,1 %**

Netto				
Kaupungin johtaminen	-358 757	-2 229 366	-2 508 666	12,5 %
Kaupungin kanslia	-834 328	-910 048	-894 496	-1,7 %
Talous- ja tietohallintopalvelut	-366 685	-592 154	-454 122	-23,3 %
Elinkeinot ja kaupunkikehitys	-13 306 102	-14 347 648	-14 808 113	3,2 %
Käyttövaraus	-19 468	-848 487	-49 912	-94,1 %
Pelastustoimi	-10 500	0	0	
Henkilöstöpalvelut	-3 550 167	-3 611 926	-3 703 107	2,5 %
yhteensä	**-18 446 007**	**-22 539 629**	**-22 418 416**	**-0,5 %**

2.3.1 Kaupungin johtaminen

Kaupungin johtaminen	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	1	1	1

Toiminnan yleisperustelut

Kaupunginvaltuusto ja -hallitus johtavat kaupungin toimintaa tavoitteena kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja kestävä kehitys.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Kaupungin johtamisen toimintatuotot talousarviossa ovat yhteensä 1 501 500 euroa ja toimintakulut 4 010 166 euroa. Edellisen vuoden talousarvioon verrattuna kaupungin johtamisen vastuualueelle on siirtynyt elinkeinojen ja kaupunkikehityksen vastuualueelta urheiluseurayhteistyöhön sekä tapahtumayhteistyöhön varatut määrärahat yhteensä 190 500 euroa. Toimintatuotot muodostuvat pääasiassa käyttöomaisuuden myyntivoitoista, joissa näkyvät muun muassa kiinteistö- ja tonttikaupat. Vuoden 2027 käyttöomaisuuden myyntivoittojen on arvioitu olevan yhteensä 1 500 000 euroa.

Suurin yksittäinen kuluerä kaupungin johtamisen talousarviossa on jäsenmaksut, joihin on varattu vuodelle 2027 yhteensä 1 490 000 euroa. Jäsenmaksut muodostuvat pääosin Kuntaliiton, Keski-Pohjanmaan liiton sekä Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur jäsenmaksuista. Myös korkeakouluopetukseen ja tutkimukseen on varattu toiminta-avustuksina yhteensä 1 005 000 euroa. Toiminta-avustus muodostuu Keski-Pohjanmaan kesäyliopiston avustuksesta 60 000 euroa ja Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen avustuksesta 945 000 euroa.

Vuoden 2027 talousarviossa Kruunupyyn lentokentän tukemiseen on varattu 76 000 euron kehittämis- ja markkinointituki. Muihin avustuksiin on puolestaan varattu yhteensä 55 000 euroa. Talousarviokäsittelyssä ei tehdä päätöksiä muista yksittäisistä avustuksista, vaan avustuspäätökset tehdään kaupungin avustusäännön ja sitä tarkentavan avustusohjeen mukaisesti.

Kaupungin johtaminen	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot				
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset				
Vuokratuotot	3 300	1 500	1 500	0,0
Muut toimintatuotot	3 876 745	1 500 000	1 500 000	0,0
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**3 880 045**	**1 501 500**	**1 501 500**	**0,0**
Palkat ja palkkiot	- 533 478	- 538 600	- 588 000	9,2
Henkilöstökorvaukset	2 531	0	0	
Henkilösivukulut	-82 830	- 118 778	- 137 475	15,7
Eläkekulut	-70 863	- 103 697	- 116 248	12,1
Muut henkilösivukulut	-11 966	-15 081	-21 227	40,8
Henkilöstökulut	*- 616 307*	*- 657 378*	*- 725 475*	*10,4*
Palvelujen ostot	-1 822 002	-1 739 570	-1 988 431	14,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30 684	-4 800	-4 200	-12,5
Avustukset	-1 057 304	-1 068 000	-1 061 000	-0,7
Vuokrakulut	- 188 414	- 171 918	- 173 060	0,7
Muut toimintakulut	- 524 090	-89 200	-58 000	-35,0
Toimintakulut yhteensä	**-4 238 802**	**-3 730 866**	**-4 010 166**	**7,5**
Toimintakate	**- 358 757**	**-2 229 366**	**-2 508 666**	**12,5**
Poistot käyttöomaisuudesta	-65 944	-30 100	-30 110	0,0
Tilikauden tulos	**- 424 701**	**-2 259 466**	**-2 538 776**	**12,4**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-4 014	-4 239	**-3 730 866**	**-4 010 166**
Tulot	1 502	3 880	**1 501 500**	**1 501 500**
Netto	-2 513	**-359**	**-2 229 366**	**-2 508 666**

	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Kaupunginvaltuusto ja hallitus			
Menot	-1 541 693	-1 048 747	-1 101 141
Tulot	3 880 045	1 501 500	1 501 500
Toimintakate	**2 338 352**	**452 753**	**400 359**
Avustukset			
Menot	-60 990	-67 630	-64 200
Tulot	0	0	0
Toimintakate	**-60 990**	**-67 630**	**-64 200**
Jäsenmaksut			
Menot	-1 488 094	-1 423 872	-1 490 000
Tulot	0	0	0
Toimintakate	**-1 488 094**	**-1 423 872**	**-1 490 000**
Korkeakouluopetus ja tutkimus			
Menot	-1 005 000	-1 005 000	-1 005 000
Tulot	0	0	0
Toimintakate	**-1 005 000**	**-1 005 000**	**-1 005 000**
Suhdetoiminta			
Menot	-46 485	-55 000	-235 500
Tulot	0	0	0
Toimintakate	**-46 485**	**-55 000**	**-235 500**
Kansainvälinen toiminta			
Menot	-75	-20 000	0
Tulot	0	0	0
Toimintakate	**-75**	**-20 000**	**0**
Maaseututoimi			
Menot	-96 465	-110 617	-114 325
Tulot	0	0	0
Toimintakate	**-96 465**	**-110 617**	**-114 325**

2.3.2 Kaupunginkanslia

Kaupunginkanslia	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	13.9	13	12.5

Toiminnan yleisperustelut

Kaupunginkanslia vastaa päätettäväksi tulevien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunginkanslia koordinoi sähköisen asiakirjahallinnan ja kokoushallinnan käyttöä. Käännöspalvelut, arkistotoimi ja varautumisasiat ovat osa kaupunginkanslian toimintaa. Kaupunginkanslia vastaa kaupunkiorganisaation sisäisten palveluiden järjestämisestä. Vanhus- ja vammaisneuvoston sekä monikulttuurisuusneuvoston toimintaa koordinoidaan kaupunginkansliasta.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Talousarviovuonna 2027 Dynasty asiahallinnan ja kokoushallinnan alustaa kehitetään ja CloudMeeting kokousjärjestelmään otetaan käyttöön vahva tunnistautuminen.

Vaalien järjestämisen henkilöresurssoinnin arviointia jatketaan ja tiimin työskentelyä vakiinnutetaan. Vuonna 2027 järjestetään eduskuntavaalit.

Yleinen turvallisuustilanne huomioiden on tarkoituksenmukaista edelleen varata kohdentamaton määräraha muun muassa hybridiuhkien torjuntaan sekä resilienssin vahvistamiseen. Riskien arvioinnin ja -hallinnan keinoja varautumisen näkökulmasta kehitetään ja lisätään.

Kaupunginkanslia	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	402 013	482 280	436 331	-9,5
Maksutuotot	529	0	41 000	inf
Tuet ja avustukset				
Vuokratuotot				
Muut toimintatuotot	1 350	0	0	
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**403 892**	**482 280**	**477 331**	**-1,0**
Palkat ja palkkiot	- 632 832	- 696 100	- 706 200	1,5
Henkilöstökorvaukset	3 119	0	0	
Henkilösivukulut	- 147 960	- 152 656	- 164 563	7,8
Eläkekulut	- 127 545	- 133 165	- 139 069	4,4
Muut henkilösivukulut	-20 415	-19 491	-25 494	30,8
Henkilöstökulut	*- 780 792*	*- 848 756*	*- 870 763*	*2,6*
Palvelujen ostot	- 332 268	- 346 840	- 318 515	-8,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	18 192	-48 650	-45 850	-5,8
Avustukset				
Vuokrakulut	- 141 483	- 144 282	- 132 600	-8,1
Muut toimintakulut	-1 870	-3 800	-4 100	7,9
Toimintakulut yhteensä	**-1 238 220**	**-1 392 328**	**-1 371 827**	**-1,5**
Toimintakate	**- 834 328**	**- 910 048**	**- 894 496**	**-1,7**
Poistot käyttöomaisuudesta				
Tilikauden tulos	**- 834 328**	**- 910 048**	**- 894 496**	**-1,7**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-1 405	-1 238	**-1 392 328**	**-1 371 827**
Tulot	477	404	**482 280**	**477 331**
Netto	-928	**-834**	**-910 048**	**-894 496**

	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Hallintoyksikkö			
Menot	-762 465	-911 530	-908 130
Tulot	287	0	0
Toimintakate	**-762 177**	**-911 530**	**-908 130**
Sisäiset palvelut			
Menot	-475 756	-480 797	-463 697
Tulot	403 605	482 280	477 331
Toimintakate	**-72 151**	**1 483**	**13 634**

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa	Parannetaan asiakaspalvelukokemusta digipalveluita lisäämällä (chat, digipinnat ym).	Otettu käyttöön (K/E)
Vahvistamme häiriön- ja kriisinkestävää, huoltovarmuutta edistävää toimintakulttuuria	Riskienhallinnan koordinointi ja työkalujen sekä arviointimenetelmien kehittäminen	Yhteinen arviointikriteeristö vakiinnutettu (K/E)
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Jatketaan tyhytoimintaa ja aloitettua osastopalaveri käytäntöä sekä osallistetaan henkilöstö työhyvinvointisuunnitelman laadintaan.	Työhyvinvointisuunnitelma tehty / päivitetty (K/E)
Osaamisen monipuolinen kehittäminen, yhteistyö ja jatkuva oppiminen organisaation joka tasolla	Panostetaan järjestettyihin nonstop-koulutuksiin ja vakiinnutetaan mm. tekoälyn käyttö osaksi työyhteisön toimintaa.	Koulutuksiin osallistuminen.

2.3.3 Talous- ja tietohallintopalvelut

Talous- ja tietohallintopalvelut	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	23.5	24	20.4

Toiminnan yleisperustelut

Talous- ja tietohallintopalveluiden tehtävänä on johtaa ja valvoa kaupungin taloushallintoa, suunnitella ja ohjata kaupungin taloutta. Vastuualueen tehtävänä on huolehtia talousarvion, taloussuunnitelman ja tilinpäätöksen valmistelusta ja laadinnasta. Lisäksi vastuualue huolehtii kaupungin maksuvalmiudesta, rahoituksesta ja konsernirahoituksesta ja viranomaisraportoinnista. Näiden ohella vastuualueen tehtävänä on tuottaa ja kehittää kaupungin tietohallinto- ja tietoliikennepalvelut. Näiden tehtävien lisäksi vastuualue huolehtii kaupungin hankintojen strategisesta ohjauksesta.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Kuntatalouden näkymät säilyvät suunnitelmakaudella 2027–2029 edelleen haasteellisina, mikä korostaa talous- ja tietohallintopalveluiden roolia kaupungin talouden kokonaisohjauksessa ja tasapainottamistoimenpiteiden koordinoinnissa. Kuntien tulorahoituksen ja menokehityksen välinen epätasapaino jatkuu, investointipaineet ovat merkittävät ja velkaantuminen lisääntyy, mikä edellyttää talouden jatkuvaa seurantaa, ennakointia ja reagointikykyä kaupungin kaikilla tasoilla. Talousarviovuonna 2027 sekä taloussuunnitelmavuosina 2028–2029 keskeistä on varmistaa riittävän vuosikatteen saavuttaminen sekä investointien sopeuttaminen kaupungin rahoituskykyyn.

Taloushallinnon osalta suunnitelmakauden merkittävin muutos on hankintalakiuudistuksen vuoksi ulkoistetun taloushallintopalvelukokonaisuuden siirtämisen takaisin kaupungin omaksi toiminnaksi valmistelut. Nykyisen palvelukokonaisuuden hankkiminen toimittajalta ei ole enää mahdollista 1.7.2027 jälkeen. Kaupunki hakee siirtymäkaudelle jatkoaikaa valtionkonttorilta. Mahdollisen siirron valmistelutyöt ovat aloitettu kesällä 2026 yhdessä palveluntarjoajan kanssa. Muutos vaikuttaa keskeisesti toimintamalleihin, resursointiin sekä osaamisvaatimuksiin, ja se edellyttää huolellista siirtymäsuunnittelua, prosessien uudelleenjärjestelyä sekä henkilöstön osaamisen vahvistamista. Omaan toimintaan siirtymisellä tavoitellaan parempaa ohjattavuutta, kustannusten hallintaa sekä taloushallinnon tiiviimpää integraatiota kaupungin muihin prosesseihin. Samalla korostuu tarve kehittää prosesseja, automatisointia ja raportointia siten, että palvelut voidaan tuottaa tehokkaasti myös kiristyvässä taloustilanteessa. Taloushallinnon rooli tiedolla johtamisen tukena vahvistuu, ja päätöksenteon tueksi tuotettavan taloustiedon ajantasaisuutta, analysointia ja läpinäkyvyyttä kehitetään edelleen koko suunnitelmakauden ajan. Vuoden 2027 talousarvio on kuitenkin laadittu nykyisen organisointimallin näkökulmasta.

Tietohallintopalveluiden merkitys kaupungin toiminnan mahdollistajana ja kehittäjänä kasvaa edelleen suunnitelmakaudella. Digitalisaation hyödyntäminen, tietoturva ja järjestelmäarkkitehtuurin hallinta ovat keskeisiä tekijöitä palveluiden jatkuvuuden ja tehokkuuden varmistamisessa. Toiminnan painopisteenä ovat tietoturvan ja tietosuojan kehittäminen sekä varautuminen kyberuhkiin, järjestelmäarkkitehtuurin ja ICT-portfolion hallinnan vahvistaminen sekä tiedonhallinnan, datan hyödyntämisen ja digitaalisten palveluiden yhteensopivuuden kehittäminen koko organisaatiossa. Organisaatiouudistuksen jälkeen toimintamallia vakiinnutetaan ja kehitetään suunnitelmallisesti kaupungin strategian ja valtakunnallisten linjausten mukaisesti siten, että investoinnit kohdistuvat vaikuttaviin ja kustannustehokkaisiin ratkaisuihin.

Hankintojen osalta suunnitelmakaudella korostuu niiden strateginen merkitys kaupungin talouden, elinvoiman ja kestävän kehityksen tavoitteiden edistämisessä. Julkisten varojen tehokas käyttö on keskeistä kiristyvässä taloustilanteessa, ja hankintojen strategista ohjausta vahvistetaan entisestään. Hankintatoimessa painopisteenä ovat kilpailutusten laadun ja vaikuttavuuden parantaminen, hankintalainsäädännön muutosten seuranta ja soveltaminen sekä ympäristö- ja elinkeinovaikutusten huomioiminen osana hankintaprosesseja. Samalla kehitetään organisaation hankintaosaamista ja yhtenäistetään toimintatapoja, mikä tukee tehokasta ja hallittua hankintojen toteuttamista koko kaupunkiorganisaatiossa. Digitaalisten hankintajärjestelmien hyödyntäminen lisääntyy ja markkinavuoropuhelua kehitetään, mikä osaltaan tukee tarjouskilpailujen onnistumista ja kaupungin houkuttelevuutta hankintakumppanina.

Kokonaisuutena talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028–2029 rakentuvat tilanteeseen, jossa talouden tasapainottaminen, toiminnan tehostaminen ja palveluiden turvaaminen ovat keskeisiä lähtökohtia. Talous- ja tietohallintopalveluissa sekä hankintatoimessa painottuvat systemaattinen johtaminen, digitalisaation hyödyntäminen ja henkilöstön osaamisen vahvistaminen, joiden avulla varmistetaan palveluiden laatu ja kustannustehokkuus muuttuvassa toimintaympäristössä.

Talous- ja tietohallintopalvelut	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	3 571 660	3 727 643	4 144 473	11,2
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset				
Vuokratuotot	99 040	50 000	7 000	-86,0
Muut toimintatuotot	3 193	0	0	
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**3 673 892**	**3 777 643**	**4 151 473**	**9,9**
Palkat ja palkkiot	-1 158 880	-1 230 700	-1 185 900	-3,6
Henkilöstökorvaukset	27 040	0	0	
Henkilösivukulut	- 246 382	- 239 986	- 247 497	3,1
Eläkekulut	- 202 190	- 205 527	- 204 686	-0,4
Muut henkilösivukulut	-44 191	-34 460	-42 811	24,2
Henkilöstökulut	*-1 405 262*	*-1 470 686*	*-1 433 397*	*-2,5*
Palvelujen ostot	-2 087 858	-2 323 767	-2 516 844	8,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-88 834	- 102 350	-94 700	-7,5
Avustukset				
Vuokrakulut	- 448 496	- 457 044	- 546 354	19,5
Muut toimintakulut	-10 128	-15 950	-14 300	-10,3
Toimintakulut yhteensä	**-4 040 578**	**-4 369 797**	**-4 605 595**	**5,4**
Toimintakate	**- 366 685**	**- 592 154**	**- 454 122**	**-23,3**
Poistot käyttöomaisuudesta	- 426 223	- 441 400	- 381 500	-13,6
Tilikauden tulos	**- 792 909**	**-1 033 554**	**- 835 622**	**-19,2**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-4 687	-4 041	**-4 369 797**	**-4 605 595**
Tulot	4 151	3 674	**3 777 643**	**4 151 473**
Netto	-536	**-367**	**-592 154**	**-454 122**

	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Taloushallintopalvelut			
Menot	-1 508 848	-1 605 423	-1 538 234
Tulot	1 519 988	1 614 373	1 555 728
Toimintakate	**11 140**	**8 950**	**17 494**
Verotus			
Menot	-522 764	-543 840	-472 000
Tulot	0	0	0
Toimintakate	**-522 764**	**-543 840**	**-472 000**
Tietohallintopalvelut			
Menot	-2 008 966	-2 220 535	-2 595 361
Tulot	2 153 904	2 163 270	2 595 745
Toimintakate	**144 938**	**-57 265**	**384**

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yritysystävällisyys: Logistisesti loistava, monipuolisesti mahdollistava. Kokkola tarjoaa parhaan yrittäjyyden ympäristön		
Aktiivinen ja arvostava kumppanuus elinkeinoelämän kanssa	Edistetään yritysystävällisiä ja kilpailua tukevia julkisia hankintoja madaltamalla yritysten osallistumisen kynnystä ja luomalla edellytyksiä riittävälle tarjouskilpailulle.	Tarjousten mediaani vähintään 3 ja yhden tarjouksen kilpailutusten osuus alle 15 %
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Vahvistamme häiriön- ja kriisinkestävää, huoltovarmuutta edistävää toimintakulttuuria	Taloushallintopalveluiden siirto liikkeenluovutuksella takaisin kaupungin omaksi toiminnaksi nykyiseltä palveluntarjoajalta hankintalakiuudistuksesta johtuen ja tähän kokonaisuuteen liittyvät tarvittavat valmistelut.	Liikkeenluovutuksen valmistelut toteutettu. (Kyllä / Ei)
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Tietohallinto tukee henkilöstön osaamista kehittämällä digitaalisia toimintatapoja, tiedonluokittelua ja turvallisia työskentelykäytäntöjä. Tavoitteena on varmistaa, että henkilöstö hyödyntää digitaalisia työvälineitä tehokkaasti ja turvallisesti.	Tiedonluokittelun, digitaalisten toimintatapojen ja turvallisten työskentelykäytäntöjen kehittämisellä vahvistetaan henkilöstön kykyä käsitellä tietoa oikein, hyödyntää digitaalisia työvälineitä tehokkaasti sekä toimia tietoturva- ja tietosuojavaatimusten mukaisesti. Tavoitteena on vähentää tiedon käsittelyyn liittyviä riskejä, parantaa työn sujuvuutta ja varmistaa yhteiset toimintamallit koko organisaatiossa. Tiedonluokittelun toimintamalli, keskeiset ohjeistukset ja henkilöstön

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
		tukitoimet on laadittu ja otettu käyttöön vuoden aikana. (Kyllä / Ei)
Kestävä talous		
Huomioimme kestävän kehityksen ja ilmastovaikutukset päätöksenteossa ja resursseissa	Ympäristövastuullisten hankintojen edistäminen hyödyntämällä tarkoituksenmukaisia ympäristökriteerejä soveltuvissa kilpailutuksissa.	Vähintään 80 % ympäristökriteerien käytölle soveltuvista kilpailutuksista sisältää vähintään yhden hankinnan kohteen kannalta olennaisen ympäristökriteerin.

2.3.4 Elinkeinot ja kaupunkikehitys

Elinkeinot ja kaupunkikehitys	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	10.6	10	11

Toiminnan yleisperustelut

Elinkeinot ja kaupunkikehitys -vastuualueen toiminta pohjautuu kaupunkistrategian ja kasvuohjelman tavoitteisiin. Tavoitteellisella elinkeino- ja kaupunkikehityksellä sekä yritysläheisellä toimintatavalla pyritään vahvistamaan kaupungin ja elinkeinoelämän kehittymistä.

Vastuualueen tehtävänä on edistää kaupungin veto- ja pitovoimaa. Vastuualue huolehtii kaupunkimarkkinoinnin ja viestinnän suunnittelusta ja toteutuksesta sekä kaupunkistrategian valmistelusta ja seurannasta, hankkeiden kuntavastinrahoitusprosessista, invest in toiminnasta sekä tapahtumakoordinaatiosta.

Elinkeinot ja kaupunkikehitys	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	133 128	0	0	
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset	75 742	0	65 318	inf
Vuokratuotot	60 852	35 000	65 000	85,7
Muut toimintatuotot	36 882	0	0	
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**306 604**	**35 000**	**130 318**	**272,3**
Palkat ja palkkiot	- 575 402	- 612 300	- 739 429	20,8
Henkilöstökorvaukset	1 091	0	0	
Henkilösivukulut	- 138 785	- 136 254	- 174 830	28,3
Eläkekulut	- 123 972	- 119 670	- 148 140	23,8
Muut henkilösivukulut	-14 813	-16 584	-26 690	60,9
Henkilöstökulut	*- 714 187*	*- 748 554*	*- 914 259*	*22,1*
Palvelujen ostot	-7 194 594	-8 292 734	-7 994 241	-3,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 862	-11 000	-10 000	-9,1
Avustukset	-5 433 837	-5 100 000	-5 800 000	13,7
Vuokrakulut	- 248 479	- 227 760	- 217 331	-4,6
Muut toimintakulut	-2 747	-2 600	-2 600	-0,0
Toimintakulut yhteensä	**-13 612 706**	**-14 382 648**	**-14 938 431**	**3,9**
Toimintakate	**-13 306 102**	**-14 347 648**	**-14 808 113**	**3,2**
Poistot käyttöomaisuudesta				
Tilikauden tulos	**-13 306 102**	**-14 347 648**	**-14 808 113**	**3,2**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-15 086	-13 613	**-14 382 648**	**-14 938 431**
Tulot	130	307	**35 000**	**130 318**
Netto	-14 956	**-13 306**	**-14 347 648**	**-14 808 113**

	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Hallinto			
Menot	-3 360 042	-3 764 918	-3 662 860
Tulot	97 737	30 000	60 000
Toimintakate	**-3 262 305**	**-3 734 918**	**-3 602 860**
Projektit			
Menot	-90 666	-21 524	-88 047
Tulot	75 275	0	65 318
Toimintakate	**-15 391**	**-21 524**	**-22 729**
Viestintä			
Menot	-114 894	-208 637	-201 000
Tulot	0	0	0
Toimintakate	**-114 894**	**-208 637**	**-201 000**
Leirintäalue ja Tankar			
Menot	-46 687	-49 440	-48 930
Tulot	4 500	5 000	5 000
Toimintakate	**-42 187**	**-44 440**	**-43 930**
Työllisyyspalvelut			
Menot	43 174	0	0
Tulot	0	0	0
Toimintakate	**43 174**	**0**	**0**
Työllisyystoimi			
Menot	-10 043 591	-10 338 130	-10 937 594
Tulot	129 092	0	0
Toimintakate	**-9 914 500**	**-10 338 130**	**-10 937 594**

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yritysystävällisyys: Logistisesti loistava, monipuolisesti mahdollistava. Kokkola tarjoaa parhaan yrittäjyyden ympäristön		
Hyvät toiminnan, kasvun ja sijoittumisen edellytykset kaikille yrityksille	Toimivat yritysekosysteemin palveluprosessit vauhdittavat yritysten kasvua.	Kasvutoimenpiteisiin (Kosek ja Viexpo) osallistuvien Kokkolalaisten yritysten määrä on kasvanut 10 % vuoteen 2026 verrattuna.
Koulutus, osaaminen ja innovaatiot elinvoiman ja kasvun mahdollistajina	Kokkolan innovaatioekosysteemin toimintamallin vakiinnuttaminen ja innovaatioverkostojen luominen.	Kieto - Kokkolan Innovaatioekosysteemin toimintamallin orkestrointi -hanke on käynnistynyt. (K/E)
Elämyksellisyys: Hyvinvointiin kannustava, kaikenikäisiä innostava		
Kokkolan kehittäminen tapahtumakaupunkina	Tapahtumien tiedolla johtamisen kehittäminen.	Tapahtumatiedon vertailutyökalun käyttöönotto. (K/E)

2.3.5 Käyttövaraus

Käyttövaraus	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	0	0	0

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Käyttövarauksen vuoden 2027 talousarviossa uudelleensijoitustoimintaan on varattu 40 000 euroa.

Käyttövaraus	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot				
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset				
Vuokratuotot				
Muut toimintatuotot				
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä				
Palkat ja palkkiot	-15 778	- 840 000	-40 000	-95,2
Henkilöstökorvaukset				
Henkilösivukulut	-3 751	-8 487	-9 912	16,8
Eläkekulut	-3 751	-7 367	-8 468	14,9
Muut henkilösivukulut	-0	-1 120	-1 444	28,9
Henkilöstökulut	*-19 529*	*- 848 487*	*-49 912*	*-94,1*
Palvelujen ostot				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Avustukset				
Vuokrakulut				
Muut toimintakulut	61	0	0	
Toimintakulut yhteensä	**-19 468**	**- 848 487**	**-49 912**	**-94,1**
Toimintakate	**-19 468**	**- 848 487**	**-49 912**	**-94,1**
Poistot käyttöomaisuudesta				
Tilikauden tulos	**-19 468**	**- 848 487**	**-49 912**	**-94,1**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-50	-19	**-848 487**	**-49 912**
Tulot	0	0	**0**	**0**
Netto	-50	**-19**	**-848 487**	**-49 912**

	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Palkkavaraus			
Menot	0	-800 000	0
Tulot	0	0	0
Toimintakate	**0**	**-800 000**	**0**
Uudelleensijoitustoiminta			
Menot	-19 468	-48 487	-49 912
Tulot	0	0	0
Toimintakate	**-19 468**	**-48 487**	**-49 912**

2.3.6 Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	20.5	24	20.9

Toiminnan yleisperustelut

Henkilöstöpalvelujen vastuualueen tehtävänä on johtaa ja kehittää henkilöstöhallintoa ja -palveluja sekä edustaa Kokkolan kaupunkia työnantajana. Henkilöstöpalvelut kehittää, koordinoi ja ohjaa kaupungin työnantajapolitiikkaa ja henkilöstöstrategiaa sekä henkilöstöresurssin johtamista ja käyttöä kaupunkistrategian mukaisesti. Vastuualue hoitaa omalta osaltaan lainsäädännön työnantajalle asettamia velvoitteita sekä toimii näissä kaupungin asiantuntijatahona, huolehtien työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta. Henkilöstöpalvelut vastaa palvelussuhdeasioista, kehittää henkilöstöhankinnan menetelmiä, auttaa toimialoja henkilöstön uudelleensijoittamisessa sekä huolehtii kaupungin palkkahallinnosta. Henkilöstön työhyvinvointia henkilöstöpalvelut edistää koordinoimalla työsuojelua sekä koko kaupunkia koskevia johtamisen, henkilöstön- ja työyhteisötaitojen sekä osaamisen kehittämisen palveluita, henkilöstöetuuksia ja työterveyshuollon palveluita. Henkilöstöpalvelut valmistelee vastuualueensa asiat kaupunginhallitukselle.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Henkilöstöpalveluiden tavoitteena on vahvistaa Kokkolan kaupungin asemaa hyvänä työnantajana sekä tukea kaupunkistrategian mukaista osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön rakentumista. Toiminnassa painotetaan henkilöstöjohtamisen, työhyvinvoinnin, osaamisen kehittämisen ja sujuvien henkilöstöprosessien jatkuvaa kehittämistä yhteistyössä toimialojen kanssa. Henkilöstöpalvelut tukee esihenkilöitä ja työyhteisöjä muuttuvassa toimintaympäristössä tarjoamalla asiantuntevia, yhdenmukaisia ja asiakaslähtöisiä henkilöstöpalveluja.

Vuonna 2027 vahvistetaan henkilöstön osaamista, moniosaamista ja jatkuvan oppimisen toimintakulttuuria. Esihenkilöiden johtamisosaamisen, työyhteisötaitojen sekä vastuullisen työkäyttäytymisen kehittämistä jatketaan suunnitelmallisesti. Samalla edistetään osaamisen jakamista, sisäistä yhteistyötä ja yhteisöllisiä toimintatapoja koko organisaatiossa.

Työhyvinvoinnin ja työkyvyn tukemisessa painotetaan ennakoivaa toimintatapaa sekä tiedolla johtamisen hyödyntämistä. Työkykyjohtamisen toimintamalleja ja digitaalisia ratkaisuja kehitetään edelleen, jotta henkilöstön hyvinvointia ja työssä jatkamista voidaan tukea entistä vaikuttavammin.

Kaupunki kehittää työnantajamielikuvaansa vahvistamalla rekrytointi-, perehdytys- ja henkilöstökokemuksen prosesseja sekä edistämällä monimuotoista, osallistavaa ja vastuullista organisaatiokulttuuria. Tavoitteena on lisätä henkilöstön sitoutumista, parantaa osaavan työvoiman saatavuutta sekä rakentaa työyhteisöä, jossa jokainen voi osallistua ja vaikuttaa yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Henkilöstöpalvelut	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	75 346	55 800	3 300	-94,1
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset	677 758	660 000	670 000	1,5
Vuokratuotot	0	7 500	15 000	100,0
Muut toimintatuotot	2 135	0	0	
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**755 239**	**723 300**	**688 300**	**-4,8**
Palkat ja palkkiot	-1 113 173	-1 329 600	-1 362 600	2,5
Henkilöstökorvaukset	1 966	0	0	
Henkilösivukulut	- 237 406	- 265 457	- 290 642	9,5
Eläkekulut	- 195 688	- 228 245	- 241 474	5,8
Muut henkilösivukulut	-41 718	-37 212	-49 168	32,1
Henkilöstökulut	*-1 350 580*	*-1 595 057*	*-1 653 242*	*3,6*
Palvelujen ostot	-2 745 702	-2 488 512	-2 522 515	1,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 827	-22 450	-14 250	-36,5
Avustukset	-4 310	-8 500	-6 000	-29,4
Vuokrakulut	- 180 186	- 183 707	- 164 200	-10,6
Muut toimintakulut	-12 801	-37 000	-31 200	-15,7
Toimintakulut yhteensä	**-4 305 406**	**-4 335 226**	**-4 391 407**	**1,3**
Toimintakate	**-3 550 167**	**-3 611 926**	**-3 703 107**	**2,5**
Poistot käyttöomaisuudesta	-20 933	-14 900	-1 410	-90,5
Tilikauden tulos	**-3 571 100**	**-3 626 826**	**-3 704 517**	**2,1**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-4 438	-4 305	**-4 335 226**	**-4 391 407**
Tulot	688	755	**723 300**	**688 300**
Netto	-3 750	**-3 550**	**-3 611 926**	**-3 703 107**

	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Henkilöstöhallinto			
Menot	-1 723 646	-1 938 051	-1 982 688
Tulot	77 481	55 800	3 300
Toimintakate	**-1 646 165**	**-1 882 251**	**-1 979 388**
Työterveys			
Menot	-2 059 881	-1 803 720	-1 813 000
Tulot	677 758	660 000	670 000
Toimintakate	**-1 382 123**	**-1 143 720**	**-1 143 000**
Koulutus			
Menot	-5 344	-49 992	-42 500
Tulot	0	0	0
Toimintakate	**-5 344**	**-49 992**	**-42 500**
Muut palvelut			
Menot	-516 535	-543 462	-553 219
Tulot	0	7 500	15 000
Toimintakate	**-516 535**	**-535 962**	**-538 219**

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Hyvän työnantajakuvan vahvistaminen	Laaditaan sisäisen viestinnän ja esihenkilöviestinnän ohje. Luodaan harjoittelupaikkojen koordinoinnin prosessi koko organisaatiolle.	Sisäisen viestinnän ohje on laadittu. (Kyllä / Ei) Rekrytointitapahtumiin osallistuminen (Kyllä / Ei) Harjoittelupaikkojen koordinoinnin prosessi on kuvattu. (Kyllä / Ei)
Osaamisen monipuolinen kehittäminen, yhteistyö ja jatkuva oppiminen organisaation joka tasolla	Työnkierron toteutusmallien kartoitus. Esihenkilöille koulutus henkilöstön osaamisen kehittämisestä.	Työnkierron toteutusvaihtoehtoja on kartoitettu. (Kyllä / Ei) Esihenkilökoulutus on toteutettu. (Kyllä / Ei)
Työyhteisötaitojen edistäminen ja koko yhteisön vastuu työhyvinvoinnista	Keskustelukulttuurin ja puheeksi ottamisen taitojen edistäminen. Henkilöstön turvallisuutta ja psykososiaalista hyvinvointia tukevien toimintatapojen kehittäminen.	Puheeksi ottamisen koulutukset esihenkilöille ja henkilöstölle toteutettu. (Kyllä / Ei) Psykososiaalisten työriskien arvioinnin kattavuus työyksiköissä. Tavoite: 70 % yksiköistä on arvioinut ja laatinut kehittämistoimenpiteet.
Osallistava, välittävä ja vastuullinen organisaatiokulttuuri	Edistetään esihenkilötyön yhteisöllisyyttä säännöllisillä tapaamisilla. Kehitetään esihenkilötyön tukemisen välineitä ja menetelmiä. Vahvistetaan kehityskeskustelukulttuuria. Henkilöstöohjelman laatiminen strategiakaudelle 2027–2029.	Esihenkilöiden vertaistapaamiset toteutuvat säännöllisesti (Kyllä / Ei) Kehityskeskustelumallin uudistaminen (Toteutettu / Ei toteutettu) Henkilöstöohjelma on laadittu (Kyllä / Ei)

2.3.7 Ympäristöterveydenhuolto

Ympäristöterveydenhuolto	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	29.1	29.75	29.75

Toiminnan yleisperustelut

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueena on Kokkola, Kannus, Halsua, Kaustinen, Kruunupyy, Lestijärvi, Perho, Toholampi ja Veteli. Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on edistää ja turvata väestön terveyttä sekä ehkäistä elinympäristöstä, elintarvikkeista, talousvedestä, eläimistä ja kuluttajapalveluista aiheutuvia terveyshaittoja. Ympäristöterveydenhuolto koostuu terveydensuojelun, elintarvikevalvonnan, tupakka- ja nikotiinituotevalvonnan, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan sekä eläinlääkäripalveluiden tehtävistä. Tavoitteena on turvata laadukkaat, yhdenvertaiset ja vaikuttavat palvelut koko toimialueella käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuotetaan yhdenvertaisesti koko toiminta-alueella valvontasuunnitelman mukaisesti.

Ympäristöterveydenhuolto edistää yritystoimintaa nopealla ja sujuvalla käsittelyllä ilmoitus- ja lupa-asioissa.

Asiakaskokemuksen ja palvelujen sujuvuuden kehittäminen. Tavoitteena on varmistaa kuntalaisten ja asiakkaiden tyytyväisyys ympäristöterveydenhuollon palveluihin sekä palvelujen laadukas ja sujuva toteutuminen.

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueitain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	0	0	1	2	0	0	3
2.2 Taloudelliset riskit	0	0	1	1	1	0	3
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	2	4	0	0	6
2.4 Vahinkoriskit	0	0	0	1	0	0	1
Yhteensä	**0**	**0**	**4**	**8**	**1**	**0**	**13**

Ympäristöterveyslautakunnan merkittävimmät riskit liittyvät eläinlääkintähuollon palvelujen järjestämiseen, valvontatehtävien toteuttamiseen sekä henkilöstön saatavuuteen. Merkittävimpänä riskinä on kunnaneläinlääkäreitä koskevien palkkaus- ja työaikamuutosten vaikutus palvelujen kustannuksiin, henkilöstön saatavuuteen ja palvelujen jatkuvuuteen. Lisäksi riskeinä ovat eläinlääkintähuollon palvelujen riittämättömyys sekä se, ettei ympäristöterveydenhuollon valvontatehtäviä pystytä toteuttamaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Muita keskeisiä riskejä ovat työvoiman saatavuuden heikkeneminen, lääkkeiden ja tarvikkeiden saatavuushäiriöt, ympäristöterveydenhuollon tietojärjestelmiin liittyvät ongelmat sekä työturvallisuusriskit eläinten ja tuotantotilojen parissa tehtävässä työssä.

Riskien hallinnassa korostuvat resurssien riittävyyden varmistaminen, suunnitelmallinen valvonta sekä henkilöstön saatavuuden turvaaminen. Eläinlääkintähuollon ja valvontatehtävien toteutumista seurataan valvontaohjelmien ja valvontasuunnitelmien avulla sekä arvioimalla niiden toteutumista säännöllisesti. Henkilöstöriskejä hallitaan työnantajan vetovoimaisuuden kehittämisellä, resurssien varmistamisella sekä työn organisoinnilla. Lääkkeiden ja tarvikkeiden saatavuuteen varaudutaan valmiusvarastoinnilla, ja tietojärjestelmäriskejä hallitaan aktiivisella järjestelmäseurannalla sekä yhteistyöllä järjestelmätoimittajien kanssa. Työturvallisuutta vahvistetaan riskienhallinta- ja turvallisuusjärjestelmien käytöllä sekä turvallisuusohjeiden jatkuvalla ylläpidolla.

Ympäristöterveydenhuolto	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	1 486 797,80	1 732 483,00	1 772 756,00	2,3
Maksutuotot	337 934,32	343 450,00	366 082,00	6,6
Tuet ja avustukset	540,00	0,00	0,00	
Vuokratuotot	0,00	0,00	0,00	
Muut toimintatuotot	0,00	0,00	0,00	
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**1 825 272,12**	**2 075 933,00**	**2 138 838,00**	**3,0**
Palkat ja palkkiot	-1 676 124,75	-1 845 610,00	-1 925 000,00	4,3
Henkilöstökorvaukset				
Henkilösivukulut	- 523 774,63	- 546 700,00	- 590 300,00	8,0
Eläkekulut	-462 620,00	-487 102,00	-566 123,00	
Muut henkilösivukulut	-30 968,44	-59 598,40	-24 177,00	-59,4
Henkilöstökulut	-2 199 899,38	-2 392 310,00	-2 515 300,00	5,1
Palvelujen ostot	- 201 409,37	- 265 820,00	- 252 300,00	-5,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 168 429,93	- 153 350,00	- 191 740,00	25,0
Avustukset	-64 882,32	-81 300,00	-71 100,00	-12,5
Vuokrakulut	- 478 717,81	- 558 300,00	- 538 150,00	-3,6
Muut toimintakulut	-27 903,94	-41 150,00	-36 800,00	-10,6
Toimintakulut yhteensä	**-3 141 242,75**	**-3 492 230,00**	**-3 605 390,00**	**3,2**
Toimintakate	**-1 315 970,63**	**-1 416 297,00**	**-1 466 552,00**	**3,5**
Poistot käyttöomaisuudesta	0,00	0,00	0,00	
Tilikauden tulos	**-1 315 970,63**	**-1 416 297,00**	**-1 466 552,00**	**3,5**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-3 605	-3 141	**-3 492 230**	**-3 605 390**
Tulot	2 139	1 825	**2 075 933**	**2 138 838**
Netto	-1 467	**-1 316**	**-1 416 297**	**-1 466 552**

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yritysystävällisyys: Logistisesti loistava, monipuolisesti mahdollistava. Kokkola tarjoaa parhaan yrittäjyyden ympäristön		
Aktiivinen ja arvostava kumppanuus elinkeinoelämän kanssa	Ympäristöterveydenhuolto tukee yritystoimintaa varmistamalla ilmoitus- ja lupa-asioiden nopean ja sujuvan käsittelyn. Tavoitteena on, että ilmoitusasioiden keskimääräinen käsittelyaika on alle 10 vuorokautta ja hakemuksen käsittelyn alle 60 vuorokautta.	Lupien ja ilmoituksien keskimääräinen käsittelyaika.

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa	Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuotetaan yhdenvertaisesti koko toiminta-alueella valvontasuunnitelman mukaisesti. Tavoitetaso 80 %	Suunnitelmallisen valvonnan toteutumisaste. Valvontasuunnitelman arviointi.
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa	Asiakaskokemuksen ja palvelujen sujuvuuden kehittäminen. Tavoitteena on varmistaa kuntalaisten tyytyväisyys ympäristöterveydenhuollon palveluihin sekä palvelujen laadukas ja sujuva toteutuminen. Tavoitetaso keskiarvo 3,7/5.	Kuntalaisten palvelutyytyväisyys

2.4 Työllisyyslautakunta

Työllisyyslautakunta	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	70.7	66	66

Toiminnan yleisperustelut

Keski-Pohjanmaan työllisyysalue vastaa lakisääteisten työvoimapalvelujen järjestämisestä Keski-Pohjanmaan alueella. Kokkolan kaupunki toimii työllisyysalueen vastuukuntana ja järjestää palvelut yhteistyössä Halsuan, Kannuksen, Kaustisen, Lestijärven, Perhon, Toholammin ja Vetelin kuntien kanssa. Toiminnan tavoitteena on edistää työnhakijoiden työllistymistä ja osaamisen kehittymistä, tukea työ- ja toimintakykyä, parantaa yritysten ja muiden työnantajien osaavan työvoiman saatavuutta sekä vahvistaa alueen elinvoimaa. Työllisyyspalveluihin kuuluvat henkilöasiakkaiden palvelut, työnvälitys- ja yrityspalvelut, osaamisen kehittämisen palvelut, tuetun työllistymisen palvelut sekä hallinnon ja maksatuksen tukipalvelut.

Työvoimapalvelut järjestetään yhdenvertaisesti ja asiakkaiden palvelutarpeeseen perustuen koko työllisyysalueella. Palvelujen järjestämisessä painotetaan tehokasta työnvälitystä, oikea-aikaista asiakasohjausta, työmarkkinoiden tarpeita vastaavan osaamisen kehittämistä, työkyvyn tukemista sekä työttömyyden pitkittymisen ehkäisemistä. Palveluja toteutetaan työllisyysalueen omana toimintana, kuntien ja muiden viranomaisten yhteistyönä sekä ulkopuolisilta palvelun-tuottajilta hankittavina palveluina. Toimintaa kehitetään tiiviissä yhteistyössä työnantajien, oppilaitosten, hyvinvointialueen, Kansaneläkelaitoksen, kuntien elinvoimapalvelujen ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa.

Kokkolan kaupungin työvoiman ulkopuolella olevien maahan muuttaneiden kotoutumispalvelut tuotetaan Kokkolan kaupungin ja työllisyyslautakunnan välisen palvelusopimuksen mukaisesti osana työllisyyslautakunnan toimintaa. Kotoutumispalvelujen tehtävänä on edistää maahan muuttaneiden kotoutumista, osallisuutta, kielitaidon ja yhteiskuntavalmiuksien kehittymistä sekä siirtymistä koulutukseen, työelämään tai muihin tarkoituksenmukaisiin palveluihin. Kotoutumispalvelut vastaavat myös kiintiöpakolaisten vastaanottoon ja maahantuloon liittyvistä järjestelyistä sekä työvoiman ulkopuolella olevien kotoutuja-asiakkaiden lakisääteisistä palveluista. Työnhakijoina olevien kotoutuja-asiakkaiden palvelut järjestetään osana työllisyysalueen lakisääteisiä työvoimapalveluja.

Vuonna 2027 toiminnan ensisijaisena tavoitteena on turvata lakisääteisten viranomaistehtävien hoitaminen, palvelujen saatavuus ja henkilöstön toimintakyky tiukentuvassa taloudellisessa tilanteessa. Palveluja kohdennetaan aikaisempaa tarkemmin asiakkaiden palvelutarpeen, työmarkkinavaikutusten ja arvioidun vaikuttavuuden perusteella. Digitaalista asiointia, monikanavaista palvelua, kumppanuuksia ja omaa palvelutuotantoa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan palvelujen saavutettavuuden ja kustannustehokkuuden turvaamiseksi.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Talousarvio vuodelle 2027 on laadittu erittäin tiukan talousarvioraamin mukaisesti. Työllisyyslautakunnan toimintamenojen kasvu kohdistuu pääosin henkilöstökuluihin, sisäisiin kustannuksiin ja muihin toiminnan jatkuvuuden kannalta välttämättömiin menoihin. Henkilöstön sopimusperusteiset palkankorotukset kasvattavat henkilöstökustannuksia, vaikka henkilöstömäärää ei lisätä vuonna 2027. Käytettävissä oleva rahoitus ei mahdollista lakisääteisten tehtävien ulkopuolisten palvelujen ja harkinnanvaraisten tukien järjestämistä vuoden 2026 tasolla.

Määrärahojen niukkuuden vuoksi työllistymistä edistävien palvelujen ja tukien määrärahoja joudutaan vuonna 2027 vähentämään. Säästöjä kohdistetaan erityisesti yrityksille myönnettäviin avustuksiin ja työvoimakoulutusten hankintaan. Tämä vähentää palveluihin osallistuvien asiakkaiden määrää ja rajoittaa mahdollisuuksia myöntää harkinnanvaraisia tukia vuoden 2026 laajuudessa. Palkkatuki- ja starttirahapäätöksissä sekä koulutushankinnoissa joudutaan käyttämään aikaisempaa tiukempaa tarveharkintaa, priorisointia ja määrärahojen seurantaa. Palveluja kohdennetaan erityisesti niille asiakkaille, joiden työllistymisen tai osaamisen kehittämisen arvioidaan edistyvän toimenpiteen avulla olennaisesti. Palkkatuen linjauksissa on jo aiemmin käytetty määrärahatilanteeseen perustuvia tarkentavia ehtoja ja tukijaksojen rajauksia. Kotoutumiskoulutukset muuttuvat vuoden 2027 alusta työvoimakoulutuksena järjestettäviin, mikä lisää kotoutumiskoulutusten hankintoja, koska oppilaitokset eivät saa enää suoraa valtion rahoitusta niiden järjestämiseen.

Työvoimakoulutuksen määrärahojen pienentyessä hankintoja joudutaan priorisoimaan alueen keskeisten työvoima- ja osaamistarpeiden perusteella. Koulutustarpeisiin pyritään vastaamaan mahdollisuuksien mukaan myös valtionosuusrahoitteisella koulutuksella, oppilaitosyhteistyöllä, yhteishankinnoilla ja työnantajien kanssa toteutettavilla koulutusratkaisuilla. Kuntien omalla rahoituksella hankittavien koulutusten määrän väheneminen voi kuitenkin heikentää mahdollisuuksia vastata nopeasti yksilöllisiin osaamistarpeisiin ja yritysten rekrytointivaikeuksiin.

Taloussuunnitelmavuosina 2028–2029 henkilöstörakennetta arvioidaan toiminnan, asiakasmäärien, palvelutarpeiden ja lainsäädännön muutosten perusteella. Eläköitymisten ja muun luonnollisen poistuman yhteydessä virkojen ja tehtävien täyttämistarve arvioidaan tapauskohtaisesti. Arvioinnissa huomioidaan työnhakija- ja kotoutuja-asiakkaiden määrä, asiakaskunnan palvelutarpeiden vaativuus, lakisääteisten tehtävien työmäärä, alueellinen palveluverkko, digitalisaation vaikutukset sekä mahdollisuudet järjestää tehtäviä uudelleen. Virkoja ei jätetä automaattisesti täyttämättä, mikäli täyttämättä jättäminen vaarantaisi lakisääteisten tehtävien hoitamisen, kohtuulliset asiakasmäärät tai palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden.

Kotoutumispalvelujen resursointia tarkastellaan erillisen rahoituksen, laskennallisten korvausten, asiakasmäärien ja lakisääteisten velvoitteiden perusteella. Kotoutumispalvelujen tarpeeseen vaikuttavat erityisesti työvoiman ulkopuolella olevien kotoutuja-asiakkaiden määrä, kiintiöpakolaisten vastaanotto, tilapäistä suojelua saavien henkilöiden palvelutarpeet sekä kieli- ja yhteiskuntaorientaatiopalvelujen kysyntä. Kotoutumispalvelujen taloudellinen ja toiminnallinen tilanne arvioidaan erillään työllisyysalueen lakisääteisistä työvoimapalveluista, vaikka palvelut toimivat saman lautakunnan alaisuudessa. Laskennallisten kotikuntakorvausta perusteet tulevat muuttumaan 2027, mutta lakiesitys on talousarviota laadittaessa vielä lausuntokierroksella, joten sen vaikutusta kotoutumispalvelujen rahoitukseen on vaikea ennakoida.

Taloussuunnitelmakaudella toimintaa kehitetään niin, että käytettävissä olevat voimavarat kohdistuvat mahdollisimman vaikuttavasti. Palvelujen vaikuttavuutta, kustannuksia, asiakasvirtoja ja määrärahojen käyttöä seurataan säännöllisesti. Palveluvalikoimaa, hankintojen laajuutta ja tukien myöntämisperusteita tarkistetaan tarvittaessa talousarviovuoden aikana, jotta määrärahojen riittävyys voidaan turvata. Samalla pyritään ehkäisemään tilannetta, jossa palvelujen vähentäminen pitkällä aikavälillä kasvattaisi työttömyyden pitkittymistä, työvoiman saatavuusongelmia tai kuntien vastuulle kuuluvia työttömyysetuusmenoja.

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueitain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	0	0	0	0	0	1	1
2.2 Taloudelliset riskit	0	0	0	0	0	0	0
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	0	0	1	1	2
2.4 Vahinkoriskit	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**2**	**3**

Työllisyyslautakunnan merkittävimmät riskit liittyvät maahanmuuttajien kotoutumisen onnistumiseen, lakisääteisten työllisyyspalvelujen järjestämiseen sekä henkilöstön osaamisen riittävyyteen. Korkeimman riskitason riskeinä on tunnistettu maahanmuuttajien kotoutumisen pitkittyminen sekä talousarvion riittämättömyys lakisääteisten tehtävien hoitamiseen kasvavien asiakasmäärien tilanteessa. Kotoutumisen viivästyminen voi heikentää alueen pitovoimaa, vaikeuttaa työmarkkinoille pääsyä ja vaikuttaa negatiivisesti väestökehitykseen. Lakisääteisten palvelujen osalta riskinä on, että käytettävissä olevat resurssit eivät riitä palveluprosessien toteuttamiseen lain edellyttämällä tavalla. Lisäksi henkilöstön osaamiseen liittyvä riski korostuu tilanteissa, joissa erityisosaamista vaativissa tehtävissä avainhenkilöiden poistuminen aiheuttaa osaamisvajetta ja toiminnan haavoittuvuutta.

Riskien hallinnassa keskeisiä toimenpiteitä ovat kotoutumiskoulutusten ja kielikoulutusten saatavuuden turvaaminen, tulevien lainsäädäntömuutosten ennakointi sekä resurssien kohdentaminen lakisääteisten viranomaistehtävien hoitamiseen. Kotoutumisen edellytyksiä vahvistetaan yhteistyöllä koulutuksen järjestäjien kanssa sekä lisäämällä kielikoulutusten tarjontaa. Lakisääteisten palvelujen toteutumista pyritään turvaamaan siirtämällä resursseja viranomaistehtävien hoitoon ja arvioimalla palveluprosesseja käytettävissä olevien resurssien näkökulmasta. Henkilöstöriskejä hallitaan perehdyttämisellä, koulutuksella, osaamiskartoituksilla sekä kriittisen osaamisen jakamisella ja varmistamisella koko organisaatiossa.

Työllisyyslautakunta	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	5 940 368	6 958 658	6 864 381	-1,4
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset	87 626	21 230	20 000	-5,8
Vuokratuotot				
Muut toimintatuotot	13 339	0	0	
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**6 041 333**	**6 979 888**	**6 884 381**	**-1,4**
Palkat ja palkkiot	-2 829 810	-2 820 845	-3 010 800	6,7
Henkilöstökorvaukset	32 900	0	0	
Henkilösivukulut	- 660 713	- 639 646	- 735 543	15,0
Eläkekulut	- 564 624	- 561 141	- 622 483	10,9
Muut henkilösivukulut	-96 089	-78 505	- 113 060	44,0
Henkilöstökulut	*-3 490 523*	*-3 460 491*	*-3 746 343*	*8,3*
Palvelujen ostot	- 941 111	-1 815 329	-1 552 388	-14,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 520	-15 400	-30 150	95,8
Avustukset	-1 358 291	-1 423 300	-1 263 300	-11,2
Vuokrakulut	- 215 106	- 243 868	- 275 700	13,1
Muut toimintakulut	-16 782	-21 500	-16 500	-23,3
Toimintakulut yhteensä	**-6 041 333**	**-6 979 888**	**-6 884 381**	**-1,4**
Toimintakate	**0**	**0**	**-0**	**- 100,0**
Poistot käyttöomaisuudesta				
Tilikauden tulos	**0**	**0**	**-0**	**- 100,0**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-6 974	-6 041	**-6 979 888**	**-6 884 381**
Tulot	6 974	6 041	**6 979 888**	**6 884 381**
Netto	0	**0**	**0**	**0**

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yritysystävällisyys: Logistisesti loistava, monipuolisesti mahdollistava. Kokkola tarjoaa parhaan yrittäjyyden ympäristön		
Aktiivinen ja arvostava kumppanuus elinkeinoelämän kanssa	Parannetaan työnantajien työvoiman saatavuutta ja työnhakijoiden työllistymistä. Lisätään yritys- ja työnantajakontakteja, vahvistetaan yrityslähtöistä työnvälitystä sekä toteutetaan kohdennettuja rekrytointi- ja kohtaantotoimia.	Työnantajakontaktien määrä kasvaa 10 % vuodesta 2026.
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Koulutus, osaaminen ja innovaatiot elinvoiman ja kasvun mahdollistajina	Nopeutetaan työnhakijan olevien kotoutuja-asiakkaiden ja nuorten asiakkaiden palveluprosessin käynnistymistä ja etenemistä kohti koulutusta tai työelämää.	Ulkomaalaisten aktivointiaste (%). Tavoite: aktivointiaste yli 60 %, vuosikeskiarvo. Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta. Tavoite: alle 12 %.
Parannamme palveluiden saavutettavuutta ja laatua tietoon ja asukkaiden osallisuuteen pohjautuen. Huomioimme digitaalisuuden ja kielellisen saavutettavuuden	Vahvistetaan pitkään työttömänä olleiden ja monialaista tukea tarvitsevien asiakkaiden palvelujen yhteensovittamista.	Pitkäaikaistyöttömien lukumäärä alle 750 hlö (Kokkolassa) ja alle 950 hlö (Keski-Pohjanmaalla). Työttömien terveystarkastusten määrä kasvaa vuodesta 2026.
Varmistamme kestävän kansainvälisen kasvun	Vahvistetaan maahan muuttaneiden alkuvaiheen ohjausta, osallisuutta ja sujuvaa asettautumista Kokkolaan. Tarjotaan monikielistä matalan kynnyksen neuvontaa, yhteiskuntaorientaatiota ja palveluohjausta.	Järjestetään 6 yhteiskuntaorientaation kurssia (osallistujamäärä kasvaa 15 % vuodesta 2026).

2.4.1 Kotoutumispalvelut

Kotoutumispalvelut	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	2 019 653	1 800 000	1 800 000	0,0
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset	16 520	0	0	
Vuokratuotot				
Muut toimintatuotot				
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**2 036 173**	**1 800 000**	**1 800 000**	**0,0**
Palkat ja palkkiot	- 203 180	- 258 000	- 446 000	72,9
Henkilöstökorvaukset				
Henkilösivukulut	-47 329	-56 725	- 100 692	77,5
Eläkekulut	-38 225	-49 501	-84 592	70,9
Muut henkilösivukulut	-9 104	-7 224	-16 101	122,9
Henkilöstökulut	*- 250 508*	*- 314 725*	*- 546 692*	*73,7*
Palvelujen ostot	-30 494	- 138 250	- 598 829	333,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 730	-21 200	-29 150	37,5
Avustukset				
Vuokrakulut	- 480	-8 400	-26 000	209,5
Muut toimintakulut	-3 880	-5 000	-8 000	60,0
Toimintakulut yhteensä	**- 295 093**	**- 487 575**	**-1 208 671**	**147,9**
Toimintakate	**1 741 081**	**1 312 425**	**591 329**	**-54,9**
Poistot käyttöomaisuudesta				
Tilikauden tulos	**1 741 081**	**1 312 425**	**591 329**	**-54,9**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-1 212	-295	**-487 575**	**-1 208 671**
Tulot	1 800	2 036	**1 800 000**	**1 800 000**
Netto	588	**1 741**	**1 312 425**	**591 329**

2.5 Opetus- ja kasvatuslautakunta

Opetus- ja kasvatuslautakunta	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	1468.8	1235	1416.5

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueitain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	0	0	0	1	1	0	2
2.2 Taloudelliset riskit	0	0	0	3	2	0	5
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	3	7	1	0	11
2.4 Vahinkoriskit	0	0	1	4	1	0	6
Yhteensä	**0**	**0**	**4**	**15**	**5**	**0**	**24**

Opetus- ja kasvatuslautakunnan merkittävimmät riskit liittyvät palvelutarpeiden ja palveluverkon muutoksiin, henkilöstön saatavuuteen sekä toimitilojen käyttökelpoisuuteen. Korkeimman riskitason riskinä on tunnistettu perusopetuksen oppilasmäärien väheneminen tilanteessa, jossa toimintaa ei pystytä sopeuttamaan samassa suhteessa, mikä heikentää toiminnan taloudellista kestävyyttä. Lisäksi merkittäviä riskejä ovat varhaiskasvatuspalveluiden tarpeen ennakoinnin vaikeus, koulutetun henkilöstön saatavuus erityisesti varhaiskasvatuksessa, palveluverkkosuunnitelman mukaisten kiinteistöinvestointien viivästyminen tai toteutumatta jääminen sekä koulu- ja päiväkotikiinteistöjen käytön estyminen esimerkiksi sisäilmaongelmien, vesivahinkojen tai muiden vahinkojen seurauksena. Muita keskeisiä riskejä ovat opetuksen hankerahoituksen väheneminen, päätöksenteon viivästyminen yhteisen näkemyksen puuttuessa sekä kelpoisten opettajien rekrytointiin liittyvät haasteet.

Riskien hallinnassa korostuvat ennakointi, palveluverkon kehittäminen, henkilöstön saatavuuden turvaaminen ja kiinteistöjen kunnossapito. Varhaiskasvatuksen palvelutarpeiden muutoksiin vastataan palveluverkkosuunnitelman jatkuvalla päivittämisellä ja tarpeiden ennakoivalla seurannalla. Henkilöstöriskejä hallitaan panostamalla rekrytointiin, yhteistyöhön koulutuksen järjestäjien kanssa, työnantajakuvan kehittämiseen sekä henkilöstön kouluttautumisen tukemiseen. Toimitila- ja kiinteistöriskejä hallitaan kiinteistöjen kunnon seurannalla, ylläpitotoimenpiteillä, sisäilmatyöryhmien toiminnalla, valmiussuunnittelulla sekä aktiivisella vaikuttamisella investointipäätöksiin. Lisäksi tietosuojaa vahvistetaan käyttöoikeuksien hallinnalla ja ohjeistuksilla, henkilöstön työkykyä ja turvallisuutta tuetaan turvallisuusjärjestelmien hyödyntämisellä, ja toiminnan jatkuvuutta varmistetaan ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla sekä eläköitymisiin varautumisella.

Opetus- ja kasvatuslautakunta	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	2 467 233,03	2 252 335,00	2 747 904,00	22,0
Maksutuotot	2 161 959,37	2 219 500,00	2 276 505,00	2,6
Tuet ja avustukset	829 275,99	254 300,00	255 300,00	0,4
Vuokratuotot	219 755,33	204 910,00	218 635,00	6,7
Muut toimintatuotot	140 723,57	79 500,00	190 445,00	139,6
Valmistus omaan käyttöön	23 044,94	0,00	0,00	
Toimintatuotot yhteensä	**5 841 992,23**	**5 010 545,00**	**5 688 789,00**	**13,5**
Palkat ja palkkiot	-57 812 793,33	-59 805 567,47	-61 477 589,80	2,8
Henkilöstökorvaukset	909 264,90	1 005 800,00	1 016 280,00	1,0
Henkilösivukulut	-13 928 532,38	-13 705 534,84	-14 893 179,77	8,7
Eläkekulut	-11 883 828,75	-12 004 194,67	-12 639 383,61	5,3
Muut henkilösivukulut	-2 044 704,00	-1 701 430,08	-2 253 769,17	32,4
Henkilöstökulut	-71 741 325,71	-73 511 102,31	-76 370 769,58	3,9
Palvelujen ostot	-16 589 237,53	-18 265 837,36	-18 971 469,16	3,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 310 281,99	-2 414 532,00	-2 474 432,00	2,5
Avustukset	-2 308 211,54	-2 325 900,00	-2 134 900,00	-8,2
Vuokrakulut	-23 242 748,56	-24 877 886,00	-25 001 297,00	0,5
Muut toimintakulut	- 252 101,13	- 176 200,00	- 192 800,00	9,4
Toimintakulut yhteensä	**- 116 443 906,46**	**- 121 571 457,68**	**- 125 145 667,73**	**2,9**
Toimintakate	**- 110 601 914,23**	**- 116 560 912,68**	**- 119 456 878,73**	**2,5**
Poistot käyttöomaisuudesta	- 700 877,10	- 812 400,00	- 767 200,00	-5,6
Tilikauden tulos	**- 111 302 823,91**	**- 117 373 312,68**	**- 120 224 078,73**	**2,4**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-126 158	-116 444	**-121 571 458**	**-125 145 668**
Tulot	5 679	5 842	**5 010 545**	**5 688 789**
Netto	-120 479	**-110 602**	**-116 560 913**	**-119 456 879**

Toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön	**TP 2025**	**TA 2026**	**TAES 2027**	**Muutos .26/.27**
Opetus- ja kasvatustoimen hallinto	0	300	300	0,0 %
Varhaiskasvatuspalvelut	1 776 627	1 915 700	1 955 700	2,1 %
Perusopetus	2 795 040	1 940 715	2 411 082	24,2 %
Lukiokoulutus	754 250	705 730	743 832	5,4 %
Kokkolan seudun opisto	516 075	448 100	577 875	29,0 %
yhteensä	**5 841 992**	**5 010 545**	**5 688 789**	**13,5 %**
Toimintakulut				
Opetus- ja kasvatustoimen hallinto	-1 139 373	-1 162 459	-1 147 969	-1,2 %
Varhaiskasvatuspalvelut	-41 855 722	-44 112 670	-44 642 711	1,2 %
Perusopetus	-62 540 465	-64 775 054	-67 281 062	3,9 %
Lukiokoulutus	-8 610 070	-9 112 864	-9 515 692	4,4 %
Kokkolan seudun opisto	-2 298 277	-2 408 410	-2 558 233	6,2 %
yhteensä	**-116 443 906**	**-121 571 458**	**-125 145 668**	**2,9 %**

Netto				
Opetus- ja kasvatustoimen hallinto	-1 139 373	-1 162 159	-1 147 669	-1,2 %
Varhaiskasvatuspalvelut	-40 079 094	-42 196 970	-42 687 011	1,2 %
Perusopetus	-59 745 425	-62 834 339	-64 869 980	3,2 %
Lukiokoulutus	-7 855 821	-8 407 134	-8 771 860	4,3 %
Kokkolan seudun opisto	-1 782 202	-1 960 310	-1 980 358	1,0 %
yhteensä	**-110 601 914**	**-116 560 913**	**-119 456 879**	**2,5 %**

2.5.1 Opetus- ja kasvatustoimen hallinto

Opetus- ja kasvatustoimen hallinto	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	11.5	11.5	11.5

Toiminnan yleisperustelut

Opetus- ja kasvatustoimen hallinto tukee varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen pedagogista kehittämistä sekä vahvistaa lasten, oppijoiden ja opiskelijoiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia oppimiseen, kasvuun ja hyvinvointiin. Hallinto tuottaa opetus- ja kasvatuslautakunnan ja sen jaostojen tarvitsemat hallinto- ja toimistopalvelut, kehittämis-, hanke- ja koulutuspalvelut, sekä taloushallintopalveluiden tuottamana toimialan taloushallintopalvelut.

Opetus- ja kasvatustoimen hallinto tuottaa asiantuntija- ja kehittämispalveluja yhdessä vastuualueiden kanssa. Opetus- ja kasvatustoimen hallinto arvioi ja seuraa lautakunnan alaisten palveluiden laatua, vaikuttavuutta ja toiminnan tuloksellisuutta sekä vastaa yhteistyöstä eri tahojen ja sidosryhmien kanssa. Hallinto- ja asiakaspalveluja toteutetaan ja kehitetään kaupungin strategian sekä opetus- ja kasvatuslautakunnan kehittämissuunnitelman pohjalta. Opetus- ja kasvatustoimen johtamista vahvistetaan esihenkilö- ja henkilöstökoulutuksella sekä muilla osaamista ja työhyvinvointia edistävillä toimilla kuten työnohjauksella ja valmennuksella. Koulutuskuntayhtymien Kvarnenin ja Optiman maksuosuudet sisältyvät opetus- ja kasvatustoimen hallinnon talousarvioon.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Vuotta 2027 ohjaavat uusi kaupunkistrategia ja sen mukainen opetus- ja varhaiskasvatuspalvelujen kehittämissuunnitelma. Henkilöstövahvuus säilyy nykyisellä tasolla vuonna 2027 ja sitä arvioidaan suunnitelmavuosien aikana.

Opetus- ja kasvatustoimen hallinto	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot				
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset				
Vuokratuotot				
Muut toimintatuotot	0	300	300	0,0
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**0**	**300**	**300**	**0,0**
Palkat ja palkkiot	- 666 513	- 672 600	- 700 000	4,1
Henkilöstökorvaukset	95	3 900	3 900	0,0
Henkilösivukulut	- 154 274	- 153 332	- 168 500	9,9
Eläkekulut	- 127 434	- 134 390	- 143 089	6,5
Muut henkilösivukulut	-26 840	-18 942	-25 411	34,2
Henkilöstökulut	*- 820 787*	*- 825 932*	*- 868 500*	*5,2*
Palvelujen ostot	- 239 205	- 254 320	- 202 849	-20,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 468	-12 700	-11 700	-7,9
Avustukset				
Vuokrakulut	-63 354	-62 007	-57 420	-7,4
Muut toimintakulut	-10 559	-7 500	-7 500	-0,0
Toimintakulut yhteensä	**-1 139 373**	**-1 162 459**	**-1 147 969**	**-1,2**
Toimintakate	**-1 139 373**	**-1 162 159**	**-1 147 669**	**-1,2**
Poistot käyttöomaisuudesta				
Tilikauden tulos	**-1 139 373**	**-1 162 159**	**-1 147 669**	**-1,2**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-1 159	-1 139	**-1 162 459**	**-1 147 969**
Tulot	0	0	**300**	**300**
Netto	-1 159	**-1 139**	**-1 162 159**	**-1 147 669**

Tunnusluvut	**TP 2025**	**TA 2026**	**TAES 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Oppilasmäärä, ei sis.ammattil. oppilaita	6 590	6 576	**6 530**	6 410	6 267
Opetus- ja kasvatustoimen henkilömäärä	12	12	**12**	12	12
Lautakunnan kokousmäärät	9	11	**11**	11	11
Suomenkielisen jaoston kok.m	7	6	**6**	6	6
Ruotsinkielisen jaoston kok.m	6	6	**6**	6	6

Kaupunkistrategian tavoite	**Vastuualueen toimenpide**	**Mittari**
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Edistämme lapsenoikeuksia Unicefin lapsiystävällisenä kaupunkina	Lapsiystävällinen kunta toiminta-suunnitelmaan sitoutuminen ja sen edistäminen	Toimenpiteet toteutetaan suunnitellusti, jotta lapsiystävällinen kunta status säilyy.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osaamisen monipuolinen kehittäminen, yhteistyö ja jatkuva oppiminen organisaation joka tasolla	Tarkoituksenmukaisen ja vaikuttavan täydennyskoulutuksen järjestäminen	Järjestetyt täydennyskoulutukset.
Osaamisen monipuolinen kehittäminen, yhteistyö ja jatkuva oppiminen organisaation joka tasolla	Opetus- ja kasvatustoimen hallinto toimii laadukkaasti, avoimesti ja tietoon perustuen sekä tekee tiivistä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa.	Ei mitattavissa, mutta sidosryhmäyhteistyötä arvioidaan sanallisesti.
Kestävä talous		
Konsernin talous vahvistuu ja omavaraisuus säilyy kestävään talouden edellyttämällä hyvällä tasolla	Talousarvion toimintakatteen toteuma ja seuranta koko lautakunnan osalta	Talousarvion seuranta, kuukausikohtainen seuranta vastuualueittain.

2.5.2 Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalvelut	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	602.1	532	602

Toiminnan yleisperustelut

Varhaiskasvatus ja esiopetus muodostavat kunnan järjestämän palvelukokonaisuuden, jonka tavoitteena on edistää lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia yhteistyössä huoltajien kanssa. Toimintaa ohjaavat varhaiskasvatuslaki, varhaiskasvatusasetus, varhaiskasvatussuunnitelmat, esiopetuksen opetussuunnitelma sekä perusopetuslaki.

Kunnan tulee järjestää varhaiskasvatusta ja varhaiskasvatuspalveluiden järjestämää esiopetusta paikallisen tarpeen mukaisesti. Palvelukokonaisuuteen kuuluvat kunnallinen varhaiskasvatus, esiopetus, esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus, palvelusetelimallilla toteutettava yksityinen varhaiskasvatus, leikkikenttätoiminta sekä palveluja täydentävät Kelan tuet, kuten kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki.

Palvelujen järjestämisessä huomioidaan lasten ja perheiden tarpeet, lasten tuen tarve sekä eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten osallistumisen edellytykset. Toiminnan lähtökohtana on yhdenvertaisten, laadukkaiden ja lapsen tarpeisiin vastaavien palvelujen järjestäminen sekä henkilöstön ja tilojen tarkoituksenmukainen käyttö.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Varhaiskasvatuspalvelujen keskeisinä painopisteinä suunnitelmakaudella ovat palveluverkon uudistaminen, lasten tuen vahvistaminen sekä henkilöstörakenteen kehittäminen. Marinkaisten, Kiviniityn ja Halkokarin uudet päiväkodit parantavat palvelujen saatavuutta ja korvaavat osaltaan vanhenevaa rakennuskantaa.

Varhaiskasvatussopimusten määrä on viime vuosina pysynyt kokonaisuutena lähes ennallaan. Alle kolmivuotiaiden lasten osallistumisasteen kasvu on kuitenkin lisännyt sekä palvelujen kustannuksia että paikkatarvetta. Palvelutarvetta seurataan säännöllisesti, ja kunnallista palvelutuotantoa täydentävät palvelusetelijärjestelmän piirissä toimivat yksityiset palveluntuottajat.

Lainsäädännön muutokset ovat lisänneet lasten tuen järjestämiseen kohdistuvia vaatimuksia. Erityisesti varhaiskasvatuksen erityisopettajien, opettajien ja sosionomien tarve on kasvanut. Tämän vuoksi henkilöstörakennetta kehitetään suunnitelmallisesti vastaamaan vuoden 2030 vaatimuksia. Lastenhoitajien tehtäviä muutetaan asteittain varhaiskasvatuksen opettajien, sosionomien ja erityisopettajien tehtäviksi palvelutarpeen ja kelpoisuusvaatimusten mukaisesti.

Kokonaisuutena suunnitelmakaudella varaudutaan palvelutarpeen muutoksiin, kiinteistökannan uudistamiseen sekä lasten tuen kasvaviin tarpeisiin. Tavoitteena on turvata laadukkaat, saavutettavat ja tarkoituksenmukaisesti järjestetyt varhaiskasvatuspalvelut. Vuotta 2027 sekä taloussuunnitelmakautta 2028–2029 ohjaavat lisäksi uusi kaupunkistrategia ja sen mukainen opetus- ja varhaiskasvatuspalvelujen kehittämissuunnitelma.

Varhaiskasvatuspalvelut	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	49 494	167 900	167 900	0,0
Maksutuotot	1 689 397	1 707 400	1 747 400	2,3
Tuet ja avustukset	26 647	16 900	16 900	0,0
Vuokratuotot	8 386	8 500	8 500	0,0
Muut toimintatuotot	2 704	15 000	15 000	0,0
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**1 776 627**	**1 915 700**	**1 955 700**	**2,1**
Palkat ja palkkiot	-21 184 524	-21 852 557	-21 948 200	0,4
Henkilöstökorvaukset	503 416	500 000	500 000	0,0
Henkilösivukulut	-5 198 347	-5 073 560	-5 343 828	5,3
Eläkekulut	-4 446 131	-4 447 550	-4 533 448	1,9
Muut henkilösivukulut	- 752 216	- 626 010	- 810 380	29,5
Henkilöstökulut	*-26 382 871*	*-26 926 117*	*-27 292 028*	*1,4*
Palvelujen ostot	-6 699 363	-8 067 894	-8 434 008	4,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 276 877	- 457 227	- 486 527	6,4
Avustukset	-2 117 077	-2 140 000	-1 949 000	-8,9
Vuokrakulut	-6 243 172	-6 459 332	-6 413 648	-0,7
Muut toimintakulut	- 136 361	-62 100	-67 500	8,7
Toimintakulut yhteensä	**-41 855 722**	**-44 112 670**	**-44 642 711**	**1,2**
Toimintakate	**-40 079 094**	**-42 196 970**	**-42 687 011**	**1,2**
Poistot käyttöomaisuudesta	-46 949	-38 600	- 161 100	317,4
Tilikauden tulos	**-40 126 043**	**-42 235 570**	**-42 848 111**	**1,5**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-45 013	-41 856	**-44 112 670**	**-44 642 711**
Tulot	1 956	1 777	**1 915 700**	**1 955 700**
Netto	-43 057	**-40 079**	**-42 196 970**	**-42 687 011**

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TAES 2027	TS 2028	TS 2029
Päiväkotien varhaiskasvatussopimukset (kunta) (ei sisällä palveluseteliä, eikä eo-lasten vaka-sopimuksia)	1 513	1 389	**1 400**	1 400	1 400
Perhepäivähoidon varhaiskasvatussopimukset (kunta)	72	69	**68**	64	64
Varhaiskasvatussopimukset yhteensä (kunta)	2 026	1 907	**1 900**	1 885	1 885
Varhaiskasvatuspaikkojen määrä palveluseteli	212	261	**273**	273	273
Esiopetus (ostopalvelu)	12	9	**7**	5	8
6-vuot. esiopetusikäiset	546	528	**507**	444	450
11-v oppivelvollisuus, esiopetus	7	5	**6**	6	6
Lapsia vakan/esiopet. piirissä (kaikki)	2 338	2 243	**2 240**	2 190	2 195
Kotihoidon tuen lasten määrä	448	435	**420**	400	400
(kesk.määrin/kk)					

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Laadukas ja turvallinen ympäristö kasvulle. Lapset ja nuoret saavat näkyä, kuulua ja vaikuttaa	Laadukkaan varhaiskasvatuksen ylläpitäminen ja kehittäminen. Lapsivaikutusten arviointien tekeminen (LAVA).	Asiakastyytyväisyyskyselyiden tulosten pysyminen hyvällä tasolla. Valmistuneet lapsivaikutusten arvioinnit.
Kasvun ja oppimisen tuki järjestetään oppijan tarpeiden mukaan, oikea-aikaisesti ja lapsen etua korostaen	Turvallisen kasvuyhteisön edistäminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Varhaiserityiskasvatuksen resursointi lasten tarpeiden mukaisesti ja henkilöstön osaamisen kehittäminen.	Varhaiserityiskasvatuksen resursointi ja esiopetuksen erityisopetuksen toteutuminen.
Kasvatuskumppanuus varhaiskasvatuksen, koulun ja perheen yhteistyönä	Kehitetään ja tiivistetään monialaisen yhteistyön käytänteitä lasten arjen palveluissa Lapset Puheeksi -mallin mukaisesti. Koulutetaan omaa henkilöstöä.	Lapset Puheeksi -koulutusten määrä.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osaamisen monipuolinen kehittäminen, yhteistyö ja jatkuva oppiminen organisaation joka tasolla	Tuemme henkilöstön ammattiosaamisen ylläpitoa järjestämällä täydennyskoulutusta ja myöntämällä harkinnanvaraisia korvauksia ulkoiseen täydennyskoulutukseen. Mahdollistamme lisäkouluttautumisen osin työajalla aloilla, joissa on suuri tarve.	Täydennyskoulutustarjonta ja -määrä.
Kestävä talous		
Konsernin talous vahvistuu ja omavaraisuus säilyy kestävään talouden edellyttämällä hyvällä tasolla	Varhaiskasvatuspalveluiden talousarvion seuranta. Vastuullinen talouden-pito, joka varmistaa talousarviossa ja sille asetetussa kehyksessä pysymisen	Talousarvion pitävyys. Toimintakatteen seuranta kuukausittain.

2.5.3 Perusopetus

Perusopetus	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	703.7	595	655

Toiminnan yleisperustelut

Perusopetus on maksutonta, yleissivistävää koulutusta, jonka tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Sen järjestämistä ohjaavat perusopetuslaki (628/1998) ja -asetus (852/1998), jotka määrittävät muun muassa opetuksen sisällön, laajuuden ja oppilaan oikeudet. Perusopetuksessa vahvistetaan oppilaiden hyvinvointia, osallisuutta ja kouluun kiinnittymistä yhteistyössä huoltajien sekä muiden lasten ja nuorten palveluista vastaavien toimijoiden kanssa. Erityistä huomiota kiinnitetään turvallisen oppimisympäristön ylläpitämiseen, kouluyhteisön yhteisöllisyyteen sekä myönteisen toimintakulttuurin kehittämiseen.

Kokkolan kaupunki kehittää perusopetusta kaupungin strategian sekä vuoteen 2029 ulottuvan kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Väestökehityksen muutokset, oppilaiden moninaistuvat tarpeet sekä osaavan henkilöstön saatavuus edellyttävät palveluverkon, henkilöstörakenteen ja opetuksen järjestämisen jatkuvaa arviointia. Oppilasmäärät ovat kääntyneet laskuun, ja niiden kehitystä seurataan vuosittain koulukohtaisesti. Alkuvaiheessa lasku koskee erityisesti alakouluja, kun taas yläkoulujen oppilasmäärät pysyvät korkealla tasolla vielä useiden vuosien ajan. Valmistavan opetuksen sekä monikielisen joustavan perusopetuksen tarve on tasaantunut aikaisempien vuosien voimakkaan kasvun jälkeen.

Oppimisen tuen resursointi on saatettu uudistetun lain vaatimalle tasolle. Uudistus haastaa kouluja kehittämään toimintakulttuuriaan ja vahvistamaan oppimisen tuen rakenteita. Muutosta tuetaan opetushenkilöstön koulutuksella.

Opetuspalvelu jatkaa aktiivista ulkoisen hankerahoituksen hakemista kehittämistoimien tueksi, vaikka valtakunnalliset linjaukset ovat supistaneet hanketoiminnan laajuutta merkittävästi.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Perusopetuksen palvelualueella oppivelvollisuus ja maksuton perusopetus koskettavat kaikkia oppilaita. Toiminnan kustannukset muodostuvat pääosin opetushenkilöstön palkoista, oppimateriaalien ja tukipalveluiden järjestämisestä sekä tuen ja valmistavan opetuksen resursoinnista. Taloussuunnitelmassa vuosille 2027–2029 varaudutaan oppilasmäärän muutoksiin, oppimisen tuen rakenteiden vakiinnuttamiseen sekä kouluverkkouudistuksen jatkamiseen.

Perusopetus	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	1 794 294	1 431 305	1 890 472	32,1
Maksutuotot	108 526	130 000	130 000	0,0
Tuet ja avustukset	662 087	214 000	214 000	0,0
Vuokratuotot	138 985	125 910	135 710	7,8
Muut toimintatuotot	68 103	39 500	40 900	3,5
Valmistus omaan käyttöön	23 045	0	0	
Toimintatuotot yhteensä	**2 795 040**	**1 940 715**	**2 411 082**	**24,2**
Palkat ja palkkiot	-30 142 248	-31 223 110	-32 527 537	4,2
Henkilöstökorvaukset	384 302	460 000	470 480	2,3
Henkilösivukulut	-7 213 406	-7 107 460	-7 863 133	10,6
Eläkekulut	-6 144 237	-6 220 629	-6 674 596	7,3
Muut henkilösivukulut	-1 069 169	- 886 832	-1 188 537	34,0
Henkilöstökulut	*-37 355 654*	*-38 330 570*	*-40 390 670*	*5,4*
Palvelujen ostot	-8 679 220	-8 876 901	-9 203 964	3,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 564 674	-1 483 530	-1 496 030	0,8
Avustukset	- 189 594	- 185 500	- 185 500	-0,0
Vuokrakulut	-14 655 051	-15 852 453	-15 909 598	0,4
Muut toimintakulut	-96 271	-46 100	-95 300	106,7
Toimintakulut yhteensä	**-62 540 465**	**-64 775 054**	**-67 281 062**	**3,9**
Toimintakate	**-59 745 425**	**-62 834 339**	**-64 869 980**	**3,2**
Poistot käyttöomaisuudesta	- 501 010	- 671 800	- 531 900	-20,8
Tilikauden tulos	**-60 246 467**	**-63 506 139**	**-65 401 880**	**3,0**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-67 824	-62 540	**-64 775 054**	**-67 281 062**
Tulot	2 411	2 795	**1 940 715**	**2 411 082**
Netto	-65 413	**-59 745**	**-62 834 339**	**-64 869 980**

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TAES 2027	TS 2028	TS 2029
Oppilasmäärä/ 1-6 lk sis.erit.opetus	3 607	3 586	**3 512**	3 426	3 327
Oppilasmäärä/ 7-9 lk sis.erit.opetus	1 955	1 956	**1 973**	1 939	1 895
Valmistavan opetuksen oppilaat	80	75	**50**	50	50
Erityinen tuki, 9-v oppivelvollisuus	425	425	**440**	420	420
Opetuksen järjestäminen vamman, sairauden tai rajoitteen perusteella			**109**	110	110
11-v oppiv, vaik. kehitysvammaiset	38	37	**0**	0	0
11-v oppivelvollisuus, muut	73	74	**0**	0	0
Perusop. aamu- ja iltapv.t. lapsia	559	608	**590**	560	560
Nettokust./€ oppilas.sis.lp-toiminta	-10 589	-11 186	**-11 720**	-12 114	-12 538

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Kasvun ja oppimisen tuki järjestetään oppijan tarpeiden mukaan, oikea-aikaisesti ja lapsen etua korostaen	Tuen toimintakulttuurin muutosta tuetaan ja toimintatapoja vakiinnutetaan.	Ryhmäkohtainen tuki vahvistuu ensisijaisena tukena.
Laadukas ja turvallinen ympäristö kasvulle. Lapset ja nuoret saavat näkyä, kuulua ja vaikuttaa	Edistetään liikunnallista elämäntapaa ja tuetaan lukutaitoa	Kuntakohtaisen lukutaitostrategian valmistuminen. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen hanketyönä.
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa	Jatketaan opetuspalvelujen palveluverkon tarkastelua oppilas- ja kieliryhmäkohtaisen palvelutarpeen perusteella.	Halkokarin koulun ja päiväkodin rakentaminen etenee suunnitellussa aikataulussa. Kälviän koulujen palveluverkon tarkempi investointisuunnittelu tehdään. Ruotsinkielisen kouluverkon tarkastelua jatketaan.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osaamisen monipuolinen kehittäminen, yhteistyö ja jatkuva oppiminen organisaation joka tasolla	Käynnistetään esihenkilöille vuosille 2027–2028 ajoittuva pidempikestoinen johtamisvalmennus, johon sisältyvät pedagoginen johtaminen, tiedolla johtaminen ja työyhteisön hyvinvointi.	Valmennukseen osallistuvien esihenkilöiden määrä. Toteutuneet koulutuspäivät. Osallistujapalaute.
Kestävä talous		
Konsernin talous vahvistuu ja omavaraisuus säilyy kestävään talouden edellyttämällä hyvällä tasolla	Talousarvion toimintakatteen toteuma ja seuranta koko lautakunnan osalta	Talousarvion seuranta, kuukausikohtainen seuranta yksiköittäin.

2.5.4 Lukiokoulutus

Lukiokoulutus	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	83.3	64	80

Toiminnan yleisperustelut

Lukio on peruskoulun jälkeinen yleissivistävä, korkeakouluopintoihin johtava toisen asteen koulutuksen oppilaitos, joka antaa lukiolain mukaista koulutusta. Kokkolassa toimivat Kokkolan suomalainen lukio, Karleby svenska gymnasium sekä Kokkolan aikuislukio. Kokkolan suomalaisella lukiolla on myös ollut luonnontiede- ja teknologiapainotteinen erityinen koulutustehtävä vuodesta 2018 alkaen. Suomalaisen lukion erityistehtävässä onnistuminen ja sen vetovoimaisuuden ylläpito edellyttävät jatkuvaa kehittämistyötä.

Lukiot tekevät läheistä yhteistyötä keskenään sekä muiden toisen asteen ja alueen korkea-asteen oppilaitosten kanssa luoden mahdollisuuksia yksilöllisiin opintopolkuihin. Lukiokoulutus yhdessä Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän ja konservatorion kanssa tarjoaa opintoja, joissa nelivuotisen koulutuksen aikana voi suorittaa ammatillisen perustutkinnon, lukion oppimäärän ja ylioppilastutkinnon. Näiden lukio-opintojen järjestäminen näkyy talousarviossa ammatillisen koulutuksen järjestäjien maksamina tuloina. Muuten maakunnan toisen asteen yhteistyöhön osallistutaan aktiivisesti ja koulutus yhteistyösopimuksen mukaisesti syntyy opintokurssien myynnistä vähäisiä tuloja.

Muuttunut lukiolaki on astunut voimaan 1.8.2025. Lakimuutos vahvistaa opiskelijan oikeutta oppimisen tukeen ja erityisopetukseen. Lukion erityisopetukseen perustettiin toinen virka 1.8.2026 alkaen. Kokkolan lukiokoulutuksen tavoitteena on opiskelijamäärän kasvu, sillä kaupungin perusopetuksen päättävien ikäluokkien koko kasvaa edelleen.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Lukiokoulutuksessa oppivelvollisuus ja maksuton toisen asteen koulutus koskettaa lukiokoulutuksen nuoria valtionosuusopiskelijoita ja niitä aikuislukion oppivelvollisia opiskelijoita, jotka on otettu opiskelijoiksi erillisellä päätöksellä suorittamaan lukion oppimäärä. Kustannukset koostuvat pääsääntöisesti oppimateriaaleista, opiskeluvälineistä ja ylioppilastutkinnon ilmoittautumismaksuista. Suomenkielisen nuorten lukiokoulutuksen käyttämässä kiinteistössä jatkuvat remontti- ja muutos työt edelleen vuoden 2027 aikana.

Lukiokoulutus	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	618 453	647 830	684 232	5,6
Maksutuotot	0	2 000	0	- 100,0
Tuet ja avustukset	110 309	23 400	24 400	4,3
Vuokratuotot	10 804	8 300	11 000	32,5
Muut toimintatuotot	14 683	24 200	24 200	0,0
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**754 250**	**705 730**	**743 832**	**5,4**
Palkat ja palkkiot	-4 577 048	-4 779 700	-4 943 753	3,4
Henkilöstökorvaukset	21 212	29 900	29 900	0,0
Henkilösivukulut	-1 079 825	-1 079 266	-1 190 659	10,3
Eläkekulut	- 923 681	- 945 818	-1 010 651	6,9
Muut henkilösivukulut	- 156 144	- 133 448	- 180 008	34,9
Henkilöstökulut	*-5 656 873*	*-5 858 966*	*-6 134 412*	*4,7*
Palvelujen ostot	- 848 833	- 940 877	- 972 235	3,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 428 762	- 424 725	- 433 225	2,0
Avustukset	-1 540	0	0	
Vuokrakulut	-1 670 487	-1 837 296	-1 962 820	6,8
Muut toimintakulut	-3 576	-51 000	-13 000	-74,5
Toimintakulut yhteensä	**-8 610 070**	**-9 112 864**	**-9 515 692**	**4,4**
Toimintakate	**-7 855 821**	**-8 407 134**	**-8 771 860**	**4,3**
Poistot käyttöomaisuudesta	- 152 918	- 102 000	-74 200	-27,3
Tilikauden tulos	**-8 008 739**	**-8 509 134**	**-8 846 060**	**4,0**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-9 594	-8 610	**-9 112 864**	**-9 515 692**
Tulot	744	754	**705 730**	**743 832**
Netto	-8 850	**-7 856**	**-8 407 134**	**-8 771 860**

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TAES 2027	TS 2028	TS 2029
Lukiokoulutus / Opiskelijamäärä	884	885	**910**	915	915
Lukiokoulutus yli 18-v aloittaneet	64	74	**85**	80	80
Ammattilukio opiskelijamäärät	243	243	**250**	250	250
Nettokust. / € opiskelija	-8 287	-8 767	**-8 816**	-8 915	-8 983

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Hyvinvointiin kannustava, kaikenikäisiä innostava		
Hyvää oloa liikunnasta ja luonnosta	Edistetään liikunnallista elämäntapaa. Lukuvuoden aikana järjestetään liikunnallisia tapahtumia ja teemapäiviä. Edistetään liikkuvaa oppimista.	Tapahtumien ja teemapäivien lukumäärä ja mihin vuosiluokkaan ne kohdistuvat. Liikkuvaa oppimista mitataan opettajille ja opiskelijoille toteutetuissa kyselyissä. KSL:ssa on liikkuva opetusvastuuopettaja, joka kehittää toimintaa.
Kulttuurin, taiteen ja tapahtumien saavutettavuus: jokainen voi olla kulttuurin ja taiteen tekijä tai kokija	Tarjotaan opiskelijoille opintojaksojen sisällä mahdollisuus osallistua konsertteihin, näyttelyihin ja kulttuuripitoisiin opintomatkoihin. Lukioilla on laaja ja monipuolinen kuvataiteen ja musiikin opintotarjonta. Lukioiden yhteiset tapahtumat.	Toteutuneet vierailut, opintomatkat ja yhteiset tapahtumat.
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Kasvun ja oppimisen tuki järjestetään oppijan tarpeiden mukaan, oikea-aikaisesti ja lapsen etua korostaen	Laadukas opetus ja oppimisen tuki. Toimiva opiskeluhuolto ja yhteisöllinen hyvinvointityöryhmä. Turvallisten oppimisympäristöjen tarjoaminen ja turvallisen tilan periaatteiden noudattaminen. Toimintamalli yksinäisyyden vähentämiseen.	Yhteisöllisen hyvinvointityöryhmän kokoontumisten määrä. Kielten ja matematiikan tukiopintojaksojen sekä oppimisstrategioiden opintojakson toteutuminen. Kouluterveyskyselyn tulosten seuranta. Lukioilla on käytössä poissaolojen seurannan ja niihin puuttumisen malli. Opiskelijakunnan hallituksen aktiivisuus. Toiminnan arvioinnin kyselyn tulosten arviointi ja analysointi.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osaamisen monipuolinen kehittäminen, yhteistyö ja jatkuva oppiminen organisaation joka tasolla	Tuetaan työssä jaksamista kehittämällä työyhteisön toimintakulttuuria. Jaettua johtajuutta toteutetaan aineryhmien, tiimien ja johtoryhmän toiminnalla. Kannustetaan henkilöstöä osallistumaan täydennyskoulutuksiin.	Henkilöstön osallistuminen täydennyskoulutuksiin ja henkilöstön kanssa käydyt kehityskeskustelut. Työhyvinvointikyselyn ja toiminnan arvioinnin kyselyn tulokset ja toiminnan kehittäminen niiden perusteella.
Kestävä talous		
Konsernin talous vahvistuu ja omavaraisuus säilyy kestävään talouden edellyttämällä hyvällä tasolla	Talousarvion toimintakatteen toteuma ja seuranta koko lautakunnan osalta	Talousarvion seuranta, kuukausikohtainen seuranta yksiköittäin.

2.5.5 Kokkolan seudun opisto

Kokkolan seudun opisto	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	68.2	32.5	68

Toiminnan yleisperustelut

Kokkolan seudun opisto – Karlebynejdens institut toimii yhtenä tulosyksikkönä, johon kuuluvat suomen- ja ruotsinkielisen osaston, lasten ja nuorten kuvataidekoulun sekä sanataidekoulu Santun toimintayksiköt. Opiston opetustarjonta muodostuu valtionosuustunteihin perustuvasta, yleissivistävästä kurssitarjonnasta, kuva- ja sanataiteen perusopetuksesta lapsille ja nuorille sekä hankkeisiin ja myyntipalveluun liittyvistä kursseista.

Opiston toimintaa ohjaavat laki vapaasta sivistystyöstä, laki taiteen perusopetuksesta, taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma ja kaupungin strategia. Elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti opisto tarjoaa kaikenikäisille kuntalaisille mahdollisuuksia oman osaamisen ja kansalaistaitojen kehittämiseen eri elämäntilanteissa.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Kokkolan seudun opiston toiminta ja talous ovat elpyneet koronavuosien aiheuttaman taantuman jälkeen. Lisätuloja on saatu tilavuokrauksesta ja tilauskoulutuksista, erityisesti kaupungin työllisyyspalveluille myydystä suomen kielen opetuksesta. Opistotalon tilojen ja juhlasalin käyttöaste on korkea.

Vapaan sivistystyön kursseja järjestetään laajasti eri puolilla Kokkolaa, pääasiassa kouluissa ja muissa kaupungin omistamissa tiloissa.

Taidetalo Renlund on keskeinen kuvataiteen ja tanssin opetuksen toimintaympäristö. Rakennuksen ilmanvaihtoon, viemäröintiin, sähkötekniikkaan ja esteettömyyteen liittyy kuitenkin kehittämistarpeita, jotka aiheuttavat haasteita opetustoiminnalle ja tilojen käytölle.

Talousarviovuonna 2027 ja taloussuunnitelmakaudella 2028–2029 tavoitteena on vahvistaa toiminnan taloudellista kestävyyttä, kehittää tilojen tehokasta käyttöä sekä lisätä tilauskoulutuksen ja muun maksullisen palvelutoiminnan mahdollisuuksia. Samalla jatketaan opiston keskeisten toimintaympäristöjen kehittämistarpeiden arviointia ja tarvittavien toimenpiteiden suunnittelua.

Kokkolan seudun opisto	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	4 992	5 300	5 300	0,0
Maksutuotot	364 036	380 100	399 105	5,0
Tuet ja avustukset	30 233	0	0	
Vuokratuotot	61 579	62 200	63 425	2,0
Muut toimintatuotot	55 234	500	110 045	21 909,0
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**516 075**	**448 100**	**577 875**	**29,0**
Palkat ja palkkiot	-1 242 460	-1 277 600	-1 358 100	6,3
Henkilöstökorvaukset	240	12 000	12 000	0,0
Henkilösivukulut	- 282 681	- 291 916	- 327 059	12,0
Eläkekulut	- 242 346	- 255 808	- 277 599	8,5
Muut henkilösivukulut	-40 335	-36 109	-49 461	37,0
Henkilöstökulut	*-1 525 140*	*-1 569 516*	*-1 685 159*	*7,4*
Palvelujen ostot	- 122 617	- 125 845	- 158 413	25,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 501	-36 350	-46 950	29,2
Avustukset	0	- 400	- 400	-0,0
Vuokrakulut	- 610 684	- 666 798	- 657 811	-1,3
Muut toimintakulut	-5 335	-9 500	-9 500	-0,0
Toimintakulut yhteensä	**-2 298 277**	**-2 408 410**	**-2 558 233**	**6,2**
Toimintakate	**-1 782 202**	**-1 960 310**	**-1 980 358**	**1,0**
Poistot käyttöomaisuudesta				
Tilikauden tulos	**-1 782 202**	**-1 960 310**	**-1 980 358**	**1,0**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-2 568	-2 298	**-2 408 410**	**-2 558 233**
Tulot	568	516	**448 100**	**577 875**
Netto	-2 000	**-1 782**	**-1 960 310**	**-1 980 358**

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TAES 2027	TS 2028	TS 2029
Opisto / Opiskelijamäärä	8 069	7 800	**7 800**	7 850	7 870
Opetustunnit Kuvataidekoulu	3 395	3 200	**3 300**	3 300	3 300
Opetustunnit Sanataidekoulu Santtu	309	400	**300**	300	300
Opetustunnit ruotsinkielinen osasto	2 314	2 250	**2 250**	2 250	2 250
Opetustunnit suomenkielinen osasto	10 660	11 600	**11 600**	11 600	11 600
Valtionosuuteen oik.opetustunnit	16 678	17 450	**17 450**	17 450	17 450
Myyntipalvelu	858	500	**700**	750	800

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yritysystävällisyys: Logistisesti loistava, monipuolisesti mahdollistava. Kokkola tarjoaa parhaan yrittäjyyden ympäristön		
Aktiivinen ja arvostava kumppanuus elinkeinoelämän kanssa	Opisto vastaa työelämän osaamistarpeiden muutoksiin yhteistyössä alueen yritysten, työelämän ja muiden verkostojen kanssa. Tarpeen mukaan toteutetaan täydennys- ja henkilöstökoulutuksia myyntipalveluna.	Myyntipalvelukoulutusten määrä.
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään.	Kehitetään lasten ja nuorten kurssitarjontaa yhdessä koulujen, perheiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Tarjotaan monipuolisia ja helposti saavutettavia mahdollisuuksia taiteeseen, liikuntaan, kädentaitoihin ja muuhun harrastamiseen.	Lasten ja nuorten kurssien osallistujamäärä ja kurssitarjonnan määrä.
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa	Kehitetään opiston palveluja ja toimintatapoja kuntalaisten tarpeiden pohjalta. Lisätään sähköisten palvelujen hyödyntämistä, ilmoittautumista ja asiakaspalvelua.	Asiakaspalautteen tulokset sekä sähköisten palvelujen käyttöaste.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osallistava, välittävä ja vastuullinen organisaatiokulttuuri	Lisätään henkilöstön yhteistä keskustelua, tiedonkulkua ja mahdollisuuksia osallistua opiston toiminnan ja työyhteisön kehittämiseen	Työhyvinvointikyselyn tulokset.
Kestävä talous		
Kestävä talous	Seurataan talouden ja toiminnan toteutumista säännöllisesti sekä kohdennetaan henkilöstö-, tila- ja opetustarjonnan resursseja kysynnän ja toiminnan tavoitteiden mukaisesti.	Talousarvion toteutuma ja osavuosikatsaukset.

2.6 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	116.5	117	113.55

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueitain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	0	0	0	1	3	0	4
2.2 Taloudelliset riskit	0	0	0	2	4	0	6
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	0	7	5	0	12
2.4 Vahinkoriskit	0	0	0	0	3	0	3
Yhteensä	**0**	**0**	**0**	**10**	**15**	**0**	**25**

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan merkittävimmät riskit liittyvät palveluiden toimintaedellytysten ja resurssien turvaamiseen, toimitiloihin sekä henkilöstön saatavuuteen. Korkeimman riskitason riskeinä on tunnistettu museopalveluiden resurssien riittämättömyys lakimuutosten tuomiin uusiin velvoitteisiin sekä kaupungin esine- ja taidekokoelmien vaarantuminen puutteellisten kokoelmatilojen vuoksi. Lisäksi merkittäväksi riskiksi on arvioitu toimitilojen soveltumattomuus ja niiden palvelutuotantoa rajoittava vaikutus. Talouden kiristyminen sekä valtion ja kuntien kulttuurirahoitukseen kohdistuvat muutokset voivat heikentää kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalvelujen toimintaedellytyksiä. Keskeisiä riskejä ovat myös kiinteistöjen ja liikuntapaikkojen kunnon heikkeneminen, etsivän nuorisotyön rahoituksen epävarmuus, henkilöstön saatavuus- ja rekrytointihaasteet, avainhenkilöiden poissaolot sekä toimintaympäristön ja digitalisaation aiheuttamat muutokset palveluiden järjestämisessä.

Riskien hallinnassa painottuvat resurssien turvaaminen, henkilöstön osaamisen vahvistaminen sekä palvelu- ja toimitilaverkon kehittäminen. Keskeisiä toimenpiteitä ovat lisäresurssien ja rahoituksen hakeminen, toiminnan riippuvuuden vähentäminen ulkoisesta rahoituksesta sekä vaikutusten aktiivinen arviointi päätöksenteon tueksi. Toimitila- ja kiinteistöriskejä hallitaan kiinteistöjen ja liikuntapaikkojen ylläpidolla, peruskorjauksilla, uusien kokoelmatilojen suunnittelulla sekä Vesiveijarin tulevaisuutta turvaavilla toimenpiteillä. Henkilöstöriskejä hallitaan rekrytoinnin kehittämisellä, työpaikan houkuttelevuuden parantamisella, sisäisellä koulutuksella, tiedon jakamisella ja sijaistamisjärjestelyillä. Lisäksi toimintaympäristön muutoksiin ja digitalisaatioon vastataan verkostoitumisella, tiedonhankinnalla, henkilöstön osaamisen ylläpitämisellä sekä aktiivisella osallistumisella palvelu- ja järjestelmäkehitykseen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	1 449 776,07	1 026 400,00	1 208 400,00	17,7
Maksutuotot	141 946,71	144 700,00	148 000,00	2,3
Tuet ja avustukset	218 620,16	199 000,00	337 200,00	69,4
Vuokratuotot	1 077 405,22	739 470,00	633 920,00	-14,3
Muut toimintatuotot	115 738,79	56 300,00	59 400,00	5,5
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**3 003 486,95**	**2 165 870,00**	**2 386 920,00**	**10,2**
Palkat ja palkkiot	-4 411 277,93	-4 533 850,00	-4 560 605,00	0,6
Henkilöstökorvaukset	66 354,49	32 450,00	36 450,00	12,3
Henkilösivukulut	-1 062 655,56	-1 033 312,00	-1 104 888,38	6,9
Eläkekulut	- 898 638,25	- 905 564,80	- 938 934,69	3,7
Muut henkilösivukulut	-82 766,17	- 127 747,20	- 165 953,69	29,9
Henkilöstökulut	-5 473 933,49	-5 567 162,00	-5 665 493,38	1,8
Palvelujen ostot	-3 322 293,03	-3 097 722,85	-3 524 493,27	13,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 554 829,86	- 609 970,00	- 605 520,00	-0,7
Avustukset	-3 696 924,00	-3 766 400,00	-3 734 400,00	-0,8
Vuokrakulut	-5 851 069,38	-8 056 110,26	-8 054 655,26	-0,0
Muut toimintakulut	-35 855,28	-43 520,00	-34 800,00	-20,0
Toimintakulut yhteensä	**-18 934 905,04**	**-21 140 885,11**	**-21 619 361,91**	**2,3**
Toimintakate	**-15 931 418,09**	**-18 975 015,11**	**-19 232 441,91**	**1,4**
Poistot käyttöomaisuudesta	- 457 872,80	- 498 800,00	- 529 750,58	6,2
Tilikauden tulos	**-16 389 167,27**	**-19 473 815,11**	**-19 762 192,49**	**1,5**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-21 842	-18 935	**-21 140 885**	**-21 619 362**
Tulot	2 354	3 003	**2 165 870**	**2 386 920**
Netto	-19 488	**-15 931**	**-18 975 015**	**-19 232 442**

Toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön	TP 2025	TA 2026	TAES 2027	Muutos .26/.27
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto	0	0	0	
Kulttuuripalvelut	381 066	189 000	319 000	68,8 %
Kirjastopalvelut	95 616	82 820	83 420	0,7 %
Museopalvelut	101 847	115 900	77 200	-33,4 %
Nuorisopalvelut	159 755	174 950	344 600	97,0 %
Liikuntapalvelut	2 265 204	1 603 200	1 562 700	-2,5 %
yhteensä	**3 003 487**	**2 165 870**	**2 386 920**	**10,2 %**
Toimintakulut				
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto	-216 092	-186 878	-198 896	6,4 %
Kulttuuripalvelut	-4 809 471	-4 766 066	-4 866 833	2,1 %
Kirjastopalvelut	-3 070 065	-3 132 408	-3 118 130	-0,5 %
Museopalvelut	-1 930 224	-1 907 981	-1 989 232	4,3 %
Nuorisopalvelut	-1 944 453	-2 161 359	-2 394 558	10,8 %
Liikuntapalvelut	-6 964 600	-8 986 193	-9 051 713	0,7 %
yhteensä	**-18 934 905**	**-21 140 885**	**-21 619 362**	**2,3 %**
Netto				
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto	-216 092	-186 878	-198 896	6,4 %
Kulttuuripalvelut	-4 428 405	-4 577 066	-4 547 833	-0,6 %
Kirjastopalvelut	-2 974 449	-3 049 588	-3 034 710	-0,5 %
Museopalvelut	-1 828 378	-1 792 081	-1 912 032	6,7 %
Nuorisopalvelut	-1 784 698	-1 986 409	-2 049 958	3,2 %
Liikuntapalvelut	-4 699 396	-7 382 993	-7 489 013	1,4 %
yhteensä	**-15 931 418**	**-18 975 015**	**-19 232 442**	**1,4 %**

2.6.1 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	2.3	2.3	2.3

Toiminnan yleisperustelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinnon vastuualue vastaa kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen toimialan johtamisesta ja yleishallinnosta, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan valmistelu- ja toimeenpanotehtävistä sekä koko kaupungin hyvinvointityön koordinoinnista ja Kokkolan Lapsiystävällinen kunta -työn koordinoinnista.

Vastuualueen henkilöstö muodostuu toimialajohtajasta (osa työajasta), yhdestä sihteeristä sekä hyvinvointikoordinaattorista. Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kustannukset sisältyvät vastuualueen budjettiin.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinnon vastuualueen kustannukset muodostuvat pääosin vastuualueen henkilöstön henkilöstökuluista sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan palkkioista. Talousarviovuonna 2027 sekä taloussuunnitelmavuosina 2028–2029 vastuualueen toiminnan volyymin ja henkilöstön määrän suunnitellaan säilyvän ennallaan eikä vuoden 2027 talousarvio sisällä merkittäviä muutoksia vuoteen 2026 verrattuna.

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot				
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset				
Vuokratuotot				
Muut toimintatuotot				
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä				
Palkat ja palkkiot	- 138 073	- 133 400	- 138 600	3,9
Henkilöstökorvaukset				
Henkilösivukulut	-30 697	-29 970	-32 996	10,1
Eläkekulut	-26 364	-26 235	-27 992	6,7
Muut henkilösivukulut	-4 333	-3 735	-5 003	34,0
Henkilöstökulut	*- 168 770*	*- 163 370*	*- 171 596*	*5,0*
Palvelujen ostot	-39 024	-15 078	-20 730	37,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 861	-1 500	0	- 100,0
Avustukset				
Vuokrakulut	-6 531	-6 330	-6 070	-4,1
Muut toimintakulut	- 906	- 600	- 500	-16,7
Toimintakulut yhteensä	**- 216 092**	**- 186 878**	**- 198 896**	**6,4**
Toimintakate	**- 216 092**	**- 186 878**	**- 198 896**	**6,4**
Poistot käyttöomaisuudesta				
Tilikauden tulos	**- 216 092**	**- 186 878**	**- 198 896**	**6,4**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-203	-216	**-186 878**	**-198 896**
Tulot	0	0	**0**	**0**
Netto	-203	**-216**	**-186 878**	**-198 896**

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TAES 2027	TS 2028	TS 2029
Lautakunnan kokousmäärät	9	9	**8**	8	8
Nettomenot/asukas	-4	-4	**-4**	-4	-4

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Hyvinvointiin kannustava, kaikenikäisiä innostava		
Hyvää oloa liikunnasta ja luonnosta	Vastuualueiden hyvinvointisuunnitelman mukaisten toimenpiteiden hallinnointi ja yhteisten toimenpiteiden toteuttamiseen osallistuminen.	Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden eteneminen suunnitellusti. Raportointi kaupunginvaltuustolle vuosittain.
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Laadukas ja turvallinen ympäristö kasvulle. Lapset ja nuoret saavat näkyä, kuulua ja vaikuttaa	Lapsiystävällinen kunta -toimenpideohjelman täytäntöönpano	Kokkolalle myönnetään Unicefin Lapsiystävällinen kunta -tunnustus kolmannen kerran keväällä 2027
Edistämme lapsenoikeuksia Unicefin lapsiystävällisenä kaupunkina	Lapsenoikeuksiin liittyvien toimenpiteiden koordinointi Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaan mukaan.	Toimenpiteiden eteneminen suunnitellusti.
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Parannamme palveluiden saavutettavuutta ja laatua tietoon ja asukkaiden osallisuuteen pohjautuen. Huomioimme digitaalisuuden ja kielellisen saavutettavuuden	Tuemme osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kehittämällä harrastusten ja tapahtumien digitaalista löydettävyyttä.	Selvitys harrastuskalenterin yhdistämisestä tapahtumakalenteriin on valmistunut.
Kestävä talous		
Kestävä talous	Vastuullinen taloudenhoito ja budjetin toteutuman seuranta.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinnon vastuualueen sekä koko toimialan käyttötalouden toimintakate budjetin mukainen.

2.6.2 Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	6.7	4.7	5.2

Toiminnan yleisperustelut

Kulttuuripalvelujen vastuualue vastaa Laissa kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019) määriteltyjen kuntien lakisääteisten kulttuuritoimintaan liittyvien tehtävien toteuttamisesta ja toimeenpanosta Kokkolassa. Vastuualue tuottaa itse tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa erilaisia kulttuuritapahtumia kokkolalaisille ja Kokkolassa vieraileville sekä avustaa Kokkolassa toimivia taidelaitoksia sekä muita kulttuuritoimijoita. Kulttuuripalvelujen alaisena yksikkönä toimii Musiikkikeskus Snellman, jota tapahtumajärjestäjien on mahdollista vuokrata erilaisten tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämiseen. Vastuualueen henkilöstö muodostuu vastuualuejohtajasta (osa työajasta), kahdesta kulttuurituottajasta sekä Musiikkikeskus Snellmanin kahdesta kokopäiväisestä ja yhdestä osa-aikaisesta työntekijästä.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Kulttuuripalvelujen vastuualueen toiminnan volyymin ja henkilöstön määrän suunnitellaan säilyvän nykyisellä tasolla talousarviovuonna 2027 sekä taloussuunnitelmavuosina 2028–2029. Kulttuurilaitosavustusten ja muiden kulttuuriavustusten tason suunnitellaan säilyvän talousarviovuonna 2027 vuoden 2026 tasolla. Kulttuuripalvelujen käyttämien tilojen osalta Ykspihlajan Puuhatalon hallinnointi on siirtynyt syksyllä 2026 pois kulttuuripalveluilta, mikä näkyy vuoden 2027 talousarviossa pienentyneinä vuokramenoina.

Kulttuuripalvelut	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	227 458	50 000	233 000	366,0
Maksutuotot	0	0	2 000	inf
Tuet ja avustukset	28 580	12 000	12 000	0,0
Vuokratuotot	87 824	125 000	71 000	-43,2
Muut toimintatuotot	37 204	2 000	1 000	-50,0
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**381 066**	**189 000**	**319 000**	**68,8**
Palkat ja palkkiot	- 226 027	- 254 700	- 253 400	-0,5
Henkilöstökorvaukset				
Henkilösivukulut	-57 460	-56 333	-60 498	7,4
Eläkekulut	-47 735	-49 311	-51 350	4,1
Muut henkilösivukulut	-9 725	-7 022	-9 148	30,3
Henkilöstökulut	*- 283 486*	*- 311 033*	*- 313 898*	*0,9*
Palvelujen ostot	- 438 276	- 266 223	- 384 115	44,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 042	-37 050	-34 600	-6,6
Avustukset	-3 380 830	-3 462 500	-3 459 500	-0,1
Vuokrakulut	- 660 134	- 681 710	- 668 970	-1,9
Muut toimintakulut	-7 702	-7 550	-5 750	-23,8
Toimintakulut yhteensä	**-4 809 471**	**-4 766 066**	**-4 866 833**	**2,1**
Toimintakate	**-4 428 405**	**-4 577 066**	**-4 547 833**	**-0,6**
Poistot käyttöomaisuudesta				
Tilikauden tulos	**-4 428 405**	**-4 577 066**	**-4 547 833**	**-0,6**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-4 894	-4 809	**-4 766 066**	**-4 866 833**
Tulot	311	381	**189 000**	**319 000**
Netto	-4 583	**-4 428**	**-4 577 066**	**-4 547 833**

Tunnusluvut	**TP 2025**	**TA 2026**	**TAES 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Vuokratuotot, €	87 824	127 000	**74 000**	76 000	78 000
Kulttuurilaitosten avustukset, €	3 120 000	3 193 000	**3 193 000**	3 225 000	3 258 000
Muut kulttuuriavustukset, €	260 030	269 500	**266 500**	271 000	273 000
Myönnettyjen avustusten lkm	89	105	**95**	95	95
Mus.keskus: Snellman-salin käyttöpäivät	145	160	**150**	150	150
Mus.keskus: Fordell-salin käyttöpäivät	147	105	**150**	150	150
Nettomenot/asukas	-92	-95	**-94**	-95	-96

Kaupunkistrategian tavoite	**Vastuualueen toimenpide**	**Mittari**
Elämyksellisyys: Hyvinvointiin kannustava, kaikenikäisiä innostava		
Kulttuurin, taiteen ja tapahtumien saavutettavuus: jokainen voi olla kulttuurin ja taiteen tekijä tai kokija	Tuotetaan matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia.	Kulttuuritapahtumien määrä, joissa kulttuuripalvelut pääjärjestäjänä, ja niiden yleisömäärät. Tavoite: 120 tapahtumaa, joissa kokonaisyleisömäärä 25 000 henkilöä.
Luomme edellytykset saavutettaville matalan kynnyksen harrastuksille ja vapaa-ajan mahdollisuuksille	Avustamme kulttuuritoimijoita kohde- ja vuokra-avustuksilla.	Haettujen ja myönnettyjen kohde- ja vuokra-avustusten määrät ja avustusmäärän käyttöaste. Tavoite: 75 haettua ja myönnettyä avustusta vuodessa, kohde- ja vuokra-avustusmäärärahan käyttöaste 100 %.
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Laadukas ja turvallinen ympäristö kasvulle. Lapset ja nuoret saavat näkyä, kuulua ja vaikuttaa	Tuotetaan lapsille tarkoitettuja kulttuuritapahtumia.	Lastenkulttuuritapahtumien määrä, joissa kulttuuripalvelut pääjärjestäjänä, ja niiden yleisömäärät. Tavoite: 70 tapahtumaa, joissa kokonaisyleisömäärä 10 000 henkilöä.
Kestävä talous		
Kestävä talous	Vastuullinen taloudenhoito ja budjetin toteutuman seuranta.	Kulttuuripalvelujen vastuualueen käyttötalouden toimintakate budjetin mukainen.

2.6.3 Kirjastopalvelut

Kirjastopalvelut	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	37.1	37	37

Toiminnan yleisperustelut

Kokkolan kaupunginkirjasto edistää kuntalaisten hyvinvointia, sivistystä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tarjoamalla saavutettavia kirjasto- ja kulttuuripalveluja koko kaupungin alueella. Kirjasto kehittää palvelujaan asiakaslähtöisesti, vahvistaa lukutaitoa ja kulttuurin saavutettavuutta sekä tukee kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia oppimiseen, tiedon käyttöön ja aktiiviseen kansalaisuuteen.

Kirjaston tehtävänä on:
1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin
2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa
3) edistää lukemista ja kirjallisuutta
4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon
5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan
6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. (Laki yleisistä kirjastoista 29.12.2016/1492)

Kirjastopalvelut muodostuvat pääkirjastosta, Koivuhaan, Kälviän, Lohtajan ja Ullavan kirjastoista sekä kirjastoautosta. Kirjastoverkkoa täydentää yhteistyössä naapurikuntien kanssa ylläpidettävä Anders-verkkokirjasto, johon Kokkolan lisäksi kuuluvat Halsua, Kannus, Kaustinen, Lestijärvi ja Toholampi. Yhteistyö laajentaa asiakkaiden käytettävissä olevia aineistoja ja palveluita.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Kirjastopalvelujen talousarvio perustuu nykyisen palveluverkon ja palvelutason säilyttämiseen. Talousarviokaudelle ei esitetä merkittäviä toiminnallisia muutoksia. Toiminnan painopisteinä ovat kirjastopalvelujen saavutettavuus, lukemisen ja lukutaidon edistäminen käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Toimintavuoden merkittävin muutos on pääkirjaston noin kuusi kuukautta kestävä sulkeminen ilmanvaihdon peruskorjauksen vuoksi. Remontti vaikuttaa palvelujen järjestämiseen, asiakaskäynteihin, tilojen käyttöön sekä henkilöstön työjärjestelyihin toimintavuoden aikana. Sulun aikana kirjastopalveluja tarjotaan väliaikaisjärjestelyin hyödyntäen muun muassa lähikirjastoja ja verkkopalveluja. Tavoitteena on turvata palvelujen saatavuus myös remontin aikana. Kaupunginkirjaston muutostyöt toteutuessaan edellyttävät muutosneuvotteluja henkilöstön kanssa.

Vuosien 2028–2029 eläkepoistuma on henkilökohtaisten eläkeikien perusteella arvioituna merkittävä. Tämä aiheuttaa huomattavan rekrytointitarpeen sekä lisää riskiä osaamisen menettämisestä. Osaamisen siirtäminen, rekrytoinnit, uusien työntekijöiden perehdyttäminen sekä henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen muodostavat suunnitelmakauden keskeiset henkilöstöjohtamisen haasteet.

Kirjastopalvelut	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	1 663	3 000	2 100	-30,0
Maksutuotot	19 406	18 000	18 000	0,0
Tuet ja avustukset	4 400	1 000	0	- 100,0
Vuokratuotot	8 393	7 620	7 920	3,9
Muut toimintatuotot	61 754	53 200	55 400	4,1
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**95 616**	**82 820**	**83 420**	**0,7**
Palkat ja palkkiot	-1 359 235	-1 400 850	-1 322 029	-5,6
Henkilöstökorvaukset	18 695	29 150	29 150	0,0
Henkilösivukulut	- 328 110	- 324 484	- 325 287	0,2
Eläkekulut	- 280 228	- 284 444	- 276 509	-2,8
Muut henkilösivukulut	-47 882	-40 040	-48 778	21,8
Henkilöstökulut	*-1 687 346*	*-1 725 334*	*-1 647 316*	*-4,5*
Palvelujen ostot	- 288 158	- 303 717	- 335 124	10,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 350 767	- 363 600	- 362 900	-0,2
Avustukset				
Vuokrakulut	- 738 936	- 735 057	- 767 590	4,4
Muut toimintakulut	-4 858	-4 700	-5 200	10,6
Toimintakulut yhteensä	**-3 070 065**	**-3 132 408**	**-3 118 130**	**-0,5**
Toimintakate	**-2 974 449**	**-3 049 588**	**-3 034 710**	**-0,5**
Poistot käyttöomaisuudesta	-67 453	-38 400	-43 100	12,2
Tilikauden tulos	**-3 041 901**	**-3 087 988**	**-3 077 810**	**-0,3**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-3 228	-3 070	**-3 132 408**	**-3 118 130**
Tulot	83	96	**82 820**	**83 420**
Netto	-3 145	**-2 974**	**-3 049 588**	**-3 034 710**

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TAES 2027	TS 2028	TS 2029
Lainat 1000	753	730	**730**	730	730
Lainaajat	14 597	14 500	**14 500**	14 500	14 500
Uudet kirjat	16 091	15 000	**15 000**	15 000	15 000
Menot/laina	4	5	**5**	5	5
Kävijät 1000	453	450	**450**	450	450
Nettomenot/asukas	-62	-63	**-63**	-64	-64

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Hyvinvointiin kannustava, kaikenikäisiä innostava		
Kulttuurin, taiteen ja tapahtumien saavutettavuus: jokainen voi olla kulttuurin ja taiteen tekijä tai kokija	Kirjasto tarjoaa monipuolisen kokoelman aineistoja sekä järjestää saavutettavia näyttelyitä, tapahtumia ja	Kokonaislainaus Tavoite: 730 000 lainaa

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
	muita kulttuurisisältöjä eri-ikäisille kuntalaisille	Fyysiset käynnit Tavoite: 450 000 käyntiä Kirjaston järjestämien tapahtumien määrä Tavoite: 130 tapahtumaa
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Laadukas ja turvallinen ympäristö kasvulle. Lapset ja nuoret saavat näkyä, kuulua ja vaikuttaa	Panostetaan lasten ja nuorten aineistojen ajantasaisuuteen, monipuolisuuteen ja saavutettavuuteen	Lasten ja nuorten kirjojen hankinta-määrä Tavoite: 7 000 kirjaa Lasten ja nuorten kirjojen lainaus-määrä Tavoite: 355 000 lainaa
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osallistava, välittävä ja vastuullinen organisaatiokulttuuri	Henkilöstöresurssien käytön toiminta-mallin kehittäminen yhdessä henkilöstön kanssa	Toimintamalli laadittu ja käyttöön-otettu (kyllä/ei)
Kestävä talous		
Kestävä talous	Vastuualue seuraa talouden toteutumista aktiivisesti	Talousarvion totetuminen osavuosi-katsauksissa (%)

2.6.4 Museopalvelut

Museopalvelut	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	22.2	23	22

Toiminnan yleisperustelut

Museopalvelut vastaa kulttuuri- ja taideperinnön, luonnontieteellisen aineiston sekä näihin liittyvän tiedon keräämisestä, säilyttämisestä, välittämisestä ja tutkimuksesta. Museopalvelut toimii Keski-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona opetus- ja kulttuuriministeriön määräämällä alueella.

Museopalvelujen toimintaa ohjaavat Kokkolan kaupungin määräysten ja ohjeiden lisäksi:

- Museolaki (314/2019)
- Museoasetus (1192/2005)

Museolain mukaan museotoiminnan tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa väestön ymmärrystä kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Kokkolan kaupungin museopalvelut toteuttaa annettua tehtävää kokoelmatyön, tutkimuksen, museokasvatuksen sekä näyttely- ja julkaisutoiminnan kautta, ja huolehtii museokokoelmien säilymisestä.

Museopalvelut jakaantuu kahteen palveluyksikköön: K.H.Renlundin museo (KHRM) ja Kieppi, Kokkolan luonnontieteellinen museo.

Ulospäin näkyvimmän osan toiminnasta muodostavat museokohteet, joita KHRM hallinnoimana on kahdeksan ja Kiepin hallinnoimana yksi. Niihin sijoittuvat pää- ja vaihtuvat näyttelyt sekä pedagoginen toiminta, kuten opastukset, tapahtumat, työpajat ja kurssit. Toimipaikkojen asiakaspalvelua ovat myös ulkopuolisille tarjottava mahdollisuus vuokrata tiloja ja KHRMn Roosin talossa museokauppa.

Kokoelmien ylläpito, esine- ja teoslainaustoiminta sekä taiteen talletustoiminta ja julkisen taiteen hankkeet muodostavat keskeisen osan Museopalveluiden toiminnasta, jonka lisäksi Kiepin osalta keskeistä on tieteellisen tiedon vapaan saatavuuden edistäminen. Kokoelmatoimintaa ohjaa päätasolla ICOMin eettinen säännöstö sekä tarkemmalla tasolla K.H.Renlundin museon kokoelmapoliittinen ohjelma ja Kiepin kokoelmaohjesääntö.

K.H.Renlundin museossa kulttuurihistoriallisiin sekä taide-, valokuva- ja arkistokokoelmiin, tutkimukseen ja asiantuntemukseen liittyvä asiakaspalvelutyö sekä palvelumyynti keskittyvät suurelta osin Vingenkatu 18:ään. Siellä sijaitsevat mm. kokoelma- ja tietopalvelut sekä kulttuuriympäristöön liittyvät palvelut ja neuvonta. Kiepissä luonnontieteellisiin kokoelmiin, tutkimukseen ja asiantuntemukseen liittyvä asiakaspalvelutyö keskittyy Pitkänsillankatu 26:een.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Vuosi 2027 on taloudellisesti haastava käyttötalouden osuuden kaventuessa. Talousarviovuonna 2027 määrärahoja kohdennetaan näyttely- ja tapahtumatoimintaan ja kokoelmapalveluiden puolella isoin panostus on Ullavan, Lohtajan ja Kälviän pitäjähistoriateoksen toteuttamiseen. Haasteita tuottaa omatoimisen tuoton kasvattaminen ja tulotavoitteissa sisäänrakennettu osuus ulkopuoliselle rahoitukselle.

Museotoiminnasta ja alueellisena vastuumuseona toimimisen kaupungille tuleva valtionosuus (vuonna 2026 valtionosuus yhteensä 543 833 €) on tarkastelussa sopimuskauden päättyessä. Uusi sopimuskausi käsittää 2027–2030. Taloussuunnitelmakaudelle 2028–2029 kohdentuu museopalveluun liittyviä kokoelmatilatarpeita. Museotoiminnan kehittämistä jatketaan.

Museopalvelut	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	10 038	14 900	8 800	-40,9
Maksutuotot	16 430	19 400	19 000	-2,1
Tuet ja avustukset	58 600	76 000	41 200	-45,8
Vuokratuotot	5 642	5 000	5 200	4,0
Muut toimintatuotot	11 137	600	3 000	400,0
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**101 847**	**115 900**	**77 200**	**-33,4**
Palkat ja palkkiot	- 869 475	- 852 100	- 894 276	4,9
Henkilöstökorvaukset	10 104	3 300	3 300	0,0
Henkilösivukulut	- 207 779	- 195 018	- 218 015	11,8
Eläkekulut	- 175 018	- 171 067	- 185 613	8,5
Muut henkilösivukulut	-32 761	-23 951	-32 402	35,3
Henkilöstökulut	*-1 077 254*	*-1 047 118*	*-1 112 291*	*6,2*
Palvelujen ostot	- 193 604	- 171 230	- 189 150	10,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-65 211	-80 610	-66 460	-17,6
Avustukset	-50	- 100	- 100	-0,0
Vuokrakulut	- 592 100	- 601 173	- 615 281	2,3
Muut toimintakulut	-2 005	-7 750	-5 950	-23,2
Toimintakulut yhteensä	**-1 930 224**	**-1 907 981**	**-1 989 232**	**4,3**
Toimintakate	**-1 828 378**	**-1 792 081**	**-1 912 032**	**6,7**
Poistot käyttöomaisuudesta	-19 653	-27 500	-20 400	-25,8
Tilikauden tulos	**-1 848 031**	**-1 819 581**	**-1 932 432**	**6,2**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-2 004	-1 930	**-1 907 981**	**-1 989 232**
Tulot	77	102	**115 900**	**77 200**
Netto	-1 926	**-1 828**	**-1 792 081**	**-1 912 032**

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TAES 2027	TS 2028	TS 2029
Asiantuntijapalvelujen käyttäjämäärä	570	100	**300**	300	350
Lausuntojen määrä	419	340	**340**	300	300
Kokoelmaobjektien määrä (KHRM)	175 982	210 000	**210 000**	210 050	210 100
Digitaalisesti saavutett. objektien määrä	737	1 500	**1 500**	1 800	2 200
KHRM Kävijämäärä	32 878	23 500	**28 500**	25 000	26 000
Kieppi Kävijämäärä	14 001	9 000	**12 000**	10 000	10 000
KHRM työpajoihin osallistuneiden määrä	995	600	**600**	600	600
Kieppi työpajoihin osallistuneiden määrä	2 703	1 000	**1 000**	1 100	1 200
Some-tilien seuraajamäärät	5 328	4 900	**5 600**	5 800	6 000
Nettomenot/asukas	-38	-37	**-40**	-40	-40

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Hyvinvointiin kannustava, kaikenikäisiä innostava		
Kulttuurin, taiteen ja tapahtumien saavutettavuus: jokainen voi olla kulttuurin ja taiteen tekijä tai kokija	Tuotamme kiinnostavia näyttelyitä ja tapahtumia ja tuemme elävää kulttuuriperintöä.	Museokohteiden kävijämäärät, tavoite 40 000 Tapahtumien määrä ja osallistujamäärä Opastusten määrä ja osallistujamäärä (aikuiset) Alueellisten tapahtumien ja kiertonäyttelyiden osallistujamäärä
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään.	Toteutamme lapsille ja nuorille museokasvatusta ja museosisältöjä.	Työpajojen määrä ja osallistujamäärä Opastusten määrä ja osallistujamäärä (päiväkodit, koulut) Päiväkotien ja koulujen omatoimisten vierailuiden määrä ja osallistujamäärä
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa	Tuemme hyvinvointia vahvistavaa paikallista identiteettiä ja elävää kulttuuriperintöä.	Asiantuntijapalveluiden neuvonta- ja ohjausmäärä ja tietopalvelupyynnöt, tavoite 300 Rakennetun kulttuuriympäristön lausuntojen määrä, Arkeologisen kulttuuriperinnön ja metsänkäytön lausuntojen määrä
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työyhteisötaitojen edistäminen ja koko yhteisön vastuu työhyvinvoinnista	Panostamme osallistavan työkulttuurin edistämiseen ja kirkastamme työyhteisön yhteisiä pelisääntöjä.	Työyhteisön pelisäännöistä kirjallinen huoneentaulu. Toteutunut Kyllä / Ei
Kestävä talous		
Kestävä talous	Vastuullinen taloudenhoito ja budjetin toteutuman seuranta.	Museopalvelujen vastuualueen käyttötalouden toimintakate budjetin mukainen.

2.6.5 Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	25.6	26	25.25

Toiminnan yleisperustelut

Nuorisolain mukaisesti kaupungin tehtäviin kuuluvat nuorisotyö ja nuorisopolitiikka. Nuorisotyöllä laissa tarkoitetaan nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukemista yhteiskunnassa. Nuorisopolitiikalla puolestaan nuorten kasvu- ja elinolojen sekä sukupolvien välisen vuorovaikutuksen parantamista.

Nuorisopalvelujen laista tulevana tavoitteena on:
1) edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa;
2) tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista;
3) tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa;
4) edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista; sekä
5) parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat:
1) yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys;
2) kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen;
3) monialainen yhteistyö

Toteuttaessaan tavoitteita ja lähtökohtia kaupungin tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja –toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Kokkolan kaupungin nuorisopalvelut jakautuu neljään työmuotoon: yksilölliseen, yhteisölliseen, kokemukselliseen ja tulevaisuutta rakentavaan nuorisotyöhön.

Yksilöllisessä nuorisotyössä vahvistamme nuoren itsetuntemusta ja itsetuntoa. Yksilöllistä nuorisotyötä ovat etsivä nuorisotyö, jalkautuva nuorisotyö, Työtreeni, pienryhmätoiminta sekä Ankkuri-toiminta.

Yhteisöllisessä nuorisotyössä tuemme nuorta kasvamaan yhteisön jäseneksi. Yhteisöllisen nuorisotyön menetelmiä ovat nuorisotilatyö, koulunuorisotyö, Kohasu-toiminta ja loma-ajantoiminta.

Kokemuksellisessa nuorisotyössä edistämme nuorisokulttuureja ja tarjoamme elämyksiä. Kokemukselliseen nuorisotyöhön kuuluvat Rokkikoulu, kummiluokkatoiminta, tapahtumatoiminta ja kansainvälinen nuorisotyö.

Tulevaisuutta rakentavan nuorisotyön kautta luomme mahdollisuuksia nuorille sekä nuorisotyölle ja sen menetelmiä ovat Ohjaamo-toiminta, nuorisoavustukset, verkostotyö, nuoriso- ja lapsivaltuustot sekä tehostettu nuorisotyö.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Vaikka Kokkolan harrastamisen Suomen mallin (Kohasu) sekä Ohjaamo-toiminnan koordinointivastuut siirtyivät nuorisopalveluille jo 1.1.2026, näkyvät ne nyt vasta ensimmäisen kerran nuorisopalvelujen talousarviossa sekä henkilöstösuunnitelmassa. Erityisesti Kohasu-toiminnan vaikutuksesta suurin kasvu näkyy toimintatuotoissa sekä palveluiden ostoissa ja aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmässä. Nuorisopalvelujen henkilöstömäärä lisääntyi Ohjaamon myötä yhdellä työntekijällä. Kohasun tuoma lisä henkilöstöresurssiin ei vaikuta henkilöstömäärään. Rokkikoulun henkilöstöresurssi pienee talousarvioon 2026 verrattuna.

Nuorisopalvelut	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot				
Maksutuotot	35 635	50 300	49 000	-2,6
Tuet ja avustukset	112 040	110 000	284 000	158,2
Vuokratuotot	11 271	14 150	11 600	-18,0
Muut toimintatuotot	808	500	0	- 100,0
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**159 755**	**174 950**	**344 600**	**97,0**
Palkat ja palkkiot	- 907 243	- 978 800	-1 067 300	9,0
Henkilöstökorvaukset	28 147	-4 000	0	- 100,0
Henkilösivukulut	- 218 427	- 220 282	- 253 447	15,1
Eläkekulut	- 184 437	- 192 988	- 214 917	11,4
Muut henkilösivukulut	-33 990	-27 294	-38 530	41,2
Henkilöstökulut	*-1 125 671*	*-1 199 082*	*-1 320 747*	*10,1*
Palvelujen ostot	- 198 112	- 310 629	- 405 432	30,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47 869	-53 310	-79 860	49,8
Avustukset	-91 411	-90 400	-81 400	-10,0
Vuokrakulut	- 471 062	- 489 118	- 493 820	1,0
Muut toimintakulut	-10 329	-18 820	-13 300	-29,3
Toimintakulut yhteensä	**-1 944 453**	**-2 161 359**	**-2 394 558**	**10,8**
Toimintakate	**-1 784 698**	**-1 986 409**	**-2 049 958**	**3,2**
Poistot käyttöomaisuudesta				
Tilikauden tulos	**-1 784 698**	**-1 986 409**	**-2 049 958**	**3,2**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-2 425	-1 944	**-2 161 359**	**-2 394 558**
Tulot	345	160	**174 950**	**344 600**
Netto	-2 081	**-1 785**	**-1 986 409**	**-2 049 958**

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TAES 2027	TS 2028	TS 2029
Tavoitettujen yksittäisten nuorten määrä			**2 460**	2 500	2 500
Tavoitettujen nuorten osuus 7-28v. ikäluokasta (%)			**19**	21	21
Vaikuttamistoimintaan osallistuneiden nuorten määrä			**230**	230	230
Tehtyjen aloitteiden ja annettujen lausuntojen määrä			**30**	30	30
Ryhmä- ja tapahtumatoiminnan osallistumiskerrat			**30 500**	31 000	31 000
Käyntikertojen määrän muutos (%)			**2**	1,5	1,5
Nuorten kokemus toiminnan hyödyllisyydestä (%)			**80**	85	85
Avustuksilla tuetun toiminnan osallistumiskerrat (lkm)			**9 900**	9 900	9 900
Nettomenot/tavoitettu nuori			**-850**	-2 000	-2 000
Nettomenot/0-28v.			**-130**	-147	-147
Nettomenot/asukas	-37	-41	**-42**	-43	-43

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Luomme edellytykset saavutettaville matalan kynnyksen harrastuksille ja vapaa-ajan mahdollisuuksille	Markkinoinnin ja viestinnän kehittäminen nuorisopalvelujen tunnettavuuden lisäämiseksi.	1. Valmis viestinnän ja markkinoinnin toimintamalli. 2. Henkilöstö kokee osaamisensa lisääntyneen.
Luomme edellytykset saavutettaville matalan kynnyksen harrastuksille ja vapaa-ajan mahdollisuuksille	Kohasu-toiminnan kehittäminen lasten ja nuorten tarpeiden ja toiveiden mukaisesti.	1. Harrastavien peruskouluikäisten osuus kasvaa. 2. Kohasu-harrastuksiin osallistuvien yläkouluikäisten määrä kasvaa. 3. Kohasu-harrastusten valikoima monipuolistuu. 4. Kohasu-harrastusryhmien määrä kasvaa.
Laadukas ja turvallinen ympäristö kasvulle. Lapset ja nuoret saavat näkyä, kuulua ja vaikuttaa	Kaikenikäisten kaupunkilaisten tietoisuuden lisääminen päihteidenkäytön haitoista.	1. Ehkäisevän päihdetyön monialainen työryhmä kokoontuu säännöllisesti. 2. Monialainen työryhmä toteuttaa ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelmaa.
Kestävä talous		
Konsernin talous vahvistuu ja omavaraisuus säilyy kestävään talouden edellyttämällä hyvällä tasolla	Nuorisopalvelujen talousarvion toteutuman aktiivinen seuranta ja vastuullinen taloudenpito talousarviossa pysymisen varmistamiseksi.	1. Talousarvion toteutumaa seurataan kuukausittain nuorisopalvelujen johtoryhmässä. 2. Osavuosikatsaukset nuorisopalvelujen vastuualueen osalta käydään läpi koko henkilöstön kanssa.

2.6.6 Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	22.6	24	21.8

Toiminnan yleisperustelut

Liikuntapalvelujen toimintaa ohjaa liikuntalaki (390/2015), jonka mukaisesti kunta luo edellytyksiä asukkaiden liikunnalle tarjoamalla monipuolisia ja saavutettavia liikuntamahdollisuuksia. Tehtävää toteutetaan järjestämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa sekä kehittämällä ja ylläpitämällä liikunta- ja luontoliikuntaolosuhteita.

Liikuntapalvelut toimivat tiiviissä yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen, hyvinvointialueen, liikunta- ja urheiluseurojen sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Toimintaa kehitetään paikalliset tarpeet, asukkaiden osallisuus sekä palveluiden ja liikuntaolosuhteiden saavutettavuus huomioiden. Osana kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä seurataan myös kuntalaisten liikunta-aktiivisuutta.

Liikuntapalvelut edistävät kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä yhteisöllisyyttä kaikissa ikäryhmissä. Erityistä huomiota kiinnitetään soveltavaan liikuntaan ja matalan kynnyksen palveluihin, jotta liikunta olisi mahdollista kaikille toimintakyvystä tai elämäntilanteesta riippumatta.

Väestön ikääntymisen ja hyvinvointierojen kasvun haasteisiin vastataan vahvistamalla yhteistyötä sekä kehittämällä liikuntapalveluja ja -olosuhteita kestävän hyvinvoinnin edistämiseksi koko kaupungissa.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Vastuualueen talousarvioesityksen merkittävin yksittäinen muutos vuoteen 2026 verrattuna liittyy Urheilutalon toiminnan päättymiseen, jonka vaikutus on netto -244 838 euroa ja -2,2 htv.

Kokkolan Urheilupuisto Oy:n palveluihin on liikuntapalvelujen vastuualueelle varattu yhteensä 2,73 miljoonaa euroa (+ 81 474 € / 3,07 %) liikuntatilojen käyttöön, avoimiin vuoroihin sekä kokkolalaisten harrastajien käyttömaksujen subventointiin.

Toimintamenoja kasvattaa liikuntapaikkojen kunnossapidon ostopalvelun 8,5 % korotus, joka johtuu mm. henkilöstö- sekä koneiden ja kaluston leasingkulujen kasvusta. Liikuntapaikkojen kunnossapidon määrärahaan ei sisälly Keskuskentän lämmittämiseen aiemmin varattu 20 300 euron määräraha.

Tulotavoite on -40 500 € (-2,5 %) pääosin johtuen Urheilutalon tulojen poistumisesta. Urheilupuiston uusien tilojen käyttö arvioidaan vaikuttavan jonkin verran ulkokenttien ja liikuntahallien käyttöasteisiin sekä tulokertymään, minkä vuoksi niiden tuotto-odotuksia ei ole korotettu merkittävästi. Ilman Urheilutalon vaikutusta vastuualueen tulotavoite on + 3,03 % . VesiVeijarin osalta tulotavoite on + 4,13 % vuoden 2026 talousarvioon verrattuna.

Lapsiperheiden matalan kynnyksen liikunnan vahvistamiseksi liikuntapalvelut järjestävät vuonna 2027 maksutonta Perhetemmellys-toimintaa viikoittain useammalla eri koululla lukukausien aikana.

Liikuntapalvelut	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	1 210 617	958 500	964 500	0,6
Maksutuotot	70 476	57 000	60 000	5,3
Tuet ja avustukset	15 000	0	0	
Vuokratuotot	964 276	587 700	538 200	-8,4
Muut toimintatuotot	4 835	0	0	
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**2 265 204**	**1 603 200**	**1 562 700**	**-2,5**
Palkat ja palkkiot	- 911 225	- 914 000	- 885 000	-3,2
Henkilöstökorvaukset	9 408	4 000	4 000	0,0
Henkilösivukulut	- 220 182	- 207 225	- 214 646	3,6
Eläkekulut	- 184 856	- 181 521	- 182 553	0,6
Muut henkilösivukulut	-35 326	-25 704	-32 093	24,9
Henkilöstökulut	*-1 131 407*	*-1 121 225*	*-1 099 646*	*-1,9*
Palvelujen ostot	-2 165 117	-2 030 846	-2 189 942	7,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-51 080	-73 900	-61 700	-16,5
Avustukset	- 224 633	- 213 400	- 193 400	-9,4
Vuokrakulut	-3 382 307	-5 542 722	-5 502 924	-0,7
Muut toimintakulut	-10 055	-4 100	-4 100	-0,0
Toimintakulut yhteensä	**-6 964 600**	**-8 986 193**	**-9 051 713**	**0,7**
Toimintakate	**-4 699 396**	**-7 382 993**	**-7 489 013**	**1,4**
Poistot käyttöomaisuudesta	- 370 767	- 432 900	- 466 251	7,7
Tilikauden tulos	**-5 070 040**	**-7 815 893**	**-7 955 263**	**1,8**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-9 088	-6 965	**-8 986 193**	**-9 051 713**
Tulot	1 538	2 265	**1 603 200**	**1 562 700**
Netto	-7 551	**-4 699**	**-7 382 993**	**-7 489 013**

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TAES 2027	TS 2028	TS 2029
Ohjaustoiminnan käyntikerrat	31 952	34 000	**32 000**	32 000	32 000
Uintikeskus VesiVeijari käyntikerrat	256 967	250 000	**250 000**	250 000	250 000
Kipparihallin käyttötunnit	4 636	4 500	**4 500**	4 500	4 500
Hollihaan liikuntahallin käyttötunnit	1 645	1 700	**1 700**	1 700	1 700
Isokylän mtt liikuntahallin käyttötunnit	1 637	1 700	**1 600**	1 600	1 600
Piispanmäen mtt liikuntahallin käyttö-tunnit		1 500	**1 000**	1 000	1 000
Kälviän vapaa-ajan talon käyttötunnit	1 508	1 200	**1 200**	1 200	1 200
Lohtajan Maininki/käyttötunnit	1 292	1 200	**1 200**	1 200	1 200
Ulkokenttien käyttötunnit	8 661	7 500	**7 100**	7 100	7 100
Liikuntajärjestöjen avustukset €	209 038	212 400	**192 400**	214 000	216 000
Avustettavien järjestöjen määrä	53	55	**55**	55	55
Nettokustannus euro/asukas	-97	-153	**-155**	-157	-158

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Hyvinvointiin kannustava, kaikenikäisiä innostava		
Hyvää oloa liikunnasta ja luonnosta	Edistetään kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä monipuolisilla liikuntapalveluilla, liikuntaneuvonnalla sekä kehittämällä soveltavaa liikuntaa.	Ohjattuihin liikuntaryhmiin ja uimaopetukseen osallistuneiden määrä. Tavoite: 32 000 käyntikertaa. Liikuntaneuvonnan asiakasmäärän ja prosessin kehitys vrt. edellinen vuosi. Soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelman valmis (kyllä/ei).
Hyvää oloa liikunnasta ja luonnosta	Ylläpidetään ja kehitetään monipuolisia, liikkumaan innostavia ja saavutettavia liikuntapaikkoja sekä retkeilyreittejä ja -palveluja.	Liikuntapaikkojen kävijämäärät ja/tai käyttötunnit vrt. edellinen vuosi. Kokkolan Urheilupuisto Oy:n yhteistyösopimuksen toteutuminen (kyllä/ei). Toteutettujen peruskunnostus- ja kehittämishankkeiden määrä. Uimahallihankkeen suunnitteluun osallistuminen (kyllä/ei).
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Luomme edellytykset saavutettaville matalan kynnyksen harrastuksille ja vapaa-ajan mahdollisuuksille	Tuetaan lasten ja nuorten liikuntaa ja järjestetään matalan kynnyksen harrasteliikuntaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Avustusohjeen päivitys valmis (kyllä/ei). Matalan kynnyksen palvelujen (esim. perheliikunta, alkeisuimakoulut, avoimet vuorot) määrä ja/tai osallistujamäärä vrt. edellinen vuosi.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osaamisen monipuolinen kehittäminen, yhteistyö ja jatkuva oppiminen organisaation joka tasolla	Vahvistetaan henkilöstön osaamista, työhyvinvointia ja sujuvaa työskentelyä suunnitelmallisella kehittämisellä ja seurannalla.	Koulutuspäivien määrä. Tavoite: keskimäärin 2 pv/ henkilö. Työhyvinvointikyselyn eNPS on vähintään edellisen vuoden tasolla. Asiakas- ja kuntalaiskyselyjen tulokset ovat vähintään edellisen vuoden tasolla.
Kestävä talous		
Kestävä talous	Vastuullinen taloudenhoito ja budjetin toteutuman seuranta.	Toimintakatteen toteuma (%).

2.7 Kaupunkirakennelautakunta

Kaupunkirakennelautakunta	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	427.39	409.43	401.95

Toiminnan yleisperustelut

Tavoitteena on Kaupunkiympäristön jatkuvaan kehittämiseen tähtäävän toimintakulttuurin, kaupungin omia tarpeita palvelevan ja ennakoivan sekä kaupunkilaisten osallisuuteen ja palveluiden parantamiseen keskittyvän toiminnan aikaansaaminen samalla luoden läpinäkyvän toiminnan seurannan, mittarit ja arvioinnin.

Kaupunkiympäristö tekee tiivistä yhteistyötä asukkaiden, yritysten ja yhdistysten kanssa uusien palveluratkaisuiden kehittämiseksi. Tavoitteena on asiakaslähtöinen ja vuorovaikutteinen toimintaympäristö, missä osallisuus on osana jokapäiväistä toimintaa.

Kaupunkirakennelautakunnan yleisenä tehtävänä on:

- huolehtia yhdyskuntateknisistä palveluista mukaan lukien alueidenkäyttölain 103 i, 103 l, 103 m ja 103 o §:ssä mainituista asioista sekä 103 d § hulevesilaskutuksen osalta.
- huolehtia kaupungin toimitiloista annettujen valtuuksien puitteissa
- huolehtia kaupungin maa- ja vesialueista
- huolehtia kaupunkikuvasta ja viihtyvyydestä sekä
- huolehtia asemakaavoituksesta

Kaupunkirakennelautakunnan lakisääteisenä tehtävänä on:
- toimia asuntoviranomaisena
- toimia kunnan öljyntorjuntaviranomaisena
- huolehtia kaupungin kiinteistö- ja mittaustoiminnan järjestämisestä
- huolehtia kaupungin joukkoliikenneasioista

Kaupunkiympäristön tehtävänä on kaupunkirakennelautakunnan alaisuudessa huolehtia lautakuntien toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta kaupungin hallintosäännön ja tämän toimintasäännön määräysten mukaisesti.

Yleiskaavoituksen, maapolitiikan, ympäristöpolitiikan ja liikennesuunnittelun valmistelu tapahtuu kaupunkiympäristön toimesta, mutta toimintoina ne kuuluvat kaupunginhallituksen toimialaan ja niiden valmistelua ohjaa kaupunginjohtajan alaisuudessa konserni- ja kaupunkikehitysjaosto.

Kaupunkiympäristö jakautuu kuuteen vastuualueeseen, joista seuraavat viisi toimivat kaupunkirakennelautakunnan alaisuudessa:
- Kaupunkialueet
- Kaupunkisuunnittelu
- Kaupunki-infra
- Kaupunkirakentaminen
- Kaupunkitoimitilat

Vastuualue jakautuu tarvittaessa palveluyksiköihin. Vastuualueita johtavat vastuualuepäälliköt ja palveluyksiköitä palveluyksiköiden päälliköt.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Kaupunkiympäristön tehtävänä on tarjota terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö, joka tukee kuntalaisten hyvinvointia, kaupungin vetovoimaa sekä kestävää kehitystä. Vuoden 2027 talousarvio laaditaan tilanteessa, jossa talouden epävarmuus ja toimintaympäristön nopeat muutokset edellyttävät palvelujen, investointien ja resurssien

tarkkaa priorisointia. Pitkäjänteisellä suunnittelulla turvataan kaupungin perustehtävien toteutuminen ja palvelujen jatkuvuus myös muuttuvissa olosuhteissa.

Kuntalaisten osallistaminen, yhteistyö eri sidosryhmien kanssa sekä verkostomainen toimintatapa korostuvat entisestään. Ilmastotavoitteet ja vihreä siirtymä ovat keskeinen osa toimialan toimintaa ja päätöksentekoa sekä varautumista. Energiatehokkuuden parantaminen, uusiutuvien energialähteiden hyödyntäminen, kiertotalousratkaisut sekä ympäristövaikutusten huomioiminen näkyvät kaikessa toiminnassa. Samalla digitalisaatio, tekoäly ja robotiikka tarjoavat uusia mahdollisuuksia palvelujen kehittämiseen ja toimintojen tehostamiseen.

Tiukka taloudellinen tilanne edellyttää kaikessa toiminnassa huolellista harkintaa siten, että kaupungin peruspalvelut voidaan turvata. Erityisen haastavaa on kohdentaa resursseja toimenpiteisiin, joiden vaikutukset näkyvät vasta pitkällä aikavälillä. Tämä korostuu erityisesti maapolitiikassa, maankäytön suunnittelussa sekä investointien valmistelussa.

Kaupungin elinvoimaa vahvistavat investoinnit jatkavat maapolitiikan ja maankäytön kehittämisen painotuksia myös vuonna 2027. Tilapäisasumisen ratkaisut, monipuolisen asumistarjonnan mahdollistaminen sekä teollisuuden kasvun edellytysten turvaaminen luovat uusia tarpeita sekä päätöksenteolle että yhdyskuntarakenteen kehittämiselle. Kaupunki ylläpitää aktiivisella maapolitiikalla, kaavoituksella ja alueiden jalostamisella riittävää ja kohtuuhintaista tonttitarjontaa sekä ohjaa yhdyskuntarakennetta kestävään suuntaan.

Vuonna 2027 VT8 kaupunkikeskustan liikenteen kehittämishanke yhdessä valtion kanssa etenee toteutusvaiheeseen. Lisäksi Kruunuportti -alueen kehittämiseen liittyvät toimenpiteet tukevat kaupungin liikennejärjestelmien ja logistiikan kehittämistä; ns. Kvikant yhteys Kruunuportin alueelta.

Keskusta-alueen kehittäminen jatkuu ja jalankulun sekä pyöräilyn edellytysten kehittäminen tukee kestävää liikkumista niin työ- kuin vapaa-ajan matkoilla. Liikenneväyläinvestoinneissa painopiste on perusparannus- ja uudiskohteissa, joista merkittävimpiin kuuluu Laukkametsän infrastruktuurin rakentaminen. Lisäksi Lataamon alueen ja Kirkonmäen urheilualueen kehittämiseksi laaditaan tarvittavia suunnitelmia.

Rakennusinvestoinneissa vuonna 2027 painottuvat koulu- ja päiväkotikiinteistöjen hankkeet. Kiviniityn päiväkodin rakentaminen etenee, Halkokarin koulun ja päiväkodin rakentaminen käynnistyy ja Suomalaisen lukion perusparannus saatetaan loppuun. Lisäksi Vesiveijarin kehittämisen suunnittelua jatketaan. Näiden rinnalla kaupungin toimitiloja kunnostetaan ja peruskorjataan laajasti eri puolilla Kokkolaa.

Asiakaspalvelun ja sähköisten palvelujen kehittäminen jatkuu. Digitalisaatiota hyödynnetään laajasti palvelujen saatavuuden, tehokkuuden ja laadun parantamisessa. Tekoälysovellukset ovat osa päivittäistä toimintaa, ja robotiikan käyttöä laajennetaan hallitusti käytännön kokemusten pohjalta. Ensimmäisten käyttöönottojen tuloksia seurataan ja hyödynnetään tulevassa kehittämistyössä.

Kokkolan kaupungin ilmastotavoitteiden toteutumista seurataan Ilmasto Vahti -järjestelmän avulla. Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen tavoitteita edistetään ja hyväksytyn ilmastosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä toteutetaan osana toimialan normaalia toimintaa.

Henkilöstö

Kaupunkiympäristötoimialalla on viime vuosina toteutettu merkittäviä organisaatio- ja toimintatapauudistuksia. Vuonna 2027 henkilöstöresurssit ovat edelleen tiukasti mitoitetut, eikä palvelutason ylläpitäminen mahdollista merkittäviä henkilöstövähennyksiä ilman vaikutuksia palveluiden laatuun tai saatavuuteen. Nykyinen kuormitus näkyy jo nyt henkilöstötyytyväisyyskyselyssä.

Puhtaus- ja ruokapalveluiden uudistuksen vaikutukset näkyvät vuoden 2027 toiminnassa täysimääräisesti. Piispanmäen tuotantokeittiön käyttöönoton myötä käyttöön otettu uusi ruokatuotantomalli tukee toiminnan tehokkuutta, palveluiden laatua sekä huoltovarmuutta. Valmistuskeittiöihin perustuva toimintamalli mahdollistaa resurssien tarkoituksenmukaisen käytön ja vastaa muuttuvien palvelutarpeiden vaatimuksiin. Kehitystoimia jatketaan.

Toimialan henkilöstöresursseja kohdennetaan edelleen strategisesti tärkeisiin ja lakisääteisiin palveluihin. Osaamiskartoituksia hyödynnetään tehtäväkenteiden kehittämisessä ja henkilöstösuunnittelussa. Eläköitymisten ennakointi sekä osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen ovat keskeisiä henkilöstöjohtamisen painopisteitä. Strategisesti merkittävien palveluiden jatkuvuus, riittävä resursointi ja palvelujen laatu varmistetaan tarkoituksenmukaisella henkilöstörakenteella sekä tarvittaessa ostopalveluja hyödyntämällä.

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueitain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	1	0	0	5	2	0	8
2.2 Taloudelliset riskit	1	0	0	3	2	0	6
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	0	5	2	0	7
2.4 Vahinkoriskit	1	0	0	4	2	0	7
Yhteensä	**3**	**0**	**0**	**17**	**8**	**0**	**28**

Kaupunkirakennelautakunnan merkittävimmät riskit liittyvät asiakastarpeiden ja erityisesti tilatarpeiden ennakoivaan tunnistamiseen sekä tiedonkulun onnistumiseen, henkilöstön ikärakenteeseen ja osaamisen saatavuuteen sekä maanhankinnan rahoituksen riittävyyteen. Asiakastarpeiden viivästynyt tunnistaminen voi johtaa siihen, ettei palvelu- ja tilatarpeisiin pystytä vastaamaan oikea-aikaisesti. Henkilöstön ikääntyminen, samanaikaiset eläköitymiset ja rekrytointihaasteet puolestaan voivat heikentää toiminnan jatkuvuutta ja lisätä työkuormitusta. Merkittävänä taloudellisena riskinä nähdään maanhankintaan osoitettujen määrärahojen mahdollinen väheneminen, mikä voisi vaikeuttaa raakamaan hankintaa ja siten tonttituotannon sekä kaavoituksen edellytyksiä. Lisäksi huomionarvoisia riskejä ovat hankkeiden toteutumiseen ja laatuun liittyvät epävarmuudet, kiinteistökannan kuntoon ja vahingoittumiseen liittyvät riskit, työtapaturmat sekä tiedon keskittyminen yksittäisten henkilöiden varaan.

Riskien hallintaa toteutetaan vahvistamalla vuoropuhelua ja tiedonkulkua toimialojen välillä, kehittämällä tiedonhallintaa ja dokumentointia sekä varmistamalla asiakastarpeiden ennakoiva huomioiminen. Henkilöstöriskejä hallitaan työkyvyn ylläpitämiseen tähtäävillä toimenpiteillä, osaamisen kehittämisellä sekä tiedon ja hiljaisen tiedon siirtämistä tukevilla käytännöillä. Maanhankinnan riskien hallinnassa keskeistä on riittävien määrärahojen varmistaminen talousarvioprosessissa. Hankkeiden toteutumista tuetaan yhteistyön kehittämisellä ja resurssien priorisoinnilla, kun taas kiinteistöihin ja turvallisuuteen liittyviä riskejä hallitaan varautumistoimenpiteillä, turvallisuuden jatkuvalla kehittämisellä sekä työturvallisuuskoulutuksilla. Lisäksi digitalisaation, tietoturvan ja toimintaympäristön muutosten hallintaa vahvistetaan koulutuksella, järjestelmien kehittämisellä ja jatkuvalla seurannalla.

Kaupunkirakennelautakunta	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	21 520 622,49	22 521 737,51	22 801 220,66	1,2
Maksutuotot	957 317,02	927 000,00	938 000,00	1,2
Tuet ja avustukset	388 065,33	252 000,00	285 000,00	13,1
Vuokratuotot	41 238 770,55	40 973 809,00	39 749 469,00	-3,0
Muut toimintatuotot	863 215,19	777 870,00	844 400,00	8,6
Valmistus omaan käyttöön	2 165 619,48	1 999 000,00	2 218 500,00	11,0
Toimintatuotot yhteensä	**67 133 610,06**	**67 451 416,51**	**66 836 589,66**	**-0,9**
Palkat ja palkkiot	-15 851 337,77	-16 376 173,00	-16 647 110,00	1,7
Henkilöstökorvaukset	166 586,08	159 440,00	159 440,00	0,0
Henkilösivukulut	-3 426 355,90	-3 419 060,46	-3 663 850,25	7,2
Eläkekulut	-2 850 139,69	-2 956 063,83	-3 050 643,00	3,2
Muut henkilösivukulut	- 296 825,97	- 462 996,63	- 613 207,25	32,4
Henkilöstökulut	-19 277 693,67	-19 795 233,46	-20 310 960,25	2,6
Palvelujen ostot	-19 962 101,70	-20 757 838,12	-20 176 114,29	-2,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 756 367,75	-10 868 780,00	-10 259 410,00	-5,6
Avustukset	-51 769,27	- 180 000,00	- 185 000,00	2,8
Vuokrakulut	-12 131 682,34	-11 837 742,00	-11 801 729,00	-0,3
Muut toimintakulut	- 734 517,11	-1 254 925,00	-1 386 080,00	10,5
Toimintakulut yhteensä	**-62 914 131,84**	**-64 694 518,58**	**-64 119 293,54**	**-0,9**
Toimintakate	**4 219 478,22**	**2 756 897,92**	**2 717 296,12**	**-1,4**
Poistot käyttöomaisuudesta	-13 612 222,05	-12 855 033,00	-11 813 390,00	-8,1
Tilikauden tulos	**-9 392 856,54**	**-10 098 135,08**	**-9 096 093,88**	**-9,9**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-64 267	-62 914	**-64 694 519**	**-64 119 294**
Tulot	66 644	67 134	**67 451 417**	**66 836 590**
Netto	2 377	**4 219**	**2 756 898**	**2 717 296**

Toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön	TP 2025	TA 2026	TAES 2027	Muutos .26/.27
Hallinto	586 718	482 640	472 900	-2,0 %
Kaupunkialueet	7 053 942	5 592 500	6 698 500	19,8 %
Kaupunkisuunnittelu	528 241	409 000	455 000	11,2 %
Kaupunkirakentaminen	795 270	893 730	945 600	5,8 %
Kaupunki-infra	6 537 582	6 431 700	7 021 100	9,2 %
Kaupunkitoimitilat	51 631 857	53 641 847	51 243 490	-4,5 %
yhteensä	**67 133 610**	**67 451 417**	**66 836 590**	**-0,9 %**
Toimintakulut				
Hallinto	-483 590	-455 463	-474 664	4,2 %
Kaupunkialueet	-2 061 845	-2 053 030	-2 140 248	4,2 %
Kaupunkisuunnittelu	-3 206 081	-3 376 210	-3 536 487	4,7 %
Kaupunkirakentaminen	-924 474	-1 068 695	-1 113 692	4,2 %
Kaupunki-infra	-11 732 210	-12 405 349	-12 311 525	-0,8 %
Kaupunkitoimitilat	-44 505 931	-45 335 772	-44 542 677	-1,7 %
yhteensä	**-62 914 132**	**-64 694 519**	**-64 119 294**	**-0,9 %**
netto				
Hallinto	103 128	27 177	-1 764	-106,5 %
Kaupunkialueet	4 992 097	3 539 470	4 558 252	28,8 %
Kaupunkisuunnittelu	-2 677 840	-2 967 210	-3 081 487	3,9 %
Kaupunkirakentaminen	-129 204	-174 965	-168 092	-3,9 %
Kaupunki-infra	-5 194 629	-5 973 649	-5 290 425	-11,4 %
Kaupunkitoimitilat	7 125 926	8 306 074	6 700 812	-19,3 %
yhteensä	**4 219 478**	**2 756 898**	**2 717 296**	**-1,4 %**

2.7.1 Kaupunkialueet

Kaupunkialueet	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	23.8	23.8	23.06

Toiminnan yleisperustelut

Kaupunkialueet huolehtii maanhankinnasta ja luovutuksesta, maastomittauspalveluista ja kiinteistönmuodostuspalveluista sekä metsien ja muiden luonnonmukaisten viheralueiden hoidosta. Kaupunkialueet edustaa kaupunkia maanomistajana ellei hallinto- tai toimintasäännössä muutoin määrätä.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Maa- ja vesialueiden ostoon on varattu perusmäärärahana 0,5 milj. euroa. Epävarmat talousnäkymät ja vuokrauksen suosion lisääntyminen tonttien luovutuksessa aiheuttanee myyntitulojen laskua. Tonttien ja alueiden myyntituloksi arvioidaan 1,5 milj. euroa. Vuokratuloksi arvioidaan 5,9 milj. euroa, josta Kokkolan Sataman osuus on hieman yli kaksi miljoonaa euroa. Tonttien luovutusmääriä on tietoisesti vähennetty viime vuosina, koska niiden kysyntäkin on vähentynyt. Vaikka uusien alueiden kaavoitusta on vähennetty, niin raakamaan hankintaan tulee edelleen panostaa. Raakamaan hankinta hyvissä ajoin ennen kaavoitusta on edellytys hintatason pitämiseksi kurissa. Maa-alueita hankitaan vain perustellusti siten, että se tukee maankäytön tavoitteita, infran kehittämistä tai muista strategisista syistä. Kaupungin metsäomaisuus vähenee vuosittain kaavoituksen ja kunnallistekniikan rakentamisen myötä, joten metsän hankkiminen ilman kaavoitustarvettakin voi olla tarpeen. Metsien hankintaa tehdään vain harkiten muiden investointipaineiden ollessa suuri. Yksityisten omistamien rakentamattomien tonttien korotettu kiinteistövero on kaupungilla käytössä ja niissä tapahtuneista muutoksista raportoidaan verottajalle vuosittain.

Viranomaistoimintojen taksoja tarkistetaan säännöllisesti verrokkikaupunkien taksoihin ja korotetaan tarvittaessa. Metsätalouden suunnitelmat perustuvat metsäsuunnitelmaan ja metsien hoidon kokonaiskestävän hakkuu- ja hoitosuunnitteen toteuttamiseen.

Kaupunkialueet	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	614 222	600 000	550 000	-8,3
Maksutuotot	149 823	157 000	148 000	-5,7
Tuet ja avustukset	8 316	0	0	
Vuokratuotot	6 167 896	4 745 500	5 905 500	24,4
Muut toimintatuotot	59 732	55 000	55 000	0,0
Valmistus omaan käyttöön	53 953	35 000	40 000	14,3
Toimintatuotot yhteensä	**7 053 942**	**5 592 500**	**6 698 500**	**19,8**
Palkat ja palkkiot	- 958 604	-1 103 593	-1 173 500	6,3
Henkilöstökorvaukset	4 363	3 000	3 000	0,0
Henkilösivukulut	- 229 415	- 251 408	- 276 573	10,0
Eläkekulut	- 191 137	- 220 423	- 234 101	6,2
Muut henkilösivukulut	-38 277	-30 985	-42 472	37,1
Henkilöstökulut	*-1 188 019*	*-1 355 001*	*-1 450 073*	*7,0*
Palvelujen ostot	- 574 790	- 430 158	- 443 742	3,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 767	-43 550	-42 300	-2,9
Avustukset				
Vuokrakulut	- 204 519	- 203 021	- 181 534	-10,6
Muut toimintakulut	-61 750	-21 300	-22 600	6,1
Toimintakulut yhteensä	**-2 061 845**	**-2 053 030**	**-2 140 248**	**4,2**
Toimintakate	**4 992 097**	**3 539 470**	**4 558 252**	**28,8**
Poistot käyttöomaisuudesta	-2 314	0	0	
Tilikauden tulos	**4 989 783**	**3 539 470**	**4 558 252**	**28,8**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-2 149	-2 062	**-2 053 030**	**-2 140 248**
Tulot	6 539	7 054	**5 592 500**	**6 698 500**
Netto	4 390	**4 992**	**3 539 470**	**4 558 252**

	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Kaupunkimittaus			
Menot	-1 028 326	-1 167 889	-1 207 646
Tulot	278 824	242 000	238 000
Toimintakate	**-749 502**	**-925 889**	**-969 646**
Maapolitiikka			
Menot	-514 164	-367 643	-383 236
Tulot	6 177 398	4 745 500	5 905 500
Toimintakate	**5 663 234**	**4 377 857**	**5 522 264**
Metsät			
Menot	-519 355	-517 498	-549 366
Tulot	597 720	605 000	555 000
Toimintakate	**78 365**	**87 502**	**5 634**

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yritysystävällisyys: Logistisesti loistava, monipuolisesti mahdollistava. Kokkola tarjoaa parhaan yrittäjyyden ympäristön		
Hyvät toiminnan, kasvun ja sijoittumisen edellytykset kaikille yrityksille	Varmistetaan riittävä ja monipuolinen teollisuus- ja yritystonttivaranto sekä nopea tonttien luovutusprosessi investointien mahdollistamiseksi. Pidetään teollisuustonttien hintataso kilpailukykyisenä ja ennakoitavana.	Luovutettujen yritys- ja teollisuustonttien määrä (kpl). vrt edellinen vuosi. Vapaiden yritys- ja teollisuustonttien määrä (kpl). Tavoite vähintään 20 luovutuskelpoista tonttia jatkuvasti tarjolla. Hinnasta johtuneet peruuntuneet luovutukset (kpl). vrt. edellinen vuosi.

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Parannamme palveluiden saavutettavuutta ja laatua tietoon ja asukkaiden osallisuuteen pohjautuen. Huomioimme digitaalisuuden ja kielellisen saavutettavuuden	Kehitetään sähköisiä maanvuokra-, kauppakirja- ja tonttihakemusprosesseja sekä sähköistä arkistointia.	Sähköisesti allekirjoitettujen luovutuskirjojen osuus (%). Tavoite 80 % sähköisesti.
Varmistamme kestävän kansainvälisen kasvun	Turvataan jatkuva ja monipuolinen asuintonttitarjonta eri puolilla kaupunkia sekä mahdollistetaan erilaiset asumismuodot kaupungin kasvun tueksi. Luovutetaan tontteja vuosittain 30–50 kpl eri puolelta kaupunkia.	Luovutettujen asuintonttien määrä (kpl) Jatkuvasti haettavana olevien omakotitonttien määrä (kpl) Tavoite: 30–50 luovutettua asuintonttia, vähintään 50 tonttia haettavana.
Huomioimme kestävän kehityksen ja ilmastovaikutukset päätöksenteossa ja resursseissa	Toteutetaan metsien kokonaiskestävää hoitoa, vahvistetaan hiilensidontaa ja edistetään luonnon monimuotoisuutta kaupungin metsäomaisuudessa.	Metsänhoitotoimenpiteet (ha). Tavoite 250 ha Metsäenergian myynti (m³/vuosi). Tavoite 2500–3000 m³/vuosi. Luonnonhoitokohteiden määrä (kpl) -> vähintään edellisvuoden tasolla
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työyhteisötaitojen edistäminen ja koko yhteisön vastuu työhyvinvoinnista	Huolehditaan työturvallisuudesta, työkyvystä ja osaamisen jakamisesta.	NPS -luku vrt. edellinen vuosi Työtapaturmien määrä vs edellinen vuosi.
Kestävä talous		
Kestävä talous	Talousarvion toimintakatteen toteuma ja seuranta. Vastuullinen taloudenpito, joka varmistaa talousarviossa ja sille asetetussa kehyksessä pysymisen.	Talousarvion pysyvyys (K/E) Kehitetään kaupungin maaomaisuuden hallintaa ja hyödyntämistä aktiivisella maanhankinnalla, tontinluovutuksella sekä

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
		maanvuokraustoiminnalla kaupungin kasvun ja talouden tasapainon tukemiseksi.

2.7.2 Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelu	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	23.85	23.85	23

Toiminnan yleisperustelut

Kaupunkisuunnittelu huolehtii alueidenkäyttölain mukaisista kaavoitustehtävistä, niihin liittyvien lausuntojen ja päätösten valmistelusta sekä yleisten alueiden kaupunkikuvallisesta suunnittelusta. Kaupunkisuunnittelu osallistuu maakuntakaavoituksen valmisteluun sekä kaupungin kehittämiseen liittyvien, maankäyttöä koskevien hankkeiden suunnitteluun.

Kaupunkisuunnittelu huolehtii kaupungin liikennesuunnittelusta sekä joukkoliikenteen suunnittelusta ja kehittämisestä.

Kaupunkisuunnittelu huolehtii kaupungin katujen, torien, liikennealueiden, urheilu- ja ulkoliikuntapaikkojen, puistojen- ja viheralueiden sekä muun kunnallisteknisen rakentamisen ja niihin liittyvien laitteiden suunnittelusta sekä edellisiin liittyvien kehittämissuunnitelmien laatimisesta.

Kaupunkisuunnittelu huolehtii yhdyskuntateknisten investointien pitkäjänteisestä suunnittelusta ja ohjelmoinnista yhdessä infrapäällikön ja kaupunkiympäristöjohtajan kanssa.

Kaupunkisuunnittelun alla toimii erillisenä palveluyksikkönä paikkatietojärjestelmistä vastaava paikkatietoyksikkö. Paikkatietoyksikön tehtävänä on integroida kansallisia ja kansainvälisiä paikkatietosäädöksiä, standardeja ja suosituksia paikallistason tarpeisiin. Paikkatietoyksikkö vastaa Kokkolan kaupungin paikkatietojärjestelmien hallinnasta ja kehittämisestä, koordinoi paikkatietojen jakelua sekä vastaa tarvittavien paikkatieto- ja kartta-aineistojen hankinnasta ja ylläpidosta siten, että paikkatietoja voidaan käyttää suunnittelun ja päätöksenteon tueksi. Paikkatietoyksikkö vastaa paikkatietoalan lainsäädännön edellyttämien kunnalle kuuluvien velvoitteiden järjestämisestä ja noudattamisesta yhteistyössä vastuualueiden kanssa. Paikkatietoyksikkö toimii seudullisen paikkatietoyhteistyön kehittäjänä yhdessä alueen kuntien kanssa. Palveluyksikön toiminnasta vastaava viranhaltija on paikkatietopäällikkö.

Kaupunkisuunnittelu	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	10 791	7 000	10 000	42,9
Maksutuotot	36 716	25 000	35 000	40,0
Tuet ja avustukset	241 000	167 000	200 000	19,8
Vuokratuotot				
Muut toimintatuotot				
Valmistus omaan käyttöön	239 734	210 000	210 000	0,0
Toimintatuotot yhteensä	**528 241**	**409 000**	**455 000**	**11,2**
Palkat ja palkkiot	-1 151 598	-1 212 000	-1 287 500	6,2
Henkilöstökorvaukset	6 979	0	0	
Henkilösivukulut	- 277 072	- 273 981	- 304 588	11,2
Eläkekulut	- 232 075	- 240 045	- 258 110	7,5
Muut henkilösivukulut	-44 997	-33 936	-46 479	37,0
Henkilöstökulut	*-1 428 670*	*-1 485 981*	*-1 592 088*	*7,1*
Palvelujen ostot	-1 604 838	-1 721 937	-1 790 644	4,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 074	-11 700	-11 500	-1,7
Avustukset				
Vuokrakulut	- 154 878	- 152 992	- 139 455	-8,8
Muut toimintakulut	-2 621	-3 600	-2 800	-22,2
Toimintakulut yhteensä	**-3 206 081**	**-3 376 210**	**-3 536 487**	**4,7**
Toimintakate	**-2 677 840**	**-2 967 210**	**-3 081 487**	**3,9**
Poistot käyttöomaisuudesta	- 106 615	- 109 700	-59 600	-45,7
Tilikauden tulos	**-2 784 455**	**-3 076 910**	**-3 141 087**	**2,1**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-3 546	-3 206	**-3 376 210**	**-3 536 487**
Tulot	422	528	**409 000**	**455 000**
Netto	-3 124	**-2 678**	**-2 967 210**	**-3 081 487**

	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Suunnittelu ja kaavoitus			
Menot	-1 526 417	-1 677 533	-1 787 329
Tulot	251 109	220 000	220 000
Toimintakate	**-1 275 308**	**-1 457 533**	**-1 567 329**
Paikkatiedot			
Menot	-608 690	-617 767	-621 235
Tulot	36 132	22 000	35 000
Toimintakate	**-572 558**	**-595 767**	**-586 235**
Joukkoliikenne			
Menot	-1 070 974	-1 080 910	-1 127 923
Tulot	241 000	167 000	200 000
Toimintakate	**-829 974**	**-913 910**	**-927 923**

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yritysystävällisyys: Logistisesti loistava, monipuolisesti mahdollistava. Kokkola tarjoaa parhaan yrittäjyyden ympäristön		
Yritysystävällisyys: Logistisesti loistava, monipuolisesti mahdollistava. Kokkola tarjoaa parhaan yrittäjyyden ympäristön	Mahdollistamme Kokkolan kasvun ja investoinnit ennakoivalla maankäytön suunnittelulla sekä sujuvilla kaavoitus- ja liikennejärjestelmäratkaisuilla.	Strategisesti merkittävien investointeja tukevien kaava- ja liikennehankkeiden eteneminen kaavoituskatsauksen ja hankesuunnitelmien tavoitteiden mukaisesti (K/E) Yritys- ja teollisuushankkeita tukevien kaava- ja suunnitteluhankkeiden eteneminen kaavoituskatsauksessa esitetyn aikataulun mukaisesti (K/E) Yritys- ja teollisuustoiminnan tarvitseman kaavavarannon riittävyys parantunut suhteessa viimeisiin 3 vuoteen (K/E)

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
		
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Parannamme palveluiden saavutettavuutta ja laatua tietoon ja asukkaiden osallisuuteen pohjautuen. Huomioimme digitaalisuuden ja kielellisen saavutettavuuden	Edistämme digitaalisten palveluiden, paikkatiedon, tietomallimuotoisen suunnittelun ja tiedon saavutettavuuden avulla sujuvaa asiointia, osallistumismahdollisuuksia ja kestävää kaupunkikehitystä.	Opaskarttapalvelun käyttäjämäärä vähintään kolmen edellisen vuoden keskiarvon tasolla (K/E) Opaskarttapalveluun tuotettujen uusien aineistojen määrä vähintään samalla tasolla edellisvuodesta (K/E) Paikkatietoaineistojen hankinta- ja päivitysohjelman toteutumisaste vähintään 90 % (K/E) Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (RYHTI) käyttöönotolle asetetut vuoden keskeiset vaiheet on toteutettu määräaikaan mennessä (K/E)
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osaamisen monipuolinen kehittäminen, yhteistyö ja jatkuva oppiminen organisaation joka tasolla	Varmistamme kaupunkisuunnittelun osaamisen, työhyvinvoinnin ja toimintakyvyn muuttuvassa toimintaympäristössä.	Kaikille työntekijöille on käyty vuosittainen kehityskeskustelu, tavoitetaso 100 % (K/E) Ammatillisiin koulutuksiin osallistuminen keskimäärin vähintään 2 pv/henkilö/vuosi (K/E) Sairauspoissaolot vähentyneet viime vuodesta pv/henkilö (K/E) Kaikki vakanssit täytettynä (K/E) Työhyvinvointikyselyn eNPS on vähintään edellisen vuoden tasolla ja saavuttaa kaupungin asettaman tavoitetason (K/E) Vähintään 80 % henkilöstöstä osallistuu vuoden aikana vähintään yhteen tietomallikaavoitukseen, paikkatietoihin tai digitaalisiin suunnitteluprosesseihin liittyvään koulutukseen (K/E)

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Kestävä talous		
Kestävä talous	Talousarvion toimintakatteen toteuma ja seuranta. Vastuullinen taloudenpito, joka varmistaa talousarviossa ja sille asetetussa kehyksessä pysymisen niin käyttötalouden kuin investointien osalta.	Talousarvion pysyvyys (K/E)

2.7.3 Kaupunkirakentaminen

Kaupunkirakentaminen	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	10	11	10

Toiminnan yleisperustelut

Kaupunkirakentamisen tehtävänä on huolehtia kaupungin tarvitsemien toimitilojen ja kiinteistöjen rakentamisen ja rakennusteknisen kunnossapidon, rakennuttamisen, suunnittelun ja toteuttamisen järjestämisestä, tuottamisesta sekä niihin liittyvästä ohjelmoinnista. Tarvittavat toimenpiteet toteutetaan joko omana työnä tai ostopalveluina.

Kaupunkirakentaminen vastaa:
- hankekohtaisesta projektin teknisestä ja taloudellisesta kokonaishallinnasta ja hankinnoista yhteistyössä muiden kaupungin toimialojen kanssa
- hankekohtaisen suunnittelun resursoinnista, hankinnasta ja ohjauksesta
- hankekohtaisesti rakennus-, toimenpide- ym. lupien hakemisesta
- hankekohtaisen toteutuksen vaatimista kilpailutuksista
- hankekohtaisen toteutuksen ja sen vaatiman valvonnan järjestämisestä
- hankekohtaisesta dokumentoinnista ja takuuajan toimenpiteistä

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Rakentamisen tavoitteena on tuottaa käyttäjilleen turvalliset, terveelliset ja asianmukaiset tilat sekä toteuttaa talousarviossa hyväksytyt kohteet siten, että:

-kaupungin rakennuskannan arvo säilytetään
-tilasuunnittelua tehdään yhdessä toimialojen ja muiden sidosryhmien kanssa
-talousarviossa päätetyt kohteet toteutetaan suunnitelmien mukaisesti
-projektit toteutetaan energiatehokkaasti huomioiden energiatehokkuuden parantaminen ja energiakulutuksen pienentäminen ja niiden seurannan tehostaminen -käytön aikana.
-henkilöstön osaamista vahvistetaan henkilöstökoulutuksen avulla. Koulutuksessa keskitytään vahvistamaan erityisesti asiantuntijoiden osaamista
-tulevissa rakennushankkeissamme korostuvat erityisesti vihreät tavoitteet, johon myös Kokkolan kaupunki on sitoutunut (HINKU). Näistä keskeisimpiä asioita ovat energiatehokkuus, uusiutuvat energialähteet, kiertotalouden hyödyntäminen ja ympäristöystävälliset innovaatiot.

Merkittävimmät hankkeet:

Halkokarin koulun ja päiväkodin rakentaminen alkaa
Kiviniityn päiväkodin rakentaminen jatkuu
Kokkolan suomalaisella lukiolla remontit jatkuvat.
Kirjaston ilmanvaihtoremontti alkaa
Mäntykankaan koulun teknisten työn tilat rakentuvat
Vesiveijarin suunnittelua jatketaan

Kaupunkirakentaminen	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot				
Maksutuotot				
Tuet ja avustukset				
Vuokratuotot				
Muut toimintatuotot	52 300	66 730	63 200	-5,3
Valmistus omaan käyttöön	742 970	827 000	882 400	6,7
Toimintatuotot yhteensä	**795 270**	**893 730**	**945 600**	**5,8**
Palkat ja palkkiot	- 564 250	- 630 600	- 657 900	4,3
Henkilöstökorvaukset	2 090	0	0	
Henkilösivukulut	- 115 704	- 122 967	- 137 304	11,7
Eläkekulut	-95 024	- 105 310	- 113 554	7,8
Muut henkilösivukulut	-20 679	-17 657	-23 750	34,5
Henkilöstökulut	*- 679 954*	*- 753 567*	*- 795 204*	*5,5*
Palvelujen ostot	- 159 526	- 218 468	- 229 148	4,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 308	-10 450	-8 500	-18,7
Avustukset				
Vuokrakulut	-79 780	-81 810	-76 440	-6,6
Muut toimintakulut	-1 907	-4 400	-4 400	-0,0
Toimintakulut yhteensä	**- 924 474**	**-1 068 695**	**-1 113 692**	**4,2**
Toimintakate	**- 129 204**	**- 174 965**	**- 168 092**	**-3,9**
Poistot käyttöomaisuudesta				
Tilikauden tulos	**- 129 316**	**- 174 965**	**- 168 092**	**-3,9**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-1 118	-924	**-1 068 695**	**-1 113 692**
Tulot	946	795	**893 730**	**945 600**
Netto	-173	**-129**	**-174 965**	**-168 092**

	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Hallinto			
Menot	-115 015	-144 491	-142 049
Tulot	125 080	143 730	145 600
Toimintakate	**10 065**	**-761**	**3 551**
Hankepalvelut			
Menot	-809 459	-924 203	-971 643
Tulot	670 190	750 000	800 000
Toimintakate	**-139 269**	**-174 203**	**-171 643**

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään.	Oppimisympäristöt suunnitellaan ja toteutetaan siten, että lasten ja nuorten kehitystarpeet, turvallisuus, osallisuus ja hyvinvointi asetetaan kaikessa suunnittelussa keskiöön.	• Pedagoginen ja hankekohtainen osallistava suunnittelu kaikissa hankkeissa (K/E) • Vaatimusmallit ennen suunnittelun käynnistämistä perustettavien käyttäjämikrotiimien toimesta vaadittavan opetusympäristön laatutason määrittämiseksi (K/E) • Mikrotiimien perustaminen ja niiden osallistamisen työpajoihin koko suunnitteluvaiheen ajan suunniteltaessa eri tilatyyppejä ja erilaisiin oppimistapoihin. (K/E) • Käyttäjien osallistaminen opettajat ja rehtorit (K/E) Vertailu edelliseen hankkeisiin. Palaute • Muut käyttöä tukevat sidosryhmät palaute • Oppilaat mukana luonnossuunnitteluvaiheessa (lapsille suunnatut työpajat) ja siitä saatu palaute • Projekteissa käytettävän erillisen pedagogisen suunnittelijan onnistuminen ja siitä saatu palaute • Palaute suunnittelusta toteutetaan vuorovaikutteisesti koko kehitysvaiheen ajan Tavoiteena palautteiden vertailu edelliseen hankkeisiin; kehityskohteiden kerääminen tulevaisuuden hankkeita ajatellen.
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Huomioimme kestävän kehityksen ja ilmastovaikutukset päätöksenteossa ja resursseissa	Määritellään konkreettinen tiekartta hiilineutraalin työmaan toteuttamiseen	• Hiilijalanjälki kg CO2/brm²/vuosi -> tavoitteena alittaa kansallinen raja-arvo nyt 20 Co2ekvival. • Työmaajätteen kierrättäminen-> kierrätysaste >75 % rakennusosien hyödyntämisessä

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
		• EPD statuksen omaavien materiaalien osuus 100 % kriittisistä materiaaleista esim. betoni, tiili, teräs • Logistiikka; työmaan kuljetukset ja päästöt -> uusiutuvan dieselin ja sähkön osuus työmaakuljetuksissa • Laskentaosaamisen koulutusta hiilijalanjäljen määrittämisestä ja kestävistä hankinoista -> edellisen vuoden tasolla.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Rakennuttajaorganisaatiossa keskiössä ovat projektijohtamisen korkea laatu ja sujuva verkostoyhteistyö	• Neuvottelutaidot, sopimustekniikka ja konfliktien ratkaisukyky ja niissä onnistuminen • Avoin, osallistava ja valmentava johtaminen: työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksien mahdollistaminen • Varmistetaan ja tuetaan henkilöstön ammattitaidon jatkuvaa kehittymistä ja vastaamista tulevaisuuden haasteisiin -> koulutuspäivien määrä vähintään edellisvuoden tasolla • Asiantuntijaorganisaation henkinen jaksaminen ja substanssiosaamisen hyödyntäminen osana päivittäistä työkulttuuria - eNPS vertailu edelliseen vuoteen • Vähennetään työkuormitusta ja tuetaan työssä jaksamista esim. rotaation (työkierron) avulla -> vertailu edelliseen vuoteen • Havainnoidaan henkisen hyvinvoinnin tilaa eri projektivaiheiden (esim. suunnittelu- ja urakkakilpailutukset ja luovutukset) aiheuttamaa kausittaista huippukuormaa • Sairauspoissaolot erityisesti henkinen uupumisen seuranta; eNPS luku ja sairauspoissaolot-> vertaiu edellinen vuosi

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
		• Seurataan työkuormituksen (läsnäolo/etätyö) tasaisuutta -> mittarina kuukausittainen pulssikysely. • Ylitöiden ja pitämättömien lomien kertymä henkilöittäin seurannassa.-> vähintään edellisen vuoden tasolla • Päätetään riittävistä toimenpiteistä kausittaisten huippukuormien tasaamiseksi.-> toimenpiteiden määrä verrattuna edelliseen vuoteen vähintään samalla tasolal.
Kestävä talous		
Kestävä talous	Talousarvion toimintakatteen toteuma ja seuranta. Vastuullinen taloudenpito, joka varmistaa talousarviossa ja sille asetetussa kehyksessä pysymisen niin käyttötalouden kuin investointien osalta.	Talousarvion pysyvyys (K/E)

2.7.4 Kaupunki-infra

Kaupunki-infra	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	97.5	94.5	95

Toiminnan yleisperustelut

Kaupunki-infran tehtävänä on infrarakentaminen ja kunnossapito. Infrarakentamisen ja kunnossapidon tehtävä on aikaansaada ja ylläpitää turvallinen, toimiva ja
taloudellinen väyläverkosto ja viihtyisä elinympäristö laitteineen.

Kaupunki-infran vastuualue pitää sisällään Infrarakentamisen, Puistot ja liikuntapaikat sekä Liikenneväylät ja kunnossapito -palveluyksiköt.

Infrarakentamisen palveluyksikkö vastaa:
- infrarakentamisesta ja -rakennuttamisesta.
- liikenneväylien, hulevesi-, katu- ja liikennevaloverkoston hallinnasta mukaan lukien alueidenkäyttölain 103 i, 103 l, 103 m ja 103 o §:ssä mainituista asioista sekä 103 d § hulevesilaskutuksen osalta.
- erikseen tilattavien kohteiden rakentamisesta ja rakennuttamisesta.
- kaupungin ylläpitämien laitureiden ja veneväylien rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä venepaikkojen vuokraamisesta.
- vesiliikennelain 17 ja 20 §:n mukaisten kielto- ja rajoitusasioiden valmistelusta.
- kaupungin alueella öljyvahinkojen jälkitorjuntatoimien suorittamisesta.

Puistot ja liikuntapaikat -palveluyksikkö vastaa:
- puistojen ja liikuntapaikkojen rakentamisesta, rakennuttamisesta ja kunnossapidosta.
- ulkoilu- ja luontoreittien sekä luonnonsuojelualueiden rakentamiseen ja hoitoon liittyvistä tehtävistä.
- erikseen tilattavien kohteiden rakentamisesta ja rakennuttamisesta.
- puisto- ja liikuntapaikkarakentamista varten tarvittavien rakennus-, toimenpide- ym. lupien hakemisesta.
- puutarhajätteenvastaanotosta ja -kompostoinnista.
- ruokamullan valmistuksesta.

Liikenneväylät ja kunnossapito -palveluyksikkö vastaa:
- liikenneväylien, kauppatorin ja muiden yleisten alueiden, hulevesi-, katu- ja liikennevaloverkoston kunnossapidosta.
- romuajoneuvolain mukaisista tehtävistä.
- lumen- ja maankaatopaikkojen ylläpidosta.
- jätehuollon kaupungille kuuluvista tehtävistä.
- kaivantovalvonnan suorittamisesta palveluyksikön hoidossa olevilla alueilla yhdessä kaupunkiluvituksen vastuualueen kanssa.
- kaupungin omien kuljetus-, kalusto- ja korjaamopalveluiden tuottamisesta.
- rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyvistä tilapäisistä liikennejärjestelyistä liikenne-, puisto- ja muilla yleisillä alueilla.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

- Infrarakentamisen vuoden työkohteet toteutetaan laaditun ohjelman mukaisesti lisäkohteet huomioiden. Investointikohteiden suunnittelu tehdään 1+2 vuotta -periaatteella.
- Määrärahojen käyttöön sekä toiminnan taloudellisuuteen panostetaan kustannusseurannalla esim. verrokkikunnat. Kohteille tehdään kustannusten jälkilaskentaa.
- Mikäli alue on rakentunut, kadut päällystetään määrärahojen puitteissa.
- Asuntoalueiden valaiseminen tulee suorittaa välittömästi alueiden tultua muun rakennustoiminnan osalta valmiiksi, joka toteutuakseen vaatii n. 300 000 €/v.
- Liikenneväylät ja-alueet pidetään talvikunnossapidon osalta standardien edellyttämässä kunnossa (lumenauraukseen lähtöraja ajoradoilla 7 cm ja pyöräteillä 3 cm).

- Liikenneonnettomuuksia pyritään vähentämään kunnossapidon ja liikennejärjestelyjen avulla.
- Hulevesien aiheuttamia haittoja pyritään vähentämään. Vaatii mm. hulevesien hallinnan suunnittelua niin kaavoituksen kuin yhdyskuntateknisen suunnittelun yhteydessä.
- Koneiden ja ajoneuvojen käyttöaste pidetään mahdollisimman korkeana huomioiden käytössä olevat resurssit. Käyttöastetta seurataan koneryhmäkohtaisesti.
- Puistoja hoidetaan hyväksytyn kunnossapitotasoluokituksen mukaisesti. Kunnossapidettävien alueiden laajentuessa tarkistetaan kunnossapitoluokitusta.

Kaupunki-infra	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	4 350 032	4 429 200	4 781 700	8,0
Maksutuotot	770 448	745 000	755 000	1,3
Tuet ja avustukset	137 349	85 000	85 000	0,0
Vuokratuotot	61 724	87 500	75 500	-13,7
Muut toimintatuotot	142 135	210 000	292 400	39,2
Valmistus omaan käyttöön	1 075 892	875 000	1 031 500	17,9
Toimintatuotot yhteensä	**6 537 582**	**6 431 700**	**7 021 100**	**9,2**
Palkat ja palkkiot	-3 971 199	-3 761 360	-3 904 860	3,8
Henkilöstökorvaukset	41 301	25 940	25 940	0,0
Henkilösivukulut	- 899 874	- 859 878	- 881 606	2,5
Eläkekulut	- 748 055	- 753 833	- 739 769	-1,9
Muut henkilösivukulut	- 151 819	- 106 044	- 141 837	33,8
Henkilöstökulut	*-4 871 073*	*-4 621 238*	*-4 786 466*	*3,6*
Palvelujen ostot	-3 892 416	-3 840 783	-3 734 473	-2,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 367 989	-1 665 850	-1 432 900	-14,0
Avustukset	-51 769	- 180 000	- 185 000	2,8
Vuokrakulut	-1 464 650	-1 425 429	-1 497 736	5,1
Muut toimintakulut	-84 313	- 672 050	- 674 950	0,4
Toimintakulut yhteensä	**-11 732 210**	**-12 405 349**	**-12 311 525**	**-0,8**
Toimintakate	**-5 194 629**	**-5 973 649**	**-5 290 425**	**-11,4**
Poistot käyttöomaisuudesta	-4 924 460	-5 589 583	-5 596 900	0,1
Tilikauden tulos	**-10 119 089**	**-11 563 232**	**-10 887 325**	**-5,8**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-12 340	-11 732	**-12 405 349**	**-12 311 525**
Tulot	7 021	6 538	**6 431 700**	**7 021 100**
Netto	-5 319	**-5 195**	**-5 973 649**	**-5 290 425**

	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Infrarakentamisen hallinta			
Menot	-713 274	-757 240	-751 506
Tulot	540 425	660 000	773 900
Toimintakate	**-172 849**	**-97 240**	**22 394**
Liikenneväylät			
Menot	-3 506 733	-3 884 898	-3 623 553
Tulot	272 959	105 500	130 500
Toimintakate	**-3 233 774**	**-3 779 398**	**-3 493 053**
Liikenneväylien hulevsiverkoston kunnossapito			
Menot	-244 791	-440 719	-250 169
Tulot	680 521	660 000	660 000
Toimintakate	**435 730**	**219 281**	**409 831**
Puistot			
Menot	-2 116 362	-2 156 409	-2 235 048
Tulot	302 047	230 100	230 100
Toimintakate	**-1 814 315**	**-1 926 309**	**-2 004 948**
Liikuntapaikkojen kunnossapito			
Menot	-1 971 906	-1 758 916	-1 901 772
Tulot	1 976 738	1 765 600	1 916 000
Toimintakate	**4 832**	**6 684**	**14 228**
Kalasatama ja veneily			
Menot	-84 218	-130 852	-130 285
Tulot	64 770	87 500	75 500
Toimintakate	**-19 448**	**-43 352**	**-54 785**
Jätehuolto			
Menot	-389 972	-233 426	-330 943
Tulot	320 587	110 000	195 000
Toimintakate	**-69 385**	**-123 426**	**-135 943**
Infrakeskus			
Menot	-1 942 928	-2 094 447	-2 132 542
Tulot	1 707 012	1 906 500	2 087 000
Toimintakate	**-235 916**	**-187 947**	**-45 542**
Tilaustyöt/ Infra/ sisältää sis. ja ulk.			
Menot	-762 026	-948 442	-955 706
Tulot	672 522	906 500	953 100
Toimintakate	**-89 504**	**-41 942**	**-2 606**

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Liikenneväylät			
Hoid. tie-km**	471	471	**474,5**
Hoid. tie-km/ tulos	14 907	17 197	**16 295**
Hoid.tie-km/tienhoitokust.	15 487	17 428	**17 220**
Hoid. tie-km/käyttökust:t	7 445	8 248	**7 647**
Puistot			
Hoidettu puisto-ha	172	173	**175**
€/hoidettu puisto-ha/tulos	13 456	14 690	**15 532**
€/hoid.puisto-ha/t-kate	10 548	11 135	**11 497**
Jätehuolto			
Lietteen määrä/tonni	0	0	**0**
Konekeskus			
Laskutettu työtunti	34 920	40 000	**33 000**
€/laskutettu työtunti*)	51,00	48,09	**59,81**
Konekorjaamo			
Laskutettu työtunti	2 850	3 600	**3 200**
€/laskutettu työtunti	120,68	97,74	**112,43**

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yritysystävällisyys: Logistisesti loistava, monipuolisesti mahdollistava. Kokkola tarjoaa parhaan yrittäjyyden ympäristön		
Yritysystävällisyys: Logistisesti loistava, monipuolisesti mahdollistava. Kokkola tarjoaa parhaan yrittäjyyden ympäristön	Tavoitteellinen investointien houkuttelu. Osallistutaan ja omalta osalta vaikutetaan investointeihin ja niiden toteuttamiseen.	Investointihankkeiden lukumäärä. Urakkatarjousten lukumäärä. Puitesopimusten lukumäärä. Tavoitteena vuosittainen kasvu edelliseen vuoteen verrattuna.
Elämyksellisyys: Hyvinvointiin kannustava, kaikenikäisiä innostava		
Elämyksellisyys: Hyvinvointiin kannustava, kaikenikäisiä innostava.	Varmistetaan asukkaille viihtyisä, saavutettava ja turvallinen asuinympäristö ylläpitämällä joustavia liikennereittejä, -alueita ja -liikkumismahdollisuuksia. Varmistetaan peruspalveluiden riittävyys kuntalaisille.	Liikenneväylien kunnossapidon tilastot on ylläpidetty (K/E). Hoidetut puistot (ha) ja lähiliikuntapaikat -> Tavoitteena vähintään edellisvuoden taso.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön kouluttaminen. Esihenkilötyön kehittäminen ja tuki.	eNPS vrt. edellinen vuosi

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
		Koulutuksiin osallistumismäärät -> Vähintään edellisvuoden tasolla ja vertailu kuntasektorin keskiarvoon.
Kestävä talous		
Kestävä talous	Talousarvion toimintakatteen toteuma ja seuranta. Vastuullinen taloudenpito, joka varmistaa talousarviossa ja sille asetetussa kehyksessä pysymisen niin käyttötalouden kuin investointien osalta.	Talousarvion pysyvyys (K/E)

2.7.5 Kaupunkitoimitilat

Kaupunkitoimitilat	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	271.24	256.1	250.89

Toiminnan yleisperustelut

Tulosalueen tehtävänä on tarjota kaupungin toiminnoille asianmukaiset toimitilat, huolehtia tilaomaisuuden säilymisestä ja tehokkaasta käytöstä.

Tavoitteena on, että tilat täyttävät teknisesti, laadullisesti ja määrällisesti käyttäjien tarpeet ja että toimitiloihin sitoutunut kaupungin omaisuus säilyy.

Puhtauspalveluiden tehtävänä on toimitilojen puhtaudesta ja hygieenisyydestä huolehtiminen, mikä tukee kiinteistöomaisuuden ylläpitoa.

Ruokapalveluiden tehtävä on tuottaa ravitsemissuositusten mukaista, maittavaa koulu- ja päiväkotiruokaa, mikä osaltaan tukee lasten ja nuorten hyvin vointia.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Tulosalueen tehtävänä on tarjota kaupungin toiminnoille asianmukaiset, toimivat ja turvalliset toimitilat, huolehtia tilaomaisuuden säilymisestä ja tehokkaasta käytöstä. Tavoitteena on, että tilat täyttävät teknisesti, laadullisesti ja määrällisesti käyttäjien tarpeet ja että toimitiloihin sitoutunut kaupungin omaisuus säilyy.

Tavoitteisiin tähdätään seuraavin toimenpitein:

1. Tilasuunnittelu

- Säännöllistä tilasuunnittelua jatketaan yhdessä hallintokuntien kanssa mm. tilatiimissä.
- Tilatiimi kokoontuu kuukausittain ja/tai tarvittaessa.
- Varhaiskasvatuksen tilatarve elää. Tämä asettaa haasteen tilojen suunnittelun osalta.
- Kälviän alueen kouluverkkosuunnitelman valmistelu
- Osallistutaan aktiivisesti rakennusten suunnitteluprosessiin työryhmissä kaupunkirakentamisen vastuualeen johdolla.

2. Toimitilojen arvo säilytetään

- Korjausvelkalaskelmien vertailua kaupunkien kesken tehdään 2- vuoden välein. Korjausvelkalaskelmat on päivitetty vuonna 2025.
- Rakennusten kunnossapidon resursseja kohdistetaan systemaattisesti ennakoivaan, oikea-aikaiseen kunnossapitoon.
- Uudisrakennusten rakentamisenaikaista valvontaa ja kunnonvalvontaa kehitetään ja resursoidaan systemaattisesti.

3. Kaupungin omistamien toimitilojen käyttöastetta seurataan ja se pidetään yli 98 %:ssa

- Toimitilasuunnitelman toimenpiteitä edistetään ja toimeenpannaan aktiivisesti mm. myyntien ja purkujen kautta.

- Myynnissä 6 kk ja purussa 9 kk tavoiteajat sen jälkeen, kun kohde on myytävissä tai purettavissa.

5. Toimitilojen ylläpito- ja toimitilapalvelujen tehokkuutta ja tuloksellisuutta parannetaan mm. seuraavasti:

- Kerätään ja ylläpidetään vertailutietoa ylläpito- ja toimitilapalveluista (KTI). Vertailutietoa kerätään ja vertaillaan 2 vuoden välein. Toimitilojen kokonaismenot pyritään pitämään vertailukaupunkien keskiarvon tuntumassa.
- Kerätään ja ylläpidetään vertailutietoa KTI asiakastyytyväisyyskyselyyn, joka toteutetaan vuosittain sopimuksen mukaan (2024 toteutettu.)
- Tehostetussa energiaseurannassa on noin 80%:a tilaomaisuudesta (87 kohdetta).

- Kehitetään kiinteistöjen etähallintaan edelleen. Tällä saadaan tehokkuutta talotekniikan optimoituun käyttöön mm. IV:n käyntiaikojen ja lämmityksen optimoinnin osalta.
- Sähköisen huoltokirjan ja tähän liittyvien palvelupyyntöjen käyttöä laajennetaan. Tavoitteena on saada sähköisen huoltokirjan ja palvelupyyntöjen piiriin vuonna 2026 100 %:a toimitiloista. Myös palvelupyyntöjen vasteaikoja seurataan.
- Buildercomin ja uuden kiinteistöhallintarekisterin tiedostojen yhteen sovittaminen. (säädöt, käyntiajat ym.)
- Kiinteistöjen ennakoivan kunnossapidon suunnittelua ja toteutusta kehitetään edelleen.
- Jatketaan kiinteistöpalvelun mitoitusta.
- Henkilöstön ammattitaidon päivittämistä kouluttamalla.
- Kiinteistö ja kunnossapidon tehtävänimikkeitä on päivitetty vastaamaan nykypäivän nimikkeistöä.

Puhtaus- ja ruokapalvelut

Puhtaus- ja ruokapalveluiden tehtävänä on toimitilojen puhtaudesta ja hygieenisyydestä huolehtiminen, mikä tukee kiinteistöomaisuuden ylläpitoa. Ruokapalveluiden tehtävä on tuottaa ravitsemissuositusten ohjaamaa koulu- ja päiväkotiruokaa, mikä osaltaan tukee lasten ja nuorten hyvinvointia. Yleistä kustannusten nousua kompensoivat – 4,27 htv henkilöstövähennykset. Henkilöstövähennykset selittyvät puhtaus- ja ruokapalveluiden tehostamisen toimilla.

Kouluruoan maistuvuutta ja menekkiä seurataan säännöllisesti ja kysytään asiakaspalautetta laajasti lapsilta ja perheiltä. Palautteisiin reagoidaan ja tarvittavia lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia edistäviä muutoksia tehdään viipymättä.

Puhtaus- ja ruokapalvelut toteutetaan omana työnä ja täydentäen ostopalveluilla. Tulevana toimintakautena tarkastellaan kriittisesti mahdollisuutta kilpailuttaa kohteita, joissa PuRu:n palveluina pelkästään siivouspalvelu.

Kaupunkitoimitiloissa jatketaan henkilöstön työssä jaksamista tukevaa kehittämistoimintaa. Kiinteistöpalveluiden, siivouksen ja keittiöiden mitoituksia päivitetään ja jatketaan mitoittamattomien osalta kiinteistö- ja ruokapalveluissa.

Palveluita tuotetaan kaupunkistrategiasta johdettujen vastuualuekohtaisten tavoitteiden ja toimenpiteiden pohjalta asiakkaiden ja kaupungin asukkaiden tarpeita huomioiden.

Kaupunkitoimitilat	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	16 545 578	17 485 538	17 459 521	-0,1
Maksutuotot	330	0	0	
Tuet ja avustukset	1 400	0	0	
Vuokratuotot	35 009 150	36 140 809	33 768 469	-6,6
Muut toimintatuotot	75 399	15 500	15 500	0,0
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintatuotot yhteensä	**51 631 857**	**53 641 847**	**51 243 490**	**-4,5**
Palkat ja palkkiot	-8 926 117	-9 407 220	-9 350 250	-0,6
Henkilöstökorvaukset	111 266	130 500	130 500	0,0
Henkilösivukulut	-1 850 736	-1 859 854	-2 006 783	7,9
Eläkekulut	-1 539 012	-1 592 799	-1 657 973	4,1
Muut henkilösivukulut	- 311 724	- 267 056	- 348 811	30,6
Henkilöstökulut	*-10 776 853*	*-11 267 074*	*-11 357 033*	*0,8*
Palvelujen ostot	-13 621 072	-14 450 495	-13 876 617	-4,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 336 150	-9 135 230	-8 762 210	-4,1
Avustukset				
Vuokrakulut	-10 189 020	-9 934 298	-9 869 487	-0,7
Muut toimintakulut	- 582 837	- 548 675	- 677 330	23,4
Toimintakulut yhteensä	**-44 505 931**	**-45 335 772**	**-44 542 677**	**-1,7**
Toimintakate	**7 125 926**	**8 306 074**	**6 700 812**	**-19,3**
Poistot käyttöomaisuudesta	-8 578 833	-7 155 750	-6 156 890	-14,0
Tilikauden tulos	**-1 452 908**	**1 150 324**	**543 922**	**-52,7**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-44 637	-44 506	**-45 335 772**	**-44 542 677**
Tulot	51 243	51 632	**53 641 847**	**51 243 490**
Netto	6 607	**7 126**	**8 306 074**	**6 700 812**

	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Tekninen huolto ja talotekniikkakeskus			
Menot	-2 886 525	-3 096 113	-3 078 835
Tulot	2 921 766	3 088 200	3 153 500
Toimintakate	**35 241**	**-7 913**	**74 665**
Rakennusten kunnossapito			
Menot	-514 762	-549 150	-579 078
Tulot	300 552	546 400	567 300
Toimintakate	**-214 210**	**-2 750**	**-11 778**
Ruokapalvelut			
Menot	-7 749 714	-8 301 082	-8 069 462
Tulot	7 784 232	8 300 715	8 119 596
Toimintakate	**34 518**	**-367**	**50 134**
Puhtauspalvelut			
Menot	-5 453 908	-5 619 264	-5 622 883
Tulot	5 558 085	5 565 723	5 634 625
Toimintakate	**104 178**	**-53 541**	**11 742**
Toimitilat			
Menot	-27 901 023	-27 770 164	-27 192 420
Tulot	35 067 222	36 140 809	33 768 469
Toimintakate	**7 166 199**	**8 370 646**	**6 576 049**

Tunnusluvut	TP 2025	TA2026	TAES 2027
Huoneistoala	269 401	274 225	**246 204**
Isännöinti eur/huoneistoala	2	2	**3**
Lvi-kunnossapito eur/hm2	1	0	**1**
Sähkökunnossapitoeur/hm2	1	1	**1**
Talonmieskeskus eur/huoneistoala	7	8	**8**
Rakennusten kp / laskutetut tunnit	7 909	8 500	**8 500**
Eur/laskutetut tunnit	57,94	59,38	**62,90**
Puhtauspalvelut	**TP 2025**	**TAES 2026**	**TAES 2027**
Siivousala / kaikki kohteet	176 806	163 064	**163 294**
Siivous/€/m2/v.kaikki kohteet	27	27	**30**
Siivousala / koulut, virastot ja laitokset	160 276	148 696	**146 521**

Siivous €/m2/v.koulut, virastot ja laitokset	24,52	24,86	**27,81**
Siivousala / päiväkodit	16 530	14 368	**16 773**
Siivous€/m2/v. päiväkodit	49,60	51,95	**45,32**
Toimitilat			
Huoneistoala	269 401	274 225	**246 204**
€/huon.ala/käyttömenot	103,57	101,27	**110,45**
€/huoneistoala	143,04	137,64	**146,06**
Tuotantokeittiöt (ulos ja omaan käyttöön)	4	4	**4**
Valmistuskeittiöt (vain omaan käyttöön)	2	2	**2**
Palvelukeittiöt	36	38	**36**
Ostopalveluyksikkö	2	2	**2**
Suoritteet: Lounaat			
Varhaiskasvatuspalvelut *)	1 133 296	1 166 650	**1 152 321**
Opetuspalvelut **)	1 227 675	1 231 470	**1 285 657**
Muut laskutettavat ***)	33 975	32 000	**30 000**
Kokonaisannosmäärät	**2 394 946**	**2 430 120**	**2 467 978**
*) sisältää kaikki ateriatyypit (aamupala, lounas, välipala)			
**) sisältää kaikki ateriatyypit (lounas, välipala)			
***) Kokkola Cup			
Kokonaiskustannukset *)	**7 749 714**	**8 301 082**	**7 903 595**
Varhaiskasvatusp.	3 211 489	3 378 716	**3 163 967**
Opetuspalvelut	4 334 557	4 718 216	**4 755 944**
Muut laskutettavat	203 668	204 150	**122 500**
*) Vuonna 2025 tuotantokeittiöiden 6 kk kiinteistökustannukset on sisällytetty ja vuonna 2026 kiinteistökustannukset on sisällytetty koko vuoden osalta kokonaisukustannuksiin. Muutoksen syy ruokapalveluuudistus.			
Kesk.arvo kust.€/ateria	**3,24**	**3,32**	**3,23**
Varhaiskasvatusp. *)	2,83	2,85	**2,75**
Opetuspalvelut *)	3,53	3,87	**3,70**
*) kesk.arvo kust./ ateria laskettu Opetus-Vaka			
Elintarvikekustannukset (kaikki)	2 787 426	3 043 100	**2 702 800**
Elintarvikekustannukset km. €/ateria	1,16	1,25	**1,10**

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Edistämme lapsenoikeuksia Unicefin lapsiystävällisenä kaupunkina	Otamme huomioon Lapsiystävällinen kaupunki -toimintasuunnitelman tavoitteita toiminnan suunnittelussa ja laadun seurannassa.	Kiinteistöpalveluiden BEM-palautteiden seuranta. Palautejärjestelmien palauteraportointi. Palaute vrt. edellinen vuosi/edellinen OVK Koulukohtaisten vaihtuvien digitaalisten laadunseurantalaitteiden (11 koulussa) raportointien seuranta. Palaute vrt. edellinen vuosi/edellinen OVK Insta 800 -laatutarkastukset puhtauspalveluissa. Tehdyt tarkastukset kpl/ vuosi/edellinen OVK. Hyväksytyt/hylätyt kpl vrt. edellinen vuosi/edellinen OVK
Laadukas ja turvallinen ympäristö kasvulle. Lapset ja nuoret saavat näkyä, kuulua ja vaikuttaa	Lasten ja nuorten osallistaminen toiminnan suunnittelussa. Työpajat 2 kpl/vuosi. Osallistuminen lapsi- ja nuorisovaltuuston kokouksiin 1 x/v.	Toteutuneet työpajat suhteessa tavoitteisiin 2 kpl/vuosi Toimenpiteet tehty K/E
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Parannamme palveluiden saavutettavuutta ja laatua tietoon ja asukkaiden osallisuuteen pohjautuen. Huomioimme digitaalisuuden ja kielellisen saavutettavuuden	Ylläpidämme ja kehittämme kaupunkitoimitilojen palveluita asiakastyytyväisyysmittareiden ja laadunseurannan pohjalta kaupungin asukkaiden ja asiakkaidemme muuttuvat tarpeet huomioiden. Kehitämme toimintaamme koskevaa tiedottamista.	KTI tunnusluvut asiakastyytyväisyys Vastuualue Taso nyt Ka 3,6. Kehittämistoimenpiteet toteutuneet K/E Omavalvonta tarkastusten määrä vakio/vuosi. Tulokset vrt. edellinen vuosi/edellinen OVK. Yhteistyön tavoitellut toimenpiteet: Toteutuneet K/E

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Vahvistamme häiriön- ja kriisinkestävää, huoltovarmuutta edistävää toimintakulttuuria	Huoltovarmuuden turvaaminen vastuualueen toiminnassa ja toiminnalla. Valmiussuunnitelman ajantasaisuudesta huolehtiminen.	Varavoiman testaus. Tavoite 1 x vuodessa. Varautumisen koulutukset % kriittisestä henkilöstöstä. Tavoitteena kouluttaa 10 hlö vuonna 2027. Toteutuneet K/E
Huomioimme kestävän kehityksen ja ilmastovaikutukset päätöksenteossa ja resursseissa	Elintarvikesopimuksen puitteissa käytetään paikallistuotteita ja huomioidaan lähiraaka-ainehankinnat ruokalistasuunnittelussa ja kampanjoissa. Ruokahävikin vähentäminen. Fossiilisia polttoaineita käyttävistä lämmitysjärjestelmistä luopuminen.	Elintarvikkeiden kotimaisuusaste tuoteryhmittäin Liha-, leipä ja maitotuotteet 100 % tavoitteena säilyttää sama taso. HeVi-tuotteet 57 % tavoitteena säilyttää sama taso. Hävikkiseuranta. Hävikin vähentäminen 15 % nykyisestä tasosta. (korkeasta kohtalaiseen valtakunnallisessa vertailussa) Lämmitysjärjestelmämuutokset kpl/vuosi vrt. 2026. Toteutuneet: K/E
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osallistava, välittävä ja vastuullinen organisaatiokulttuuri	Kokkolan kaupungin henkilöstön työhyvinvointia, työturvallisuutta ja terveellistä työtä sekä hyvää työkykyä tukevien toimintamallien toteuttaminen ja työhyvinvoinnin johtaminen.	Sairauspoissaolojen seuranta vrt. edellinen vuosi pv/tt vrt. edellisen vuoden taso osavuosikatsaus pv/tt Henkilökunnan vaihtuvuus/onnistuneet rekrytoinnit kpl/rekrytoinnit. Työkykyä tukevat keskustelut 100 % Toteutuneet: K/E

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Työyhteisötaitojen edistäminen ja koko yhteisön vastuu työhyvinvoinnista	Kannustamme ja ohjaamme kaupungin sisäisiin koulutuksiin. Koulutus- ja oppilaitosyhteistyö paikallisella ja alueellisella tasolla. Esihenkilötyön kehittäminen ja tuki.	NPS-luku vrt. edellinen vuosi
Kestävä talous		
Kestävä talous	Talousarvion toimintakatteen toteuma ja seuranta. Vastuullinen taloudenpito, joka varmistaa talousarviossa ja sille asetetussa kehyksessä pysymisen niin käyttötalouden kuin investointien osalta.	Talousarvion pysyvyys (K/E) Kiinteistöpalvelut €/m2 -> vähintään edellisen vuoden tasolla Puhtauspalvelut €/m2 ja m2/h -> vähintään edellisen vuoden tasolla Ateriapalvelut €/koulu- ja päiväkotilounas -> vähintään edellisvuoden tasolla

2.7.6 Kaupunkiluvitus

Kaupunkiluvitus	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	25.5	25.5	25.5

Toiminnan yleisperustelut

Kokkolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan lakisääteisenä tehtävänä on:

1. Toimia kunnan rakennusvalvontaviranomaisena

2. Toimia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena

Lautakunnan erityisenä tehtävänä on:

1. Huolehtia katujen ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetuin lain mukaisista tehtävistä
2. Toimia kunnan leirintäalueviranomaisena
3. Toimia kunnan hulevesi- (Alueidenkäyttölaki 103 f, 103 g, 103 j, 103 k, 103 d § pois lukien tehtävät liittyen hulevesilaskutukseen) ja RakL 132 §:n mukaisena viranomaisena
4. Myöntää maisematyöluvat
5. Päättää luonnonsuojelulain tarkoittaman luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja rauhoituspäätöksen lakkauttamisesta
6. Päättää sijoittamisen edellytyksistä RakL 44 § - 46 § mukaisesti ja poikkeamispäätöksistä
7. Huolehtia kaupungin pysäköintitoiminnasta ja -valvonnasta

Lisäksi lautakunta on velvollinen tekemään toimialansa asioissa yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

Rakennus- ja ympäristölautakunnalle kuuluvaa ratkaisuvaltaa voi lautakunta siirtää edelleen viranhaltijalle.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Vastuualueen tavoitteena vuonna 2027 on hoitaa tehokkaasti ja joustavasti kaikki lakisääteiset ja muut tehtävät sekä ylläpitää valvonnan tasoa asiakasystävällisenä, sujuvana, laadukkaana ja taloudellisena. Sähköisten lupapalveluiden käyttöä lisätään edelleen ja asiointia kehitetään entistä helpommaksi ja saavutettavammaksi.

Rakentamisluvat käsitellään ja ratkaistaan lainsäädännön edellyttämissä määräajoissa laadukkaasti ja asiakaslähtöisesti. Pyydetyt tarkastukset ja katselmukset toteutetaan viivytyksettä. Myös poikkeamispäätöksiä koskevien hakemusten käsittelyssä painotetaan sujuvuutta, ennakoitavuutta ja asiakaspalvelua. Lupaharkinta, valmistelu ja päätöksenteko perustuvat riittäviin selvityksiin ja korkeaan asiantuntijaosaamiseen. Asiakastyytyväisyyttä seurataan rakennusvalvonnan asiakkaille suunnattavalla kyselyllä.

Ympäristönsuojelussa painopisteenä ovat lupien ja ilmoitusten oikea-aikainen käsittely, laadukkaat taustaselvitykset sekä valvontatoiminnan vaikuttavuus. Lupavalvontaa ja yleisvalvontaa tehostetaan käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Lisäksi osallistutaan aktiivisesti alueellisiin ja valtakunnallisiin kehittämishankkeisiin mahdollisuuksien mukaan.

Yleisten alueiden luvat ja ilmoitukset käsitellään sähköisesti ja viivytyksettä. Asiakkaille tarjotaan neuvontaa ja ohjausta lupahakemusten valmistelussa, mikä tukee sujuvaa asiointia ja laadukkaiden hakemusten laatimista.

Pysäköinninvalvonnassa asiakastyytyväisyyttä parannetaan korostamalla neuvontaa, ohjausta ja ennakoivaa viestintää. Yhteistyötä liikennesuunnittelun, katujen kunnossapidon sekä keskustan yritysten kanssa vahvistetaan, jotta kenttätyössä havaittuja liikenteellisiä epäkohtia voidaan tunnistaa ja korjata entistä tehokkaammin. Samalla pysäköinnintarkastajat neuvovat kaupunkilaisia katualuelupien hakemisessa ja niihin liittyvissä käytännöissä.

Koko vastuualueella jatketaan sähköisten palveluiden käytön lisäämistä sekä lupaprosessien kehittämistä. Lupiin liittyvä asiakasneuvonta ja -ohjaus pidetään laadukkaana, monikanavaisena ja helposti saavutettavana. Rakennusvalvonnassa hyödynnetään Outlook-pohjaista ajanvarausjärjestelmää asiakaspalveluaikojen varaamisessa. Lisäksi osallistutaan aktiivisesti asukastapahtumiin, joissa esitellään kaupunkiluvituksen palveluita, lisätään tietoisuutta sähköisestä asioinnista ja opastetaan sähköisten hakemusten täyttämisessä.

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueitain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	0	0	1	0	0	0	1
2.2 Taloudelliset riskit	0	0	1	0	0	0	1
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	0	2	0	0	2
2.4 Vahinkoriskit	0	0	0	1	0	0	1
Yhteensä	**0**	**0**	**2**	**3**	**0**	**0**	**5**

Rakennus- ja ympäristölautakunnan merkittävimmät riskit liittyvät henkilöstön saatavuuteen ja työssä jaksamiseen, työturvallisuuteen sekä sähköisten lupapalveluiden ja tietojärjestelmien toimivuuteen. Asiantuntijahenkilöstön rekrytointi sekä kasvava työmäärä voivat heikentää toiminnan sujuvuutta, ja valvontatehtäviin liittyy myös henkilöturvallisuusriskejä. Lisäksi sähköisten lupapalveluiden toimintahäiriöt tai lainsäädäntömuutosten edellyttämien järjestelmämuutosten viivästyminen voivat vaikeuttaa lupa- ja valvontaprosessien hoitamista. Taloudellisena riskinä on tunnistettu ympäristövalvonnan vakuuksien riittävyyden ja ajantasaisuuden seuranta.

Riskien hallintakeinoina on panostettu rekrytointiin, kilpailukykyiseen palkkaukseen sekä henkilöstön työhyvinvoinnin seurantaan ja tukemiseen. Työturvallisuutta parannetaan riskienarvioinnilla, suojavarusteilla ja turvallisuusvälineillä. Sähköisiin palveluihin liittyviä riskejä hallitaan henkilöstön koulutuksella, järjestelmien jatkuvalla kehittämisellä sekä varautumalla lainsäädäntömuutosten edellyttämiin uudistuksiin. Taloudellisia riskejä puolestaan vähennetään vakuuksien säännöllisellä seurannalla ja ajantasaisella sopimushallinnalla.

Kaupunkiluvitus	TP 2025	TS 2026	TAES 2027	mtos
Myyntituotot	138 431	140 000	160 000	14,3
Maksutuotot	704 093	645 000	650 000	0,8
Tuet ja avustukset	21 428	0	0	
Vuokratuotot				
Muut toimintatuotot	453 104	350 000	410 000	17,1
Valmistus omaan käyttöön	5 902	0	0	
Toimintatuotot yhteensä	**1 322 960**	**1 135 000**	**1 220 000**	**7,5**
Palkat ja palkkiot	-1 303 037	-1 325 000	-1 398 100	5,5
Henkilöstökorvaukset	12 479	3 400	3 400	0,0
Henkilösivukulut	- 308 976	- 298 586	- 331 563	11,0
Eläkekulut	- 256 585	- 261 391	- 280 969	7,5
Muut henkilösivukulut	-52 392	-37 195	-50 594	36,0
Henkilöstökulut	*-1 612 014*	*-1 623 586*	*-1 729 663*	*6,5*
Palvelujen ostot	- 468 881	- 414 500	- 475 915	14,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 675	-22 450	-18 450	-17,8
Avustukset				
Vuokrakulut	- 126 976	- 142 380	- 125 237	-12,0
Muut toimintakulut	-22 136	-38 600	-38 800	0,5
Toimintakulut yhteensä	**-2 251 682**	**-2 241 516**	**-2 388 065**	**6,5**
Toimintakate	**- 928 722**	**-1 106 516**	**-1 168 065**	**5,6**
Poistot käyttöomaisuudesta				
Tilikauden tulos	**- 928 722**	**-1 106 516**	**-1 168 065**	**5,6**

	LTK ES 27	TP 2025	TA 2026	TAES 2027
Menot	-2 398	-2 252	**-2 241 516**	**-2 388 065**
Tulot	1 185	1 323	**1 135 000**	**1 220 000**
Netto	-1 213	**-929**	**-1 106 516**	**-1 168 065**

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Yritysystävällisyys: Logistisesti loistava, monipuolisesti mahdollistava. Kokkola tarjoaa parhaan yrittäjyyden ympäristön		
Yritysystävällisyys: Logistisesti loistava, monipuolisesti mahdollistava. Kokkola tarjoaa parhaan yrittäjyyden ympäristön	Pysäköintitunnusten myöntämisperusteiden kehittäminen	Myönnettyjen pysäköintitunnusten määrä ja asiakaspalautteen seuranta. Vertailua tehdään vuosittain ja vuosineljänneksittäin.
Elämyksellisyys: Hyvinvointiin kannustava, kaikenikäisiä innostava		
Kokkolan kehittäminen tapahtumakaupunkina	Tapahtumalupien palautekyselyn järjestäminen luvan hakijalle	Palautteiden seuranta osavuosikatsauksissa. Vertailua tehdään vuosittain ja vuosineljänneksittäin.

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
		Lähtötaso määritellään numeroasteikolla arviointiasteikon keskitason yläpuolelle ja sen muutoksia seurataan.
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Kasvun ja oppimisen tuki järjestetään oppijan tarpeiden mukaan, oikea-aikaisesti ja lapsen etua korostaen	Edistetään kestävän kehityksen oppimista järjestämällä kouluissa kestävään kehitykseen liittyviä teemapäiviä- ja asiantuntijavierailuja. Tilaisuuksissa tarjotaan oppilaille ikätasoista tietoa ja oppimisen mahdollisuuksia kestävän kehityksen eri teemoista	Tilaisuuksiin osallistuneiden oppilaiden määrä (hlö/vuosi). Tavoitteena tavoittaa 400 oppilasta per vuosi. Raportointi kouluissa järjestettävien teemapäivien ja asiantuntijavierailujen osalta neljännesvuosittain.
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Parannamme palveluiden saavutettavuutta ja laatua tietoon ja asukkaiden osallisuuteen pohjautuen. Huomioimme digitaalisuuden ja kielellisen saavutettavuuden	Tekoälyn hyödyntämisen selvittäminen rakennusvalvonnan asiakasneuvonnassa	Valtakunnallisen asiantuntijaryhmän kokousten seuranta ja raportointi. Tavoitteena edetä selvitystyössä siten, että tekoälybotti saadaan käyttöön tulevina vuosina.
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa	Sujuvat ja viivytyksettömät lupapalvelut (Eri lupien käsittely lainsäädäntöjen ja muiden määräaikojen määräajoissa)	Eri lupatyyppien käsittelyaikojen seuranta osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksessä. Tavoitetasona on lainmukaisten määräaikojen mukainen käsittelyaika.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Hyvinvointikyselyn (vuonna 2026 Pulssi-kysely) jatkaminen vuonna 2027	Kyselyn tuloksien läpikäynti yksikköpalavereissa kuukausittain. Vuositasolla eNPS-luvun vertailu edellisvuoteen. Tavoitteena nouseva trendi.
Kestävä talous		
Kestävä talous	Talousarvion toimintakatteen toteuma ja seuranta koko lautakunnan osalta. Vastuullinen taloudenpito, joka varmistaa talousarviossa ja sille asetetussa kehyksessä pysymisen.	Talousarvion pysyvyys (K/E)

2.8 Kokkolan Vesi

Kokkolan Vesi	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet	35	32	32

Toiminnan yleisperustelut

Vesilaitos toimii itsenäisenä kunnallisena liikelaitoksena. Sen johtokuntana toimii vesilaitosjohtokunta. Vesilaitoksen tehtävänä on toiminta-alueellaan veden hankinta, puhdistus ja jakelu kuluttajille sekä jätevesien johtaminen ja puhdistaminen. Vesilaitoksen tulee kattaa omalla rahoituksellaan kunnossapito-, käyttö- ja investointimenonsa sekä maksaa kaupungille peruspääomasta tuottoa.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Tavoitteet

- Jakaa häiriöttömästi asiakkailleen hyvää ja terveellistä talousvettä
- Parantaa jätevesiverkoston kuntoa siten, että vuotovesien osuus saadaan vähenemään
- Jätevedenpuhdistamon purkuputki ja typenpoisto luvan mukaisiksi
- Vesi- ja jätevesimaksutulot, perusmaksut sekä liittymismaksutulot ovat yht. 9 889 100 € ja muut toimintatulot n. 460 000 €
- Karhinkankaan vedenhankintaprosessin jatkaminen -> talousveden varmistaminen Kokkolan alueella pitkälle tulevaisuuteen, huoltovarmuus
- Ylikunnallisen vesihuoltoyhteistyön kehittäminen
- Oman huoltovarmuusvaraston ja ennakoivan kunnossapidon kehittäminen
- Panostaminen huoltovarmuuteen, turvallisuuteen ja lakimuutoksen tuomiin uusiin tehtäviin
- Panostaminen hyvinvoivaan ja osaavaan henkilöstöön, mm. koulutukset ja yhteistapaamiset
- Panostaminen asiakaspalveluun ja sujuvampiin palveluihin (mm. laskutuksen tehostaminen ja viestinnän lisääminen)

Riskienhallinta

Riskien määrä alueittain

Riskien määrä alueittain kuvaa riskien lukumäärää alueitain sekä sitä kuinka vakavia alueiden riskit ovat.

Taulukko osoittaa riskien lukumäärät riskialueittain.

Riskialue							Yhteensä
2.1 Strategiset riskit	0	0	0	2	1	0	3
2.2 Taloudelliset riskit	0	0	0	2	0	0	2
2.3 Operatiiviset riskit	0	0	1	13	0	0	14
2.4 Vahinkoriskit	0	0	0	6	1	0	7
Yhteensä	**0**	**0**	**1**	**23**	**2**	**0**	**26**

Kokkolan Veden merkittävimmät riskit liittyvät raakavesilähteen pilaantumiseen, kyberturvallisuuteen sekä omaisuudenhallinnan riittävyyteen. Raakavesivarannon pilaantuminen esimerkiksi teollisen toiminnan tai tahallisen vahingonteon seurauksena voisi aiheuttaa vakavia häiriöitä vedenhankintaan. Kyberturvallisuusriski liittyy laitosten toiminnan vaarantumiseen kyberhyökkäyksen seurauksena, ja omaisuudenhallinnan puutteet voivat johtaa saneerausinvestointien viivästymiseen sekä korjausvelan kasvuun. Lisäksi merkittäviä riskejä ovat vedenkulutuksen vähenemisestä

aiheutuva tulopohjan heikkeneminen, korkotason nousu suurten investointien aikana, henkilöstöön kohdistuvat uhka- ja väkivaltatilanteet sekä jätevedenpuhdistamon prosessihäiriöt.

Riskejä hallitaan kokonaisvaltaisesti teknisillä, toiminnallisilla ja taloudellisilla toimenpiteillä. Raakavesilähteiden turvallisuutta varmistetaan pohjavedensuojelusuunnitelman toimeenpanolla sekä vedenottamoalueiden aitaamisella ja vartioinnilla. Kyberturvallisuutta vahvistetaan henkilöstön koulutuksella, NIS2-vaatimusten mukaisella kehittämistyöllä sekä järjestelmien eriyttämisellä yleisestä tietoverkosta. Omaisuudenhallintaa kehitetään verkosto-omaisuuden analysoinnilla ja investointien priorisoinnilla. Taloudellisia riskejä hallitaan taksarakenteen kehittämisellä ja maksujen seurannalla, kun taas operatiivisia riskejä pienennetään muun muassa varavoimajärjestelyillä, kriittisten laitteiden kahdennuksilla, vedenlaadun jatkuvalla tarkkailulla sekä ajantasaisilla varautumis- ja valmiussuunnitelmilla.

KOKKOLAN VESI TALOUSARVIO JA KÄYTTÖSUUNNITELMA 2027

VESILAITOS	TP 2025 €	TA 2026 €	TA 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €	26/27 Muutos %	26/27 Muutos €
TOIMINTATUOTOT	**3 825 427**	**3 926 800**	**4 298 800**	**4 543 200**	**4 783 400**	**9,5 %**	**372 000**
Henkilöstökulut	-1 309 536	-1 157 660	-1 208 875	-1 260 400	-1 323 100	4,4 %	-51 215
Palvelujen ostot	-558 051	-543 994	-574 916	-592 200	-609 900	5,7 %	-30 922
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-423 166	-404 100	-350 500	-361 100	-371 900	-13,3 %	53 600
Vuokrat	-100	-600	-600	-600	-600	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-89 873	-77 047	-88 800	-90 500	-92 200	15,3 %	-11 753
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	**-2 380 726**	**-2 183 401**	**-2 223 691**	**-2 304 800**	**-2 397 700**	**1,8 %**	**-40 290**
TOIMINTAKATE	**1 444 701**	**1 743 399**	**2 075 109**	**2 238 400**	**2 385 700**	**19,0 %**	**331 710**
Korkotuotot	39 099	20 000	0	0	0	-100,0 %	-20 000
Muut rahoitustuotot	22 868	18 000	15 000	15 000	15 000	-16,7 %	-3 000
Korkokulut	-2 625	-75 000	0	0	0	-100,0 %	75 000
Muut rahoituskulut	-249 193	-250 000	-203 800	-205 100	-206 300	-18,5 %	46 200
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	**-189 851**	**-287 000**	**-188 800**	**-190 100**	**-191 300**	**-34,2 %**	**98 200**
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	**-1 083 368**	**-1 451 500**	**-1 886 500**	**-1 920 300**	**-1 955 500**	**30,0 %**	**-435 000**
POISTOERON MUUTOS	**15 429**	**15 500**	**15 500**	**15 500**	**15 500**	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	**186 911**	**20 399**	**15 309**	**143 500**	**254 400**	**-25 %**	**-5 090**

TUNNUSLUVUT VESILAITOS

Laskutettu m3	2 097 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000		
Toimintamenot €/m3	-1,14	-1,04	-1,06	-1,10	-1,14	1,8 %	-0,02
Kaikki menot €/m3	-1,53	-1,58	-1,86	-1,91	-1,97	18,0 %	-0,28
Vesimaksu/m3	1,63	1,63	1,75	1,85	1,95	7,4 %	0,12

VIEMÄRILAITOS	TP 2025 €	TA 2026 €	TA 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €	26/27 Muutos %	26/27 Muutos €
TOIMINTATUOTOT	**5 753 860**	**5 695 300**	**6 110 300**	**6 285 400**	**6 363 400**	**7,3 %**	**415 000**
Henkilöstökulut	-1 075 149	-1 167 788	-1 196 373	-1 265 000	-1 327 900	2,4 %	-28 585
Palvelujen ostot	-957 648	-1 095 818	-1 115 758	-1 149 100	-1 183 400	1,8 %	-19 940
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-772 388	-809 900	-905 500	-932 700	-960 700	11,8 %	-95 600
Vuokrat	-100	-600	-600	-600	-600	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-83 399	-75 593	-88 400	-90 100	-91 800	16,9 %	-12 807
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	**-2 888 684**	**-3 149 699**	**-3 306 631**	**-3 437 500**	**-3 564 400**	**5,0 %**	**-156 932**
TOIMINTAKATE	**2 865 176**	**2 545 601**	**2 803 669**	**2 847 900**	**2 799 000**	**10,1 %**	**258 068**
Korkotuotot	27 972	20 000	0	0	0	-100,0 %	-20 000
Korkokulut	-6 530	-15 000	0	0	0	-100,0 %	15 000
Muut rahoituskulut	-254 176	-250 000	-304 400	-305 300	-305 700	21,8 %	-54 400
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	**-232 734**	**-245 000**	**-304 400**	**-305 300**	**-305 700**	**24,2 %**	**-59 400**
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	**-1 704 612**	**-1 661 500**	**-1 319 300**	**-1 365 900**	**-1 405 700**	**-20,6 %**	**342 200**
POISTOERON MUUTOS	**174 000**	**174 000**	**174 000**	**174 000**	**174 000**	**0,0 %**	**0**
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	**1 101 830**	**813 101**	**1 353 969**	**1 350 700**	**1 261 600**	**67 %**	**540 868**

TUNNUSLUVUT VIEMÄRILAITOS

Laskutettu m3	1 952 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000		
Toimintamenot €/m3	-1,48	-1,50	-1,57	-1,64	-1,70	5,0 %	-0,07
Kaikki menot €/m3	-2,22	-2,16	-2,06	-2,14	-2,22	-4,9 %	0,11
Jätevesimaksu/m3	1,83	2,42	2,50	2,58	2,58	3,3 %	0,08

KOKKOLAN VESI YHTEENSÄ	TP 2025 €	TA 2026 €	TA 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €	26/27 Muutos %	26/27 Muutos €
TOIMINTATUOTOT	**9 590 107**	**9 622 100**	**10 409 100**	**10 828 600**	**11 146 800**	**8,2 %**	**787 000**
Henkilöstökulut	-2 384 685	-2 325 448	-2 405 248	-2 525 400	-2 651 000	3,4 %	-79 800
Palvelujen ostot	-1 507 895	-1 639 812	-1 690 674	-1 741 300	-1 793 300	3,1 %	-50 862
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 195 554	-1 214 000	-1 256 000	-1 293 800	-1 332 600	3,5 %	-42 000
Vuokrat	-200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-173 272	-152 640	-177 200	-180 600	-184 000	16,1 %	-24 560
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	**-5 261 606**	**-5 333 100**	**-5 530 322**	**-5 742 300**	**-5 962 100**	**3,7 %**	**-197 222**
TOIMINTAKATE	**4 328 501**	**4 289 000**	**4 878 778**	**5 086 300**	**5 184 700**	**13,8 %**	**589 778**

Korkotuotot	67 071	40 000	0	0	0	-100,0 %	-40 000
Muut rahoitustuotot	22 868	18 000	15 000	15 000	15 000	-16,7 %	-3 000
Korkokulut	-9 155	-90 000	0	0	0	-100,0 %	90 000
Muut rahoituskulut	-503 369	-500 000	-508 200	-510 400	-512 000	1,6 %	-8 200
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	**-422 585**	**-532 000**	**-493 200**	**-495 400**	**-497 000**	**-7,3 %**	**38 800**
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	**-2 787 980**	**-3 113 000**	**-3 205 800**	**-3 286 200**	**-3 361 200**	**3,0 %**	**-92 800**
POISTOERON MUUTOS	**189 429**	**189 500**	**189 500**	**189 500**	**189 500**	**0,0 %**	**0**
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	**1 307 365**	**833 500**	**1 369 278**	**1 494 200**	**1 516 000**	**64 %**	**535 778**

TALOUSARVIO 2027 JA TOIMINTASUUNNITELMA 2028-2029 **LIIKELAITOS KOKKOLAN VESI**	**TP 2025** **1 000 €**	**TA 2026** **1 000 €**	**TA 2027** **1 €**	**TS 2028** **1 000 €**	**TS 2029** **1 000 €**
Toimintatuotot	9 590	9 622	**10 409 100**	10 829	11 147
Toimintakulut	-5 262	-5 333	**-5 530 323**	-5 742	-5 962
	4 329	4 289	**4 878 778**	5 086	5 185
Poistot	-2 788	-3 113	**-3 214 200**	-3 286	-3 361
LIIKEYLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 541	1 176	**1 664 578**	1 800	1 823
Rahoitustuotot	90	58	**15 000**	15	15
Korkokulut	-9	-90	**0**	0	0
Rahoituskulut	-0	0	**0**	0	0
Korvaus peruspääomasta	-503	-500	**-508 200**	-510	-512
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN	1 118	644	**1 171 378**	1 305	1 326
Satunnaiset erät	0	0	**0**	0	0
TILIKAUDEN TULOS	**1 118**	**644**	**1 171 378**	**1 305**	**1 326**
Poistoeron muutos	189	190	**189 500**	190	190
Varausten muutos	0	0	**0**	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	**1 307**	**834**	**1 360 878**	**1 494**	**1 516**
INVESTOINNIT brutto	**17 487**	**2 750**	**3 650 000**	**2 910**	**7 060**
UUDET LAINAT	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHA-VIRTA LIIKELAITOS KOKKOLAN VESI RAHOITUSLASKELMA	TP 2025 1 000 €	TA 2026 1 000 €	TA 2027 1 €	TS 2028 1 000 €	TS 2029 1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Liikeylijäämä (-alijäämä)	1 541	1 176	**1 664 578**	1 800	1 823
Poistot ja arvonalentumiset	2 788	3 113	**3 214 200**	3 286	3 361
Rahoitustuotot ja kulut	-423	-532	**-493 200**	-495	-497
	3 906	3 757	**4 385 578**	4 591	4 688
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-17 487	-2 750	**-3 650 000**	-2 910	-7 060
Rahoitusosuudet investointi-menoihin	0	0	**0**	0	0
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot	0	0	**0**	0	0
	-17 487	-2 750	**-3 650 000**	-2 910	-7 060
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-13 581**	**1 007**	**735 578**	**1 681**	**-2 373**
Rahoituksen rahavirta					
Pitkäaikaisten lainojen väh.muille -	-400	0	**0**	0	0
	0	0	**0**	0	0
Vaihto-omaisuuden muutok-set	-97				
Saamisten muutos kunnalta	12 842				
Saamisten muutos muilta	-365				
Korottomien velkojen muu-tos muilta	1 595				
Rahoituksen rahavirta	**13 576**	**0**	**0**	**0**	**0**
Rahavarojen muutos	**-5**	**1 007**	**735 578**	**1 681**	**-2 373**

KOKKOLAN VESI INVESTOINNIT Hankkeen nimitiedot	TA 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
VESILAITOS			
TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT			
Verkostosuunnittelu omat kohteet	50 000	30 000	30 000
Karhinkangas suunnittelu	100 000	200 000	
Tutkimus- ja kehittämismenot yhteensä	**150 000**	**230 000**	**30 000**

TUOTANTORAKENNUKSET			
Vesitornin saneeraus	80 000	150 000	0
Tuotantorakennukset yhteensä	**80 000**	**150 000**	**0**
UUDISRAKENTAMINEN			
Vikå (uudisalue)		250 000	
Rödsön yhdysjohto (uusi)			130 000
Verkoston ja laitoksen rakentaminen			4 300 000
Uudisrakentaminen yhteensä	**0**	**250 000**	**4 430 000**
KORVAUSRAKENTAMINEN			
Vedenjakeluverkosto, saneeraus	1 415 000	900 000	1 110 000
Korvausrakentaminen yhteensä	**1 415 000**	**900 000**	**1 110 000**
LAITOSKONEET JA -LAITTEET			
Etäluettavat vesimittarit	150 000	150 000	150 000
Verkostojen suorituskyvyn hallinta (aluemittaus)	100 000	50 000	
Kriittinen infra	50 000	50 000	50 000
Kalustohankinnat	0	60 000	60 000
Laitoskoneet ja -laitteet yhteensä	**300 000**	**310 000**	**260 000**
Vesilaitos investoinnit yhteensä	**1 945 000**	**1 840 000**	**5 830 000**

KOKKOLAN VESI INVESTOINNIT			
Hankkeen nimitiedot	**TA 2027 €**	**TS 2028 €**	**TS 2029 €**
VIEMÄRILAITOS			
TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT			
Verkostosuunnittelu omat kohteet			30 000
Tutkimus- ja kehittämismenot yhteensä	**0**	**0**	**30 000**
TUOTANTORAKENNUKSET			
Jätevesipumppaamon saneeraus	50 000	50 000	50 000
Hollihaka / Sannanranta/ pappila Pumppujen saneeraus	85 000		
Jätevesipuhdistamon saneeraus	100 000	100 000	100 000
Tuotantorakennukset yhteensä	**235 000**	**150 000**	**150 000**
UUDISRAKENTAMINEN			
Vikå (uudisalue)		350 000	
Eläinpuistontie	40 000		
Uudisrakentaminen yhteensä	**40 000**	**350 000**	**0**
KORVAUSRAKENTAMINEN			
Jätevesiverkosto, saneeraus	1 430 000	570 000	1 050 000
Korvausrakentaminen yhteensä	**1 430 000**	**570 000**	**1 050 000**
Viemärilaitos investoinnit yhteensä	**1 705 000**	**1 070 000**	**1 230 000**
INVESTOINNIT KOKKOLAN VESI YHTEENSÄ	**3 650 000**	**2 910 000**	**7 060 000**
Tulot	**0**	**0**	**0**
Nettomenot	**3 650 000**	**2 910 000**	**7 060 000**

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Parannamme palveluiden saavutettavuutta ja laatua tietoon ja asukkaiden osallisuuteen pohjautuen. Huomioimme digitaalisuuden ja kielellisen saavutettavuuden	Etäluettavien vesimittareiden vaihtaminen kotitalouksiin ja asiakasportaalin kehittäminen. Näillä tuetaan kotitalouksien omaehtoista vedenkulutuksen seurantaa.	Etäluettavien mittareiden määrä (Tavoite 500 mittarin vaihto/vuosi) Asiakasportaalin kehitys (asiakastieto- ja laskutusjärjestelmän kilpailutus ja käyttöönotto suoritettu) Asukkaiden tyytyväisyys Kokkolan Veden vesihuoltopalveluihin (tavoite >3,8)
Vahvistamme häiriön- ja kriisinkestävää, huoltovarmuutta edistävää toimintakulttuuria	Puhtaan talousveden saatavuuden varmistaminen sekä terveyden ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen jätevesihuolto.	Kriisinkestävän vesihuollon varmistaminen Karhinkankaan vedenkäsittelylaitoksen rakentamisella • verkoston ja laitoksen suunnittelu käynnistetty 2027 Talousveden laatukriteereiden täyttäminen 100 %:sti Jätevedenkäsittelylaitoksen purkuputki toteutetaan lupaviranomaisen päätöksen mukaisesti Jätevedenpuhdistamojen ympäristölupien lupaehtojen täyttäminen 100 %:sti Vesihuoltoverkostoja saneerataan niin, ettei korjausvelka kasva (vesijohtoverkosto saneeraustarve 8 km/vuosi, jätevesiverkosto 4 km/vuosi)
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työyhteisötaitojen edistäminen ja koko yhteisön vastuu työhyvinvoinnista	Yhdessä sovitut työhyvinvoinnin kehittämistoimenpiteet	Työhyvinvointikyselyn tulokset • työhyvinvointi ka (>4,0) • ENPS (tavoite +30) • vastausprosentti >70 %
Osaamisen monipuolinen kehittäminen, yhteistyö ja jatkuva oppiminen organisaation joka tasolla	Henkilöstön koulutussuunnitelma ja perehdytysohjelma	Suunnitelman mukaisiin koulutuksiin osallistuminen Perehdytysohjelman noudattaminen (kaikki uudet työntekijät perehdytetään)

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Kestävä talous		
Kaupungin talouden tulorahoitus vahvistuu, kun konsernin vuosikate kehittyy poistot ylittäväksi ja mahdollistaa talouden pitkäjänteisen tasapainon	Vesihuoltopalveluista perittävien maksujen ajan tasalla pitämien (maksujen pitää kattaa laitoksen pitkän aikavälin investoinnit ja käyttökustannukset)	Talousarvion toteutumisen säännöllinen seuranta ja arviointi • osavuosikatsaukset / tilinpäätös Käyttömaksut (vesi- ja jätevesimaksut < koko maan keskiarvo) Perusmaksut (vesi- ja jätevesimaksut < koko maan keskiarvo) Vuosikate > poistot

3 Investointiosa

KOKKOLAN KAUPUNKI INVESTOINNIT		TP 2025	TA 2026	LTK ES 2027	TA 2027	TS 2028 (1000)	TS 2029 (1000)
KAUPUNGINHALLITUS							
Microsoft office lisenssit		-311 097,84	-330 000,00	0,00	0,00	0	0
Kara ohjelmistohankinnat		-35 270,00	-80 000,00	-80 000,00	-80 000,00	-80	-80
Sähköinen asiointi		0,00	-60 000,00	-60 000,00	-60 000,00	0	0
Asianhallinnan ohjelmistohankinnat		-16 203,50	-25 000,00	-25 000,00	-25 000,00	-25	-25
IDM-ympäristön kehitys		0,00	-60 000,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTAKULUT		**-36 2571,34**	-555 000,00	**-165 000,00**	**-165 000,00**	-105	**-105**
AINEETON KÄYTTÖOMAISUUS		**-362 571,34**	**-555 000,00**	**-165 000,00**	**-165 000,00**	**-105**	**-105**
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		**-362 571**	**-555 000**	**-165 000**	**-165 000**	**-105**	**-105**
Maa- ja vesialueet osto ja myynti		4 128 437,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500	1 500
Rakennusten myynti		103 626,90	0,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTATUOTOT		**4 232 063,90**	1 500 000,00	**1 500 000,00**	**1 500 000,00**	1 500	**1 500**
Maa- ja vesialueet osto ja myynti		-1 139 667,85	-1 200 000,00	-500 000,00	-500 000,00	-500	-500
Rakennusten uushankinta		-100 000,00	0,00	0,00	0,00	0	0
Rakennusten purku		-25 730,96	0,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTAKULUT		**-1 265 398,81**	-1 200 000,00	**-500 000,00**	**-500 000,00**	-500	**-500**
KIINTEÄN OMAISUUDEN OSTO		**2 966 665,09**	**300 000,00**	**1 000 000,00**	**1 000 000,00**	**1 000**	**1 000**
Maa- ja vesialueet yhteensä		**2 966 665**	**300 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000**	**1 000**

KOKKOLAN KAUPUNKI INVESTOINNIT		TP 2025	TA 2026	LTK ES 2027	TA 2027	TS 2028 (1000)	TS 2029 (1000)
Palvelimien ja tietoliikennelaitteiden uusiminen		-78 082,44	-16 0000,00	-160 000,00	-140 000,00	-70	-70
TOIMINTAKULUT		**-78 082,44**	-160 000,00	**-160 000,00**	**-140 000,00**	**-70**	**-70**
Tietokonelaitteet		**-78 082,44**	**-160 000,00**	**-160 000,00**	**-140 000,00**	**-70**	**-70**
Muut koneet ja kalusto yhteensä		**-78 082**	**-160 000**	**-160 000**	**-140 000**	**-70**	**-70**
Käyttöomaisuusarvopaperien myynti		155 000,00	0,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTATUOTOT		**155 000,00**	0,00	**0,00**	0,00	0	**0**
Käyttöomaisuusarvopaperien hankinta		-10 331 194,90	-8 000 000,00	-100 000,00	-50 000,00	-100	-100
TOIMINTAKULUT		**-10 331 194,90**	-8 000 000,00	**-100 000,00**	**-50 000,00**	-100	**-100**
Käyttöomaisuusarvopaperit		**-10 176 194,90**	**-8 000 000,00**	**-100 000,00**	**-50 000,00**	**-100**	**-100**
Osakkeet ja osuudet yhteensä		**-10 176 195**	**-8 000 000**	**-100 000**	**-50 000**	**-100**	**-100**
KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ		-7 650 184	-8 415 000	575 000	645 000	725	725

KOKKOLAN KAUPUNKI INVESTOINNIT		TP 2025	TA 2026	LTK ES 2027	TA 2027	TS 2028 (1000)	TS 2029 (1000)
OPETUS- JA KASVATUSLAUTAKUNTA							
Kiviniityn päiväkodin kalustamisen suunnittelu		0,00	-15 000,00	0,00	0,00	0	0
Palveluverkko suunnitttelu		-31 573,95	0,00	-10 000,00	-10 000,00	0	0
TOIMINTAKULUT		**-31 573,95**	-15 000,00	**-10 000,00**	**-10 000,00**	0	**0**
Suunnittelu ja kehittämismenot yhteensä		**-31 574**	**-15 000**	**-10 000**	**-10 000**	**0**	**0**
Päiväkodit ulko-ja sisäleikkivälineet	Ulkoleikkivälineiden hankinta ja uusiminen	-2 755,69	-30 000,00	-30 000,00	-30 000,00	-30	-30
Koulut pihaleikkivälineet	Ulkoleikkivälineiden hankinta ja uusiminen	-36 816,72	-35 000,00	-35 000,00	-35 000,00	-35	-35
Päiväkotien kalustus	Kaluston hankinta ja uusiminen	-1 946,72	-60 000,00	-60 000,00	-60 000,00	-30	-30
Oppimisympäristöjen ja kaluston uudistaminen	Kaluston hankinta ja uusiminen	-11 956,50	-75 000,00	-75 000,00	-75 000,00	-75	-75
Donnerskan koulun kalustaminen	Uusien tilojen kalustaminen ja opetusvälineiden hankinta	-32 968,40	0,00	0,00	0,00	0	0
Kokkolan suomalainen lukio	Oppimisympäristön uusiminen, kaluston hankinta	-23 994,54	-82 000,00	-85 000,00	-85 000,00	0	0
Piispanmäen monitoimitalon kalustaminen	Uusien tilojen kalustaminen ja opetusvälineiden hankinta	-1 173 962,55	-150 000,00	0,00	0,00	0	0

KOKKOLAN KAUPUNKI INVESTOINNIT		TP 2025	TA 2026	LTK ES 2027	TA 2027	TS 2028 (1000)	TS 2029 (1000)
Halkokarin koulun ja päiväkodin kalustaminen		0,00	0,00	0,00	0,00	-955	-110
Kiviniityn päiväkodin kalustaminen	Uusien tilojen kalustaminen	0,00	0,00	-190 000,00	-190 000,00	-10	0
TOIMINTAKULUT		**-1 284 401,12**	-432 000,00	**-475 000,00**	**-475 000,00**	-1 135	**-280**
Muut koneet ja kalusto yhteensä		**-1 284 401**	**-432 000**	**-475 000**	**-475 000**	**-1 135**	**-280**
OPETUS- JA KASVATUSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ		-1 315 975	-447 000	-485 000	-485 000	-1 135	-280

KOKKOLAN KAUPUNKI INVES-TOINNIT		TP 2025	TA 2026	LTK ES 2027	TA 2027	TS 2028 (1000)	TS 2029 (1000)
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKA-LAUTAKUNTA							
Kokoelmakeskus Lataamon kalustus ja hyllyjärjestelmät		0,00	15 000,00	0,00	0,00	0	0
Keskuskentän lämmitettävä jalkapallotekonurmi		309 684,90	0,00	0,00		0	0
TOIMINTATUOTOT		**309 684,90**	15 000,00	**0,00**	**0,00**	0	**0**
Museopalveluiden kokoelma kalustusta / pakastuskontti		0,00	-60 000,00	-18 000,00	-18 000,00	0	0
Anders-kirjastojen kirjastojärjestelmän uusiminen		0,00	-42 000,00	0,00	0,00	0	0
Roosin talon sähkösuunnittelu ja valaistus		0,00	-20 000,00	0,00	0,00	0	0
TOIMINTAKULUT		**0,00**	-122 000,00	**-18 000,00**	**-18 000,00**	0	**0**
Kunu - muut koneet ja kalusto		**309 684,90**	**-107 000,00**	**-18 000,00**	**-18 000,00**	**0**	**0**
Koneet ja kalusto yhteensä		**309 685**	**-107 000**	**-18 000**	**-18 000**	**0**	**0**
Lähiliikuntapaikat		20 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ulkoilureitit ja palvelut		81 982,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTATUOTOT		**101 982,25**	0,00	**0,00**	**0,00**	0	**0**
Vararaha	Lähiliikuntapaikkojen ja liikunta-alueiden pienemmät korjaus- ja kehittämistoimenpiteet mukaan lukien säilölumenladun toteuttaminen.	-83 185,98	-80 000,00	-100 000,00	-50 000,00	-50	-50

KOKKOLAN KAUPUNKI INVESTOINNIT		TP 2025	TA 2026	LTK ES 2027	TA 2027	TS 2028 (1000)	TS 2029 (1000)
Ulkoilureitit- ja palvelut	Luontoliikuntaselvityksen mukaiset suunnittelu-perus-parannus- ja kehittämishankkeet mm. Perhonjoki, Santahaka-Harriniemi ja Hickarö sekä lintutornien toimenpiteet.	-259 566,04	-180 000,00	-150 000,00	-100 000,00	-75	-75
Ulkoliikuntapaikkaverkoston kehittäminen	Kestävän ulkokenttäverkoston kehittämissuunnitelman aikataulun mukaiset toimenpiteet mm. Kirkonmäki, Lohtaja.	-41 818,84	-300 000,00	-300 000,00	-150 000,00	-150	-150
Uimarannat	Peruskunnostus ja kehittäminen soveltaen hyväksyttyä suunnitelmaa mm. esteetön uimakoppi Meripuistoon ja Vattajan toimenpiteet sekä turvallisuustoimenpiteitä eri rannoilla.	-102 132,05	-50 000,00	-50 000,00	-25 000,00	-15	-15

KOKKOLAN KAUPUNKI INVESTOINNIT		TP 2025	TA 2026	LTK ES 2027	TA 2027	TS 2028 (1000)	TS 2029 (1000)
Kuntoradat	Peruskunnostus ja kehittäminen soveltaen hyväksyttyä suunnitelmaa mm. Köykäri viimeistely, kuntoratakohteen suunnittelu. Lisäksi eri kuntoratojen opasteet, valaistus sekä purutus.	-133 042,43	-100 000,00	-100 000,00	-25 000,00	-50	-50
TOIMINTAKULUT		**-619 745,34**	**-710 000,00**	**-700 000,00**	**-350 000,00**	**-340**	**-340**
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä		**-517 763**	**-710 000**	**-700 000**	**-350 000**	**-340**	**-340**
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALTK YHTEENSÄ		-208 078	-817 000	-718 000	-368 000	-340	-340

KOKKOLAN KAUPUNKI INVES-TOINNIT		TP 2025	TA 2026	LTK ES 2027	TA 2027	TS 2028 (1000)	TS 2029 (1000)
KAUPUNKIRAKENNELAUTA-KUNTA							
Marinkaisten päiväkoti		-190 772,60	-700 000,00	0,00	0,00		
Kiviniityn päiväkoti	Päiväkodin suun-nittelu ja toteutus. Kokonaiskustan-nusarvio 8,5 milj.	-633 374,46	-5 200 000,00	-3 900 000,00	-3 900 000,00		
TOIMINTAKULUT		**-824 147,06**	-5 900 000,00	**-3 900 000,00**	**-3 900 000,00**	0	**0**
Päiväkodit - rakennukset yh-teensä		**-824 147**	**-5 900 000**	**-3 900 000**	**-3 900 000**	**0**	**0**
Korjausmäärärahat/päiväkodit		-315 871,89	-550 000,00	0,00	0,00		
Kirkonmäen päiväkoti		-45 179,40	0,00	0,00	0,00		
Koivurinteen päiväkoti		-2 695,00	0,00	0,00	0,00		
Muut rakennukset		0,00	-400 000,00	0,00	0,00		
TOIMINTAKULUT		**-363 746,29**	-950 000,00	**0,00**	**0,00**	0	**0**
Päiväkodit - korjausmäärärahat yhteensä		**-363 746**	**-950 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
Halkokarin koulu ja päiväkoti	Kokonaiskustan-nusarvio 28 milj., investointivaraus 5 milj.euroa.	-1 116 024,61	-5 200 000,00	-16 700 000,00	-16 700 000,00	-5 100	
Villan koulu		-61 870,00	0,00	0,00	0,00		
Kokkolan suomalainen lukio	Peruskorjaustyöt	-1 040 994,12	-2 000 000,00	-1 000 000,00	-1 000 000,00		
Donnerska ja KSG		-8 240,00	0,00				
Halkokarin koulu		-69 508,69	0,00				
Piispanmäen monitoimitalo		-162 413,70	0,00				
Mäntykankaan koulu/ av laitteet		-20 190,00	0,00				

KOKKOLAN KAUPUNKI INVESTOINNIT		TP 2025	TA 2026	LTK ES 2027	TA 2027	TS 2028 (1000)	TS 2029 (1000)
Chydeniuksen koulu		-5 790,00	0,00				
Mäntykankaan koulun teknisen työn tila	Teknisen työn uudisrakennus. Kokonaiskustannus 1,265 milj.	-18 313,79	-800 000,00	-735 000,00	-735 000,00		
Mäntykankaan koulu, teknisen työn uudisrakennus		-44 460,00	0,00				
TOIMINTAKULUT		**-2 547 804,91**	**-8 000 000,00**	**-18 435 000,00**	**-18 435 000,00**	**-5 100**	**0**
Koulut - rakennukset yhteensä		**-2 547 805**	**-8 000 000**	**-18 435 000**	**-18 435 000**	**-5 100**	**0**
Korjausmäärärahat/koulut		-802 718,79	-950 000,00				
Kiviniityn koulu		-3 210,37	-200 000,00				
TOIMINTAKULUT		**-805 929,16**	-1 150 000,00	**0,00**	**0,00**	0	**0**
Koulut - korjausmäärärahat yhteensä		**-805 929**	**-1 150 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
Draken talon kunnostaminen		7 257,31	0,00				
Taidetalo Renlundin piha-alue		74 323,11					
TOIMINTATUOTOT		**81 580,42**	0,00	**0,00**	**0,00**	0	**0**
Draken talon kunnostaminen		-7 257,31	0,00				
Kaupunginkirjaston muutostyöt	Laaja ilmanvaihtoremontti	-500 413,34	-700 000,00	-700 000,00	-700 000,00		
Kälviän kirjasto		-19 095,14	0,00				
Lataamo, rakennus 504	Vanhan osan saneeraus ja vuodelle 2027: uudisrakennus	-229 189,66	-2 000 000,00				
TOIMINTAKULUT		**-755 955,45**	**-2 700 000,00**	**-700 000,00**	**-700 000,00**	**0**	**0**
Kulttuuri ja nuoriso - rakennukset yhteensä		**-674 375**	**-2 700 000**	**-700 000**	**-700 000**	**0**	**0**

KOKKOLAN KAUPUNKI INVES-TOINNIT		TP 2025	TA 2026	LTK ES 2027	TA 2027	TS 2028 (1000)	TS 2029 (1000)
Korjausmäärärahat/ kulttuuri ja nuoriso		-87 878,98	-150 000,00				
TOIMINTAKULUT		**-87 878,98**	**-150 000,00**	**0,00**	**0,00**	**0**	**0**
Kultturi ja nuoriso - korjaus-määrärahat yhteensä		**-87 879**	**-150 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
Korjausmäärärahat/ liikunta		0,00	-150 000,00				
Uintikeskus Vesiveijari	Uintikeskus Vesi-veijarin hanke-suunnitteluun va-rattu 250 000 eu-roa laukeaa, kun toteutusvaihtoehto on päätetty.	-26 098,05	-500 000,00	-250 000,00	-250 000,00	0	0
Kipparihalli		0,00	0,00	-350 000,00	0,00	0	0
TOIMINTAKULUT		**-26 098,05**	**-650 000,00**	**-600 000,00**	**-250 000,00**	**0**	**0**
Liikunta - korjausmäärärahat yhteensä		**-26 098**	**-650 000**	**-600 000**	**-250 000**	**0**	**0**
Korjausmäärärahat talonraken-taminen				-2 500 000,00	-2 000 000,00	-2 000	-2 000
Energiatehokkuussopimuksen pohj. toimenpiteet	KETS-sopimukseen pohjautuvat työt	0,00	-150 000,00				
Puistotoimitilan muutos		-11 993,09	0,00				
TOIMINTAKULUT		**-11 993,09**	**-150 000,00**	**-2 500 000,00**	**-2 000 000,00**	**-2 000**	**-2 000**
Kaupunkirakenne - rakennukset yhteensä		**-11 993**	**-150 000**	**-2 500 000**	**-2 000 000**	**-2 000**	**-2 000**
Keittiölaitteet		-135 736,16	-150 000,00				
TOIMINTAKULUT		**-135 736,16**	**-150 000,00**	**0,00**	**0,00**	**0**	**0**
Keittiölaitteet yhteensä		**-135 736**	**-150 000**	**0**	**0**	**0**	**0**

KOKKOLAN KAUPUNKI INVES-TOINNIT		TP 2025	TA 2026	LTK ES 2027	TA 2027	TS 2028 (1000)	TS 2029 (1000)
Vartiolinna		-2 496,31	0,00				
Suojeltujen ja kulttuuri hist. merkit. raken. korjaus	Korjausmäärärahat	-36 959,59	-100 000,00				
TOIMINTAKULUT		**-39 455,90**	**-100 000,00**	**0,00**	**0,00**	**0**	**0**
Suojeltujen ja kulttuuri hist. merkit. rakennusten korjaus yh-teensä		**-39 456**	**-100 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kaupungintalo		-94 267,97	0,00				
Korjausmäärärahat		-81 364,07	-880 000,00				
Yllättävät sisäilmakorjaukset		-55 867,82	0,00				
Yllättävät sisäilmakorjaukset kaupungintalon D-siiven ilmas-toinnin muutostyöt		-1170,80	0,00				
TOIMINTAKULUT		**-232 670,66**	**-880 000,00**	**0,00**	**0,00**	**0**	**0**
Korjausmäärärahat yhteensä		**-232 671**	**-880 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
Rakennusten purku		0,00	-200 000,00	-200 000,00	-200 000,00	-200	-200
TOIMINTAKULUT		**0,00**	**-200 000,00**	**-200 000,00**	**-200 000,00**	**-200**	**-200**
Rakennusten purku yhteensä		**0**	**-200 000**	**-200 000**	**-200 000**	**-200**	**-200**
Rakennukset yhteensä		**-5 749 835,29**	**-20 980 000,00**	**-26 335 000,00**	**-25 485 000,00**	**-7 300**	**-2 200**
Liikenneväylät		2 039,10	0,00				
TOIMINTATUOTOT		**2 039,10**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0**	**0**
Perusinfra				-4 255 000,00	-3 655 000,00	-4 255,00	-4 255,00
Kruununportin elinvoimahank-keet				-120 000,00	-120 000,00		-2 400,00
Kara - liikenneväylät		-3 15345,42	-3 200 000,00				
VT8 kaupungin osuudet		0,00	-630 000,00				

KOKKOLAN KAUPUNKI INVES-TOINNIT		TP 2025	TA 2026	LTK ES 2027	TA 2027	TS 2028 (1000)	TS 2029 (1000)
Kruununportti - kipinä kevyenliikenteen väylä		-81 396,90	-300 000,00				
Vt8 ja kruunupyyntien liittymä		-8 682,88	0,00				
MT yhteys VT8 - MT749 (Kvikant yhteys)		-40 755,00	-350 000,00				
TOIMINTAKULUT		**-3 285 180,20**	**-4 480 000,00**	**-4 375 000,00**	**-3 775 000,00**	**-4 255**	**-6 655**
Liikenneväylät - kiinteät rakenteet yhteensä		**-3 283 141**	**-4 480 000**	**-4 375 000**	**-3 775 000**	**-4 255**	**-6 655**
Hulevesi		-839 871,10	-500 000,00				
TOIMINTAKULUT		**-839 871,10**	**-500 000,00**	**0,00**	**0,00**	**0**	**0**
Liikenneväylät - hulevesi yhteensä		**-839 871**	**-500 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
Meripuiston leikkipaikka		100 000,00	0,00				
TOIMINTATUOTOT		**100 000,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0**	**0**
Yleissuunnitelmat				-300 000,00	-200 000,00	-90	-90
Puistot		-236 259,97	-255 000,00				
Urheilupuiston ulkoalueet		-1 698 049,62	-1 200 000,00				
Piispanmäen puisto		0,00	-350 000,00				
Kirkonmäen urheilualueen yleissuunnitelma		0,00	-150 000,00				
Lataamo- vanha varikkoalue, suunnittelu		0,00	-120 000,00				
Meripuiston leikkipaikka		-97 282,81	0,00				
Taidetalo Renlundin piha (Brita Maria -avustus)		-1 494,20	0,00				
TOIMINTAKULUT		**-2 033 086,60**	**-2 075 000,00**	**-300 000,00**	**-200 000,00**	**-90**	**-90**
Puistot yhteensä		**-1 933 087**	**-2 075 000**	**-300 000**	**-200 000**	**-90**	**-90**

KOKKOLAN KAUPUNKI INVES-TOINNIT		TP 2025	TA 2026	LTK ES 2027	TA 2027	TS 2028 (1000)	TS 2029 (1000)
Pilaantuneiden maiden kunnos-tus		-58 240,89	0,00				
TOIMINTAKULUT		**-58 240,89**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0**	**0**
Jätehuolto yhteensä		**-58 241**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kaupungin infrahankkeet				-655 000,00	-655 000,00	-545	-2 600
Keskustan elinvoimahankkeet				-3 765 000,00	-3 765 000,00	-1 885	
Antti Chydeniuksenkadun silta		-708 055,92	0,00				
Torin perusparannus		0,00	0,00	-500 000,00	0,00	-500	-1 000
Siltojen peruskorjaus		0,00	-800 000,00				
Rantojen kunnostus		7 820,07	0,00				
Venelaitureiden kunnostaminen		-54 718,07	0,00				
Väylämerk./linjataulujen uusimi-nen sekä lakisäät. tark.		-39 625,14	0,00				
Rantojen kunnostus/ Helmi hanke		-15 959,36	0,00				
Suntin reunamuurit		-596 142,82	0,00				
Morsiussaaren silta		-387 661,17	0,00				
Asemaseudun alikulku ja pysäk. järjestelyt		-233 415,83	-1 000 000,00				
Kruununportti-Kipinä kevyenlii-kenteenväylä suunnittelu		-1 200,00	0,00				
VT 8 kaupungin osuudet		-5 230,00	0,00				
Rautatietoriin liittyvä infra		-29 1297,66	-600 000,00				
TOIMINTAKULUT		**-2 325 485,90**	**-2 400 000,00**	**-4 920 000,00**	**-4 420 000,00**	**-2 930**	**-3 600**
Muut yhdyskuntapalvelut yh-teensä		**-2 325 486**	**-2 400 000**	**-4 920 000**	**-4 420 000**	**-2 930**	**-3 600**
Kiinteät rakenteet ja laitteet yh-teensä		**-8 439 825,59**	**-9 455 000,00**	**-9 595 000,00**	**-8 395 000,00**	**-7 275**	**-10 345**

KOKKOLAN KAUPUNKI INVESTOINNIT		TP 2025	TA 2026	LTK ES 2027	TA 2027	TS 2028 (1000)	TS 2029 (1000)
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA YHTEENSÄ		-14 189 661	-30 435 000	-35 930 000	-33 880 000	-14 575	-12 545
KAUPUNKI investoinnit yhteensä							
TOIMINTATUOTOT		**4 982 351**	**1 515 000**	**1 500 000**	**1 500 000**	**1 500**	**1 500**
TOIMINTAKULUT		**-28 346 248**	**-41 629 000**	**-38 058 000**	**-35 588 000**	**-16 825**	**-13 940**
NETTO		**-23 363 898**	**-40 114 000**	**-36 558 000**	**-34 088 000**	**-15 325**	**-12 440**
KOKKOLAN VESI investoinnit yhteensä							
TOIMINTATUOTOT		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
TOIMINTAKULUT		**-17 486 634**	**-2 750 000**	**-4 150 000**	**-3 650 000**	**-2 910**	**-7 060**
NETTO		**-17 486 634**	**-2 750 000**	**-4 150 000**	**-3 650 000**	**-2 910**	**-7 060**
KOKO KAUPUNKI investoinnit yhteensä							
TOIMINTATUOTOT		**4 982 351**	**1 515 000**	**1 500 000**	**1 500 000**	**1 500**	**1 500**
TOIMINTAKULUT		**-45 832 882**	**-44 379 000**	**-42 208 000**	**-39 238 000**	**-19 735**	**-21 000**
NETTO		**-40 850 532**	**-42 864 000**	**-40 708 000**	**-37 738 000**	**-18 235**	**-19 500**

INVESTOINTIOSA 2026-2029				
1 000 €	TA 2026	TA 2027	**TS 2028**	**TS 2029**
Kokkolan kaupunki ilman liikelaitosta				
Aineettomat hyödykkeet				
Menot	-570	-175	-105	-105
Tulot	0	0	0	0
Netto	-570	-175	-105	-105
Maa- ja vesialueet				
Menot	-1 200	-500	-500	-500
Tulot	1 500	1 500	1 500	1 500
Netto	300	1 000	1 000	1 000
Rakennukset				
Menot	-20 980	-25 485	-7 300	-2 200
Tulot	0	0	0	0
Netto	-20 980	-25 485	-7 300	-2 200
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Menot	-10 165	-8 745	-7 615	-10 685
Tulot	0	0	0	0
Netto	-10 165	-8 745	-7 615	-10 685
Osakkeet ja osuudet				
Menot	-8 000	-50	-100	-100
Tulot	0	0	0	0
Netto	-8 000	-50	-100	-100
Koneet ja kalusto				
Menot	-714	-633	-1 205	-350
Tulot	15	0	0	0
Netto	-699	-633	-1 205	-350
Kokkolan Vesi				
Menot	-2 750	-3 650	-2 910	-7 060
Tulot	0	0	0	0
Netto	-2 750	-3 650	-2 910	-7 060

INVESTOINNIT YHTEENSÄ				
Menot	-44 379	-39 238	-19 735	-21 000
Tulot	1 515	1 500	1 500	1 500
Netto	-42 864	-37 738	-18 235	-19 500

Leasing-hankinnat käyttötaloudesta

Kaupunginhallitus

	Hankinta-hinta	Vuokra eur/v	Arvioitu osuus TAE 2027
Korvaavat hankinnat:			
ICT-laitteiden uusiminen.	145 000	37 250	18 625
Uushankinnat:			
ICT-laitteiden hankinta.	50 750	13 047	6 523
Yhteensä	195 750	50 297	25 148

Opetus- ja kasvatuslautakunta

	Hankinta-hinta	Vuokra eur/v	Arvioitu osuus TAE 2027
Perusopetus			
Koulujen tietokoneiden uusiminen (opettajat ja oppilaat), ipadit ja kannettavat tietokoneet (48kk). Laitteet jatko vuokrataan pääsääntöisesti johtuen merkittävästä pc-komponenttien hintojen noususta. Koulut 1–9 vuosiluokat. Korvaava hankinta.	143 550	39 884	19 942
Lukiokoulutus			
Tietokonehankinnat lukuvuodelle 2027–2028 (36 kk). Korvaava hankinta.	159 700	58 032	29 016
Yhteensä	303 250	97 916	48 958

Kaupunkirakennelautakunta ja Rakennus- ja ympäristölautakunta

	Hankinta-hinta	Vuokra eur/v	Arvioitu osuus TAE 2027
Uushankinnat:			
Laajakulmanäyttö 1 kpl á 1000 €/kpl	1 000	288	144
Yhdistelmäkoneet, robotit ja tekstiilien käsittelykoneet / Puhtauspalvelut	25 000	5 676	2 838
Konekorjaamo laitteita	10 000	2 784	1 392
Yhteensä	36 000	8 748	4 374
Korvaavat hankinnat:			
Työlaitteet / Puistot ja liikunta	40 000	11 124	5 562
Pakettiauto, korvaushankinta / Liikunta	60 000	16 680	8 340
Pakettiauto, korvaushankinta / Puistot	60 000	16 680	8 340
Monitoimikone, korvaushankinta puistot	150 000	25 740	12 870
Kelaleikkuri, korvaushankinta liikunta	50 000	13 896	6 948
Traktori, korvaushankinta Kälviä (liikunta)	80 000	13 800	6 900
Työlaitteita (aura, lumilinko, hiekoitin)	60 000	16 680	8 340
Yhteensä	500 000	114 600	57 300